

ΟΤΙΟΛΙΤΗΣ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ 84 ■ Τ.Κ. 114 72 ΑΘΗΝΑ ■ ΙΟΥΛΙΟΣ 2024 ■ ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 686 ■ 3,00 ΕΥΡΩ

Εκοιμήθη ο Μέγας
Πρωτοπρεσβύτερος
π. Γεώργιος Τσέσης

Με μεγάλη λύπη πληροφορηθήκαμε την εκδημία του αγαπητού πρωτοπρεσβύτερου π. Γεωργίου Τσέσης. Ενός ιερωμένου που αγαπούσε τον πλησίον, τον κατανοούσε, του συμπαραστεκόταν. Ενός ανθρώπου που στεκόταν δίπλα στον άνθρωπο.

> ΣΕΛΙΔΑ 26

ΕΠΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΕΤΕΙΩ

"Ενθεον κήρυγμα γλωσσῶν σιωπῶσῶν
Ἰχνη καὶ στίγματα

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ ΜΕΛΙΤΩΝΟΣ

Ἡ πορεία ἀτόμων, θεσμῶν, λαῶν καὶ ἐθνῶν, ἀφήνει ἀληθῶς ἴχνη καὶ στίγματα. Ἄλλοτε εὐτολμα καὶ καταγράφουν ἱστορία· ἄλλοτε δειλά, καὶ ὡς ἔθος, «τίθενται ὑπὸ τὸν μῶδιον»¹· ἄλλοτε Ὁρθόδοξα, Ρωμαίικα, ὅπως ἔγραφε ὁ πρῶτος Μητροπολίτης τῶν Πριγκηποννήσων Ἀγαθάγγελος, πού καταγόταν ἀπὸ τὴν ἀνδρειωμένη Μαγνησία τῆς πολύφωτης Ἰωνίας, ὅτι «ἡμῖν (τοῖς ρωμηοῖς) ἐξ ὅλων ἐχαρίσθη, ὅχι μόνον τὸ εἰς Χριστὸν ὀρθῶς πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ἀγογγύστας πάσχειν, γενναίως μαρτυρεῖν καὶ ἐνδόξως θνήσκειν»².

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Πριγκηποννήσων, θεϊκός φωτισμός καὶ «βλάστημα τῆς ἀνάγκης τῶν καιρῶν» (1924), ἀποτελεῖ ἐπὶ αἰῶνα ὁλόκληρο (2024) «αὐγὴν τοὺς νόας φωτίζουσιν»³ καὶ συγχρόνως κήρυγμα ἔνθεο τιμωμένης «σιωπῶσης κραυγῆς», ἄθλημα ἡθους Ὁρθοδόξου, Ρωμαίικου, παραδοσιακοῦ, Πολιτικου.

Τὰ ἴχνη καὶ τὰ στίγματα τοῦ τῆς «ἀθλήσεως ἡθους» τῆς Μητροπόλεως τῶν ἱστορικῶν Πριγκηποννήσων, ἀνεξίτηλα σέ κάθε χρόνο καὶ σέ κάθε ἐποχή, γεμάτη πειρασμούς καὶ ἐνίοτε εὐδοίῳνη, πάντοτε ὁμως νεφελώδη, εἶναι πράγματι θεοπρεπὲς μαρτυρία· μαρτύριο διηκεές· ἐκτέλεσι καθήκοντος· ἡρωϊσμός· ἄθλημα· ἄθλος· συνέχεια καὶ συνέπεια· ὅρος πίστεως· στρατεία γενναία καὶ ἀπτόητος· μόχθος καὶ κόπος ἱερός· στέφανος ἀκάνθινος, ὠραιότερος καὶ λαμπρότερος ἀπὸ κάθε ἀδαμάντινο.

> ΣΕΛΙΔΑ 7

1. Ματθ. 5,15.
2. Ἰδιόχειρος ἐνθρονιστήριος λόγος εἰς τὴν Ἱ. Μητρόπολιν Πριγκηποννήσων.
3. Πρβλ. θ' οἶκον Ἀκαθίστου Ὕμνου.

ΓΙΑΤΙ Η ΤΟΥΡΚΙΑ ΘΕΛΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΜΕΛΟΣ ΤΩΝ BRICS;

ΟΙ BRICS, ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ –ΒΡΑΖΙΛΙΑ, ΡΩΣΙΑ, ΙΝΔΙΑ, ΚΙΝΑ, ΝΟΤΙΑ ΑΦΡΙΚΗ– ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΠΙΘΑΝΟ ΝΑ ΚΥΡΙΑΡΧΗΣΟΥΝ ΣΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΙΣ ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΕΚΑΕΤΙΕΣ.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΟΠΤΣΟΓΛΟΥ

στην Ευρωπαϊκή Ένωση μας ενθαρρύνει να διερευνήσουμε άλλες οικονομικές πλατφόρμες».

Ο αξιωματούχος πρόσθεσε ότι οι «επί χάρτου σύμμαχοι» της Τουρκίας συχνά παραβλέπουν τις ανησυχίες της Άγκυρας για την ασφάλεια και της αρνούνται προηγμένα όπλα. «Θα θέλαμε να συμμετέχουμε σε κάθε πολυμερή πλατφόρμα, ακόμη και αν υπάρχει μόνο μικρή πιθανότητα να μας ωφελήσει», εξήγησε ο αξιωματούχος.

Μεταξύ άλλων, ο Χαγιάτι Ουνλού, ακαδημαϊκός στο Πανεπιστήμιο Εθνικής Άμυνας της Τουρκίας, υποστηρίζει ότι το ενδιαφέρον της Τουρκίας για τις Brics δεν πρέπει να θεωρηθεί ως πλήρης στροφή μακριά από τη Δύση. «Η Τουρκία θέλει να αναπτύξει ένα δίκτυο σχέσεων συμπληρωματικό των δεσμών της με τη Δύση για να ξεπεράσει τις οικονομικές δυσκολίες», δήλωσε.

Ο Ουνλού σημείωσε ότι οι παραδοσιακοί παγκόσμιοι θεσμοί, όπως τα Ηνωμένα Έθνη και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου, θεωρούνται ολοένα και περισσότερο ξεπερασμένοι, οδηγώντας στην άνοδο εναλλακτικών πλατφορμών, όπως η Τετράδα (διάλογος για την ασφάλεια στον οποίο συμμετέχουν οι Αυστραλία, Ινδία, Ιαπωνία και ΗΠΑ) ή οι διευρυνόμενες Brics, γνωστές ως Brics Plus.

> ΣΕΛΙΔΑ 3

«Αυτός ο πολιτικός οργανισμός των κορυφαίων αναδυόμενων χωρών, συχνά θεωρείται ως εναλλακτική λύση για την G7, της οποίας ηγούνται κυρίως δυτικά έθνη, αντιπροσωπεύοντας μια σημαντική αλλαγή στη δυναμική της παγκόσμιας ισχύος. Η Τουρκία έκανε μια στρατηγική κίνηση για να ενταχθεί στο οικονομικό μπλοκ των Brics νωρίτερα φέτος. Εάν η υποψηφιότητα της Τουρκίας είναι επιτυχής, θα γίνει ο πρώτος σύμμαχος του NATO που θα ενταχθεί στο μπλοκ.

Τον περασμένο Αύγουστο οι Brics ανακοίνωσαν ότι σχεδιάζουν να διπλασιάσουν τα μέλη τους, απευθύνοντας προσκλήσεις, μεταξύ άλλων, στη Σαουδική Αραβία, την Αίγυπτο, το Ιράν, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και την Αιθιοπία. Οι χώρες αυτές έγιναν φέτος πλήρη μέλη.

Ο Τούρκος πρόεδρος Ρετζέπ Ταγίπ

Ερντογάν είχε εκφράσει στο παρελθόν ενδιαφέρον για την ένταξη στις Brics, αλλά επίσημες συζητήσεις δεν είχαν γίνει μέχρι τώρα.

Μετά την απόφαση των Brics να επεκταθούν, το τουρκικό Υπουργείο Εξωτερικών άρχισε να αξιολογεί τα πιθανά οφέλη και το κόστος της ένταξης.

Το ενδιαφέρον της Τουρκίας για μια οικονομική πλατφόρμα υπό την ηγεσία της Κίνας και της Ρωσίας έχει προκαλέσει αντιδράσεις στις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες.

Τούρκος αξιωματούχος δήλωσε στο ειδησεογραφικό Middle East Eye ότι η Τουρκία προσελκύεται από τις Brics επειδή δεν απαιτούνται πολιτικές ή οικονομικές δεσμεύσεις ή συμφωνίες.

«Δεν το βλέπουμε ως εναλλακτική λύση για το NATO ή την ΕΕ. Ωστόσο, η καθυστερημένη διαδικασία ένταξης

ΛΕΥΤΕΡΗΣ
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-
ΜΙΜΗΣ ΠΛΕΣΣΑΣ

Παρασημοφορήθηκαν
από την Πρόεδρο
της Δημοκρατίας

> ΣΕΛΙΔΑ 5

ΞΥΠΝΗΣΑΝ
ΜΝΗΜΕΣ
ΓΙΑ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

ΤΗΣ ΙΩΑΝΝΑΣ
ΨΑΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΔΟΚΟΥ

> ΣΕΛΙΔΑ 31

ΕΟΡΤΙΟ

Στην Α.Θ.Π. τον Οικουμενικό
Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο,
με την ευκαιρία του
εορτασμού της επετείου
των ονομαστηρίων Του

**Ἦεντεινε καί κατευοδοῦ καί πατριάρχευε.
Ψαλμ. 44,5**

Είσαι της Θείας Πρόνοιας τ'ατίμητο το δώρο.
Η παρουσία Σου δεν χωράει στο χρόνο και στο χώρο.
Κραυγή'σαι εναγώνια της Φύσης π'αργοσβήνει,
το κώνειο των άστοργων παιδιών της καθώς πίνει.

Χαράζει μέσα Σου η αυγή, ροδόχρωμη, κάθε βράδυ,
όταν η πλάση λούζεται μ'ένα πηχτό σκοτάδι.
Και, όταν κύματα-βουνά σηκώνει τ'αγριοκέρι,
σ'ένα λιμάνι Σ'οδηγεί της πίστης Σου τ'αστέρι.

Αγάπης, είναι, άσυλο ολόθερμο η καρδιά Σου,
που'ναι ανοιχτή η θύρα της πάντα για τα παιδιά Σου.
Εκεί που η αλήθεια κρύβεται πίσω από ένα ψέμα,
όπου η γη ποτίζεται με χείμαρρους από αίμα,

εκεί που σβήνουν των παιδιών τα μάτια, την κακία
που δεν προλάβανε να δουν και τη σκληρή αδικία,
χτυπά η καρδιά Σου στο ρυθμό του πόνου της Οικουμένης,
μα πάντα μεσ'στα πάθη της ανάσταση προσμένεις.

Η Ίμβρος και η Εκκλησιά, δυο μάνες Σε γεννήσαν
και με λουλούδια αμάραντα το δρόμο Σου στολίσαν
το δρόμο, που το σήμερα και τ'αύριο αγκαλιάζει
και στην ανθρώπινη έρημο ίχνη λαμπρά χαράζει.

Δημήτρης Δεμιρτζής

Ευχές για τα Ονομαστήρια της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού μας Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου από Ιεράρχες, Συλλόγους και ιδιώτες

ΛΟΓΟΣ ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΟΝΟΜΑΣΤΗΡΙΟΙΣ ΤΟΥ ΑΝΑΚΤΟΣ ΤΗΣ ΑΘΠ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ (11.6.2024)

«ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος». (Ψαλμ. 76,14-15).

ΥΠΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΡ. ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Εἶναι γνωστόν, ὅτι ὡς θαῦμα χαρακτηρίζεται κάθε συμβάν, τό ὅποιον εἰς τήν βάσιν μιᾶς εἰδικῆς ἀντιλήψεως (κοινωνικῆς, θρησκευτικῆς, φιλοσοφικῆς κ.λ.π.) διά τήν φύσιν καί τούς φυσικούς νόμους, εἶναι δυνατόν νά θεωρηθεῖ ὡς «ἀνεξήγητον» μέ τά καθιερωμένα ἐπιστημονικά, ἀποδεκτά κριτήρια:

Καί ἐρωτῶμεν:

1- Τίς ὁ ποιῶν; Διά τούς Χριστιανούς γενικῶς ὁ Θεός, τοῦ ὁποίου ἡ φύσις καί τά χαρακτηριστικά, ὡς καί παλαιότερον, σήμερον εἰς τήν Δύσιν κυρίως σοβαρῶς διαμφισβητῶνται καί ἐπαναεξετάζονται!

2- Ὁ ποιῶν μόνος; Καί ναι καί ὄχι ὡς πανταχοῦ παρῶν καί τά πάντα πληρῶν, ἔχων παρ' αὐτῷ τούς Ἀγγέλους, τά λειτουργικά πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα, τά «δισκίνητα πρὸς τό κακόν, οὐχί ὅμως καί ἀκίνητα (Δαμασκ.)», τούς Προφῆτας, Ἁγίους, Ὁσίους, Μάρτυρας κ.λ.π. καί πλεῖστα ὑπ' αὐτοῦ δημιουργηθέντα θαυμάσια, ὡς τά ζῶα, τά πετεινά, τήν φύσιν καί τόν ἄνθρωπον, τόν κατ' εἰκόνα καί ὁμοίωσιν, ὁ ὁποῖος φωτίζόμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀνακαλύπτει πράγματα ἀπίθανα καί φοβερά εἰς τήν ἐπιστήμην, τεχνικήν τεχνολογίαν καί τέχνην, θεωρούμενα ἄλλοτε ὄνειρικοῦ χαρακτήρος, καίτοι οὗτος δυστυχῶς συχνάκις καταστρέφει τήν φύσιν, τήν Μητέρα Γῆν, καί τά ἐν αὐτῇ πάντα.

3- Ποία ὅμως τά θαυμάσια; Ταῦτα εἰον μεγάλα καί μικρά, ὁρατά καί ἀόρατα, αἰφνίδια καί οὐ· καί τά μικρά ἐκ τούτων συνδέονται ἀμέσως μέ τήν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου, ἀναφερόμενα εἰς μυχιούς πόθους καί ἐπιθυμίας τῆς καρδίας του ἢ οὐ.

Αὐτά δέ χαρακτηρίζονται ὡς ἀπλάι συμπτώσεις καί συνήθη γεγονότα. Ἐν τῇ πραγματικότητι ὅμως εἶναι θαύματα

πολλάκις ἀπότοκα προσευχῆς καί ἀγιότητος. Καί ταῦτα δέν βλέπομεν ἢ δέν θέλομεν νά βλέπομεν καί ἀκούομεν! ἀπλῶς «κυττάζοντες» αὐτά.

«Ποιῶν λοιπόν θαυμάσια μόνος» τυγχάνεις Παναγιώτατε καί Ὑμεῖς, ἐκ λόγων ποικίλων καί δὴ πρῶτον ἐκ τῆς κατ' ἐξοχὴν μακρᾶς, χριστοχρόνου (33 ἐτῶν) πολυκυμάντου καί πολυσχιδοῦς Πατριαρχείας σου. Δεύτερον δέ δι' ὅλων τῶν «θαυμασίων» κατ' αὐτήν ἐπιτέλεσας εἰς τόν Ὁρθόδοξον, Διορθόδοξον, Διαχριστιανικόν καί Διαθρησκευακόν τομέα.

Κυρίως ὅμως διά τῶν ὅσων ἀπειργάσθης σοφῶς καί ρηξικελεύθως διά τήν ἐνίσχυσιν καί «κονιοποίησην» ἔτι μᾶλλον τῆς Πρωτοθρόνου Ἐκκλησίας, τῆς Μητρὸς Πάντων ἡμῶν.

Καί ἄς γνωρίζουσιν οἱ Βάραγγοι καί Χαχόλοι τοῦ Βορρᾶ, οἱ Ἀφρικανοὶ τῆς Μαύρης Ἠπείρου καί οἱ διάφοροι Διορθοδόξως, Διαχριστιανικῶς καί Διαθρησκευτικῶς, ὅτι τά μηχανεῦματα αὐτά ἃ ὑποῦλως διεργάζονται, τά ἀντιχριστιανικά καί ἀντιανθρωπιστικά, «ἀέρα δέρουσιν», διότι ὁ τηλαυγὴς Φάρος τοῦ Φαναρίου, περὶ οὗ συχνός ὁ λόγος, «ἠλεκτρονικῶς» πλέον διακινούμενος φωτίζει καί τούς «ἐν σκότει καί σκιᾷ καθημένους» εἰλωτας, οὓς οὐ δύναται τις νά ἐλευθερώσει ἐκ τῶν τοῦ «Ἄδου Πυλῶν».

Ἐάν δέ διαχρονικῶς συμβαίνουν τινα ταῦτα γίνονται κατὰ Θείαν Οἰκονομίαν καί παραχώρησιν διά τινα καί μόνον χρόνον, ὄντα παράχorda (detonne) καί νευραλγικά, ἀποσκοποῦντα εἰς πραγμάτων μουνχλοποιημένων σχεδίων «ἀνεγκεφάλων» ἐκτελεστῶν καί ἀντιθέων.

Πολλά τά ἔτη Σου Δέσποτα
δραματικά καί ὑλοποιητὰ «μονήρη» «θαυμασίων»
καί μόνον.

Μαυρομικάλη 84 & Καλλιδορίου, 114 72 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. 210 8817341, e-mail: ekdoseis.tsoukatou@yahoo.gr,
www.tsoukatou.gr

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΑΘΗΝΟΔΩΡΟΣ Π. ΤΣΟΥΚΑΤΟΣ
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ Π. ΤΣΟΥΚΑΤΟΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ: ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΑΝΤΩΝΗΣ Ι. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ (aantonopoulos10@gmail.com)
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΚΑΚΑΝΗ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ: NEW PRESS HOLD

Ωράριο γραφείων: Δευτέρα έως Παρασκευή 10.00-18.00

Τα ευνυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις αυτών που τα υπογράφουν και όχι κατ' ανάγκη της εφημερίδας. Η εφημερίδα διατηρεί το δικαίωμα της αλληλαγής ή περικοπής των κειμένων, όταν αυτό κριθεί αναγκαίο. Η εφημερίδα δέχεται κείμενα μέχρι τις 15 κάθε μήνα.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ετήσια για όλη την Ελλάδα	36 €
Για τους Οργανισμούς	40 €
Για Σωματεία - Συλλόγους	40 €
Για την Ε.Ε.	70 €
Για τις υπόλοιπες χώρες	70 €

ΤΡΟΠΟΙ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ:

Στα γραφεία μας καθημερινά 10.00-18.00, με εισπράκτορα, μετά από τηλεφώνω, με ταχυδρομική επιταγή, στις τράπεζες:

ΕΘΝΙΚΗ: 110/936221-54 - IBAN: GR8701101100000011093622154

Σύνδεσμος των εν Ελλάδι Ζωγραφειωτών (Σ.Ε.Ζ.)

11 Ιουνίου 2024, Αθήνα

Πανοσιολογιώτατε Μ. Εκκλησιάρχη κ. Αέτιε,

Η ταπεινότητά μας σας παρακαλεί να μεταβιβάσετε στον Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο τις εγκάρδιες ευχές του ΔΣ του ΣΕΖ επί της ονομαστικής εορτής Του.

Πολυχρόνιον ποιήσαι Κύριος ο Θεός τον Παναγιώτατον και Σεβασμιώτατον ημών αυθέντην και Δεσπότην τον Οικουμενικόν Πατριάρχη Κύριον Κύριον Βαρθολομαίον.

Κύριε, φύλαττε Αυτόν εις πολλά έτη, εις πολλά έτη, εις πολλά έτη!!!

Νίκος Κόλμαν

Πρόεδρος του Συνδέσμου
των εν Ελλάδι Ζωγραφειωτών

επικαιρότητα

ΜΕΓΑΛΗ ΑΠΟΓΟΗΤΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ ΠΟΥ ΘΕΛΗΣΑΝ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΣΤΗ ΡΟΔΟ

Για προχειρότητες της ελληνικής κρατικής μηχανής σε θέματα τουρισμού κάνουν λόγο ελληνικοί και τουρκοί τηλεοπτικοί σταθμοί και εφημερίδες. Διαμαρτύρονται ότι ενώ η ελληνική πλευρά γνώριζε από καιρό για την κοσμοσυρροή που θα υπάρξει προς την Ελλάδα τις ημέρες του μπαϊραμιού, δεν πήρε τα απαραίτητα μέτρα εξυπηρέτησης των Τούρκων τουριστών. Σας μεταφέρουμε όσα δημοσίευσε η ιστοσελίδα Polemik Haber (17/6/2024). Ακόμα πληροφορηθήκαμε από Τούρκους τουρίστες ότι στα σύνορα στη Θράκη περίμεναν 6 ώρες για έλεγχο.

Συγκλονίστηκαν όσοι επέλεξαν τη Ρόδο κατά τη διάρκεια της 9ήμερης εορτής του Κουρμπάν Μπαϊράμι. Οι ελληνικές αρχές δεν επέτρεψαν την είσοδο Τούρκων τουριστών στη Ρόδο, λόγω αύξησης του αριθμού τους.

Όσοι δεν μπορούσαν να κάνουν διακοπές σε τουρκικές περιοχές, όπως Αλικαρνασσό, Τσεσμέ, Μαρμαρίδα λόγω των ακριβών τιμών στις παρούσες οικονομικές συνθήκες, επέλεξαν τη γειτονική Ελλάδα. Όσοι ονειρεύονταν διακοπές στα ελληνικά νησιά, όπου οι βίζες ήταν εύκολα διαθέσιμες για την είσοδό τους είχαν μια άσχημη εμπειρία.

ΟΙ ΕΠΙΒΑΤΕΣ ΔΕΝ ΕΚΑΝΑΝ ΟΥΤΕ ΕΝΑ ΒΗΜΑ ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΡΜΑΡΙΔΑ

Οι αιτήσεις για βίζα εισόδου ορισμένων, οι οποίοι είχαν πληρώσει τα ακτοπλοϊκά εισιτήρια και τη διαμονή στο ξενοδοχείο, δεν μπόρεσαν να ελεγχθούν λόγω φόρτου εργασίας των Ελληνικών Αρχών. Δηλαδή ενώ οι επιβάτες αυτοί ήθελαν να πάνε στη Ρόδο, έμειναν τελικά στη Μαρμαρίδα. Μέχρι στιγμής δεν έχει υπάρξει επίσημη δήλωση για το θέμα από τις Ελληνικές αρχές.

Ο διευθυντής του ταξιδιωτικού γραφείου Şükri Tugay είπε: «Μας ενημέρωσαν αργά ότι ήταν πολύ απασχολημένοι και δεν είχαν τον χρόνο να διεκπεραιώσουν έναν τόσο μεγάλο αριθμό βίζας εισόδου. Γι' αυτό από τους 270 επιβάτες που είχαν κάνει αίτηση εισόδου με βίζα, οι 130 δεν μπόρεσαν να περάσουν απέναντι. Αυτοί που παραπονούνται έχουν ακτοπλοϊκά εισιτήρια, έκαναν αιτήσεις για βίζα, έχουν πληρώσει και για τα ξενοδοχεία που βρίσκονται στη Ρόδο».

«ΔΕΝ ΔΕΧΟΝΤΑΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥΣ»

Σύμφωνα με το ρεπορτάζ του τηλεοπτικού σταθμού NTV, τα παιδιά ορισμένων οικογενειών δεν έγιναν δεκτά. Ο Şükri Tugay χρησιμοποίησε για το θέμα τις ακόλουθες εκφράσεις: «Αυτό δεν θα έπρεπε να συμβεί από το εκεί ελληνικό πρακτορείο, που μας λέει από το τηλέφωνο ποιοι άνθρωποι πρέπει να έρθουν και ποιοι δεν πρέπει. Ζητήσαμε επίσημη επιστολή προς τους ταξιδιώτες, σφραγισμένη από τις ελληνικές αρχές, την οποία δεν λάβαμε μέχρι χτες (16/6/2024). Επιπλέον δεν δέχτηκαν τα παιδιά κάποιων οικογενειών. Δέχτηκαν μόνο κάποια άτομα από τις οικογένειες και με τον τρόπο αυτό χώρισαν τις οικογένειες».

Οι υπεύθυνοι του πρακτορείου ανέφεραν ότι παρόμοιο περιστατικό σημειώθηκε στο δρομολόγιο από το Φετιγιέ για Ρόδο και ότι το πρόβλημα συνεχίζεται. Για το θέμα δεν έχει υπάρξει ακόμη επίσημη δήλωση από τις ελληνικές αρχές.

ΓΙΑΤΙ Η ΤΟΥΡΚΙΑ ΘΕΛΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΜΕΛΟΣ ΤΩΝ BRICS;

Ο Leon Rozmarin, ειδικός σε ρωσικές υποθέσεις στο Πανεπιστήμιο North-eastern των ΗΠΑ, δήλωσε: «Χτίζοντας συνεργασία τόσο με τη Δύση όσο και με βασικά κράτη και δομές των υπολοίπων, η Τουρκία στοχεύει να καταλάβει έναν μοναδικό ρόλο που δεν μπορεί να επιτύχει κάθε χώρα». Σύμφωνα με τον Rozmarin η επιδίωξη αυτή της Τουρκίας ευθυγραμμίζεται με την πολιτική της για διατήρηση των εμπορικών δεσμών με τη Ρωσία, ακόμη και μετά την εισβολή στην Ουκρανία το 2022. «Εάν η Τουρκία ενταχθεί, δεν είναι απαραίτητα μια αντιδυτική κίνηση, διότι η Ινδία και η Βραζιλία είναι σε αυτόν τον οργανισμό από την αρχή», είπε.

Ωστόσο, υπάρχουν αμφιβολίες σχετικά με τη βιωσιμότητα της συμμετοχής στις χώρες Brics, δεδομένης της πρόσφατης εστίασης του μπλοκ στην αποδολαριοποίηση και των συμφωνιών της Άγκυρας με χώρες της περιοχής για τη δημιουργία μηχανισμών διακανονισμού σε τοπικά νομίσματα.

Η Τουρκία δεν έχει σημαντικές εμπορικές συναλλαγές με τις χώρες Brics, εκτός από την Κίνα, και περισσότερο από το ήμισυ των ετήσιων εμπορικών συναλλαγών της έχουν να κάνουν με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αμφισβητήσιμη είναι επίσης η πολιτική επιρροή των Brics, υποδηλώνοντας ότι ο αντίκτυπος του μπλοκ παραμένει περιορισμένος. «Τα Brics θα μπορούσαν να έχουν μεγαλύτερη σημασία στο μέλλον, αν αποκτήσουν μεγαλύτερη πολιτική σημασία και αν αποκτήσουν απήχηση στη διεθνή κοινή γνώμη» επισημαίνει ο Ουνλού, προσθέτοντας ότι «η ίδια η συμμετοχή μεσαίων δυνάμεων όπως η Τουρκία θα μπορούσε να ενισχύσει τη σημασία των Brics, καθώς τα έθνη αυτά επιδιώκουν μια πολυπολική παγκόσμια τάξη που δεν θα κυριαρχείται από υπερδυνάμεις.

Ο Υπουργός Εξωτερικών της Τουρκίας Χακάν Φιντάν βρέθηκε τον Ιούνιο στη Ρωσία προκειμένου να συμμετάσχει στη σύνοδο BRICS+ στην πόλη Νίζνι Νόβγκοροντ, στα ανατολικά της Μόσχας, στο περιθώριο της συνόδου των υπουργών Εξωτερικών των BRICS+.

Ο Τούρκος υπουργός, πραγματοποίησε διμερείς συναντήσεις με Ρώσους αξιωματούχους, μεταξύ των οποίων τον Ρώσο ομόλογό του Σεργκέι Λαβρόφ, τον γραμματέα του ρωσικού Συμβουλίου Ασφαλείας, Σεργκέι Σοϊγκού, αλλά και με τον επικεφαλής της ρωσικής Υπηρεσίας Πληροφοριών Σεργκέι Ναρίσιν.

ΕΚΠΛΗΞΗ για τη ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΧΑΛΚΗΣ

Έκπληξη προκάλεσε στην ελληνική πλευρά η ανακίνηση από την Τουρκική κυβέρνηση του θέματος της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης, όταν στις 29 Μαΐου 2024 την επισκέφθηκε ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας Tekin, όπως πριν λίγο καιρό είχε επισκεφθεί και την Πατριαρχική Μεγάλη του Γένους Σχολή. Η τουρκική εφημερίδα Karar (3/6/2024) δημοσιεύει στην πρώτη σελίδα το θέμα με τίτλο «Εκπλήξεις στο θέμα Θεολογικής Σχολής της Χάλκης», το οποίο και σας παρουσιάζουμε.

Η τουρκική κυβέρνηση ανέλαβε εκ νέου δράση σχετικά με την έναρξη λειτουργίας της Θεολογικής Σχολής Χάλκης, για την οποία υπάρχει διαμάχη εδώ και χρόνια. Ο Τούρκος Υπουργός Εθνικής Παιδείας κ. Tekin επισκέφθηκε το σχολείο και συναντήθηκε με τους υπεύθυνους, ενώ ενημερώθηκε για τις απόψεις πρώην υπουργών, οι οποίοι είχαν εργαστεί στο παρελθόν για το ίδιο θέμα. Ανέφερε ότι η πρωτοβουλία για το άνοιγμα της Θεολογικής Σχολής εξετάστηκε στο πλαίσιο του «δεύτερου μεταρρυθμιστικού κύματος», που ήρθε στην ημερήσια διάταξη μετά τις τελευταίες αυτοδιοικητικές εκλογές.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΙΠΕ: «ΠΡΟΧΩΡΑΜΕ ΤΙΣ ΜΕΛΕΤΕΣ»

Ενώ συνεχίζεται το έργο αποκατάστασης της Θεολογικής Σχολής, η οποία αποτελεί αντικείμενο διαμάχης πολλά χρόνια, ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας κ. Yusuf Tekin επισκέφθηκε τη Σχολή και συναντήθηκε με τους υπεύθυνους του Πατριαρχείου και της Ρωμαϊκής Κοινότητας. Για αυτήν την ευχάριστη εξέλιξη, ο Πρόεδρος Erdogan είχε δηλώσει, στις 12 Μαΐου σε ελληνική εφημερίδα: «Εργαζόμαστε για να ανοίξουμε τη Θεολογική Σχολή της Χάλκης. Αναμένουμε την ίδια εποικοδομητική προσέγγιση για τα προβλήματα της Τουρκικής μειονότητας στην Ελλάδα».

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΗΤΑΝ ΚΑΘΟΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΤΑΞΥ ΑΓΚΥΡΑΣ ΚΑΙ ΑΘΗΝΑΣ

Η Θεολογική Σχολή, η οποία ιδρύθηκε το 1844 για την εκπαίδευση κληρικών, έκλεισε το 1971 ως αποτέλεσμα νομοθετικής ρύθμισης που αφορούσε τα ιδιωτικά πανεπιστήμια. Αν και έγιναν προσπάθειες επαναλειτουργίας της, οι εντάσεις μεταξύ Τουρκίας και Ελλάδας και οι συνθήκες της εσωτερικής πολιτικής έβγαλαν το θέμα εκτός ημερήσιας διάταξης. Υποστηρίχθηκε ότι το θέμα τοποθετήθηκε ξανά στο τραπέζι, κατά τη συνάντηση που είχαν οι Μητσοτάκης Erdogan, όταν ο Έλληνας Πρωθυπουργός επισκέφθηκε την Άγκυρα πριν από τρεις εβδομάδες.

ΒΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Έγινε γνωστό ότι η κυβέρνηση έχει πραγματοποιήσει ολοκληρωμένες μελέτες για την επαναλειτουργία της Θεολογικής Σχολής Χάλκης, η οποία είναι κλειστή για περισσότερα από 50 χρόνια. Ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας κ. Yusuf Tekin συναντήθηκε με τους υπεύθυνους της σχολής στο πλαίσιο των συντονισμένων μελετών που κάνει για τις σπουδές. Αξιοσημείωτο ήταν ότι η εξέλιξη αυτή σημειώθηκε την περίοδο που βρισκόταν στην ημερήσια διάταξη της κυβέρνησης το «νέο πακέτο μεταρρυθμίσεων».

Έγινε γνωστό ότι τα πρόσφατα σχέδια μεταρρυθμίσεων της κυβέρνησης, περιλαμβάνουν την έναρξη λειτουργίας της Θεολογικής Σχολής, η οποία βρίσκεται στα σχέδια της

Τουρκίας εδώ και μισό αιώνα. Ενώ κατά καιρούς έρχονται στο προσκήνιο αιτήματα για την επαναλειτουργία της –είναι κλειστή για περισσότερα από 50 χρόνια– διαφαίνεται μια νέα πρωτοβουλία. Η κυβέρνηση επιτελεί ολοκληρωμένες μελέτες για το άνοιγμα της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης. Στο πλαίσιο αυτών των μελετών, τις οποίες συντονίζει ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας Yusuf Tekin, διερευνώνται τα νομικά και πολιτικά βήματα που έχουν γίνει μέχρι σήμερα. Ο κ. Yusuf Tekin πραγματοποιεί και κάποιες συναντήσεις για το θέμα.

Ο κ. Yusuf Tekin μαζί με μια επιτροπή επισκέφθηκε στις 29 Μαΐου την ιδιωτική Γυμνασιακή Σχολή Αρρένων, που είναι η Θεολογική Σχολή Χάλκης, και πληροφορήθηκε για αυτήν. Ήρθε σε επαφή με τον Ηγούμενο της Σχολής, Θεοφίλ. Επίσκοπο Αραβισσού κ. Κασσιανό, τον Πρόεδρο του Ιδρύματος κ. Γεώργιο Στεφανόπουλο και άλλους υπεύθυνους. Ο κ. Tekin είπε ότι το κτήριο έχει ιστορική σημασία, έκανε προτάσεις για τις εργασίες αποκατάστασης που πρέπει να γίνουν, διατηρώντας πιστά την αρχική αρχιτεκτονική δομή. Ξεναγήθηκε και στη βιβλιοθήκη της Σχολής, η οποία διαθέτει 80.000 βιβλία.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΕ ΤΩΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ

Έγινε γνωστό ότι η επίσκεψη του Υπουργού κ. Tekin ήταν μέρος της διαδικασίας επαναλειτουργίας της Θεολογικής Σχολής. Αναφέρθηκε ότι ο κ. Tekin πληροφορήθηκε, σε συνάντηση με τους πρώην Υπουργούς Εθνικής Παιδείας, σχετικά με τα αίτια που μπλόκαραν τη διαδικασία, εξετάζοντας μελέτες των προηγούμενων χρόνων. Το θέμα επαναλειτουργίας της Θεολογικής Σχολής έχει προτεραιότητα μεταξύ των μεταρρυθμιστικών προσπαθειών που θέλει να κάνει η κυβέρνηση σε διάφορους τομείς, οι λεπτομέρειες των οποίων δεν έχουν ακόμη ανακοινωθεί. Αναφέρθηκε ότι οι διαδικασίες αυτές, οι οποίες έχουν αποτύχει πολλές φορές στο παρελθόν, σήμερα προχωρούν με σχολαστικότητα.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΤΟΥ ERDOGAN ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΤΕΜΕΝΗ Ή ΣΧΟΛΕΣ ΙΜΑΜΗΔΩΝ

Την περίοδο διακυβέρνησης του AKP έγιναν εντονότερες οι προσπάθειες να ανοίξει η Θεολογική Σχολή. Από το 2005 έχουν γίνει διάφορες κινήσεις. Μετά τον Μπιλ Κλίντον, ασχολήθηκε με το θέμα ένας ακόμα Πρόεδρος των ΗΠΑ, ο Μπαράκ Ομπάμα, αλλά και πάλι δεν επιτεύχθηκε κανένα αποτέλεσμα. Το AKP υιοθέτησε την άποψη ότι «η δωρεάν εκπαίδευση διαφορετικών θρησκειών είναι απαίτηση της δημοκρατικής δομής της Τουρκίας», αλλά αυτήν τη φορά δεν μπόρεσε να ξεπεραστεί το ζήτημα της αμοιβαιότητας. Τότε ο Πρωθυπουργός Recep Tayyip Erdogan έθετε συνεχώς ως προϋπόθεση στην Αθήνα να ανοίξει ένα τέμενος. Συνέχισε με

νέα φόρμουλα, να ανοίξει σχολή ιμάμηδων στη Δυτική Θράκη. Η Αθήνα δεν έκανε κανένα βήμα και αυτός ήταν ο λόγος που δεν προχώρησε η λύση.

Η ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΛΛΑΞΕ

Η έναρξη λειτουργίας της Θεολογικής Σχολής Χάλκης ήταν ένα από τα θέματα που ενδιέφεραν ιδιαίτερα όλες τις Ελληνικές κυβερνήσεις. Το 2019 ο τότε Πρωθυπουργός της Ελλάδας Αλέξης Τσίπρας ξεναγήθηκε στη Σχολή μαζί με τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο. Έτσι πραγματοποιήθηκε η πρώτη επίσκεψη Έλληνα Πρωθυπουργού στη Σχολή. Εξέφρασαν την ελπίδα ότι η Σχολή θα λειτουργήσει επί πρωθυπουργίας των Αλέξη Τσίπρα και Erdogan. Ωστόσο, η ενεργειακή ένταση μεταξύ Τουρκίας και Ελλάδας στην Ανατολική Μεσόγειο, μετά την εποχή του Αλέξη Τσίπρα, έφερε τις σχέσεις των δύο χωρών ξανά σε κρίση.

ΤΟ ΘΕΜΑ ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΟΥ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ

Κατά τη συνάντηση στις 13 Μαΐου στην Άγκυρα του Έλληνα Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη με τον Πρόεδρο Recep Tayyip Erdogan, υπήρξε στην ημερήσια διάταξη και το θέμα της Θεολογικής Σχολής. Ο Μητσοτάκης έκανε γνωστό ότι κατά τη συνάντηση του με τον Erdogan ζήτησε να γίνουν βήματα για την επαναλειτουργία της Θεολογικής Σχολής. Ο Erdogan μάλιστα μια ημέρα πριν από τη συνάντηση, σε συνέντευξή του στην Καθημερινή είχε πει: «Μελετάμε για τη Θεολογική Σχολή της Χάλκης με την ελπίδα επαναλειτουργίας της. Αναμένουμε την ίδια εποικοδομητική προσέγγιση και από τη γείτονα χώρα, σχετικά με τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Τουρκική μειονότητα στην Ελλάδα στον τομέα της εκπαίδευσης».

ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΑΓΚΥΡΑΣ

Δεν γνωστοποιήθηκε πώς ανταποκρίθηκε η Ελληνική πλευρά στα αιτήματα της Τουρκίας σύμφωνα με την αρχή της αμοιβαιότητας σχετικά με τη Θεολογική Σχολή, η οποία φέρεται να αντιμετωπίζεται στο πλαίσιο του «δεύτερου κύματος μεταρρυθμίσεων» που ήρθε στην ημερήσια διάταξη μετά τις αυτοδιοικητικές εκλογές της 31ης Μαρτίου.

Ωστόσο, σημειώθηκε ότι το άνοιγμα της Θεολογικής Σχολής θεωρηθείται «θετικό στοιχείο» στη στήριξη της Τουρκίας από τα δυτικά πιστωτικά ιδρύματα. Μια Τουρκία, η οποία περνάει από οικονομική συμφοράση.

Ο Γενικός Πρόεδρος του AKP στη Βουλή κ. Ekran Ala σε δηλώσεις που έκανε τις τελευταίες ημέρες γνωστοποίησε την προετοιμασία «δεύτερου κύματος μεταρρυθμίσεων». Ανακοίνωσε ότι θα εφαρμοστούν οι μεταρρυθμίσεις στο κεκτημένο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δήλωσε επίσης ότι ο Erdogan είπε: «Θα κάνουμε τα κριτήρια της Κοπεγχάγης κριτήρια της Άγκυρας και θα συνεχίσουμε τον δρόμο μας».

ΤΙ ΣΥΝΕΒΗ ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΚΛΕΙΣΤΗ ΑΠΟ ΤΟ 1971

Η Θεολογική Σχολή, η οποία άρχισε να λειτουργεί το 1844 με σκοπό την εκπαίδευση κληρικών, έκλεισε το 1971 μετά την αντίρρηση του Οικουμενικού Πατριαρχείου να τεθεί υπό κρατικό έλεγχο. Αν και έγιναν διάφορες προσπάθειες για να ανοίξει η Σχολή από τα μέσα της δεκαετίας του 1990, τελικά δεν επιτεύχθηκε. Οι πρωτοβουλίες ξαναζωντάνεψαν όταν ο Βαρθολομαίος ανέλαβε Οικουμενικός Πατριάρχης το 1991 και συνεχίζονται μέχρι σήμερα. Μία από τις πρώτες σοβαρές προσπάθειες του Πατριάρχη γι' αυτό ήταν η επιστολή που έστειλε στον τότε Πρωθυπουργό της Τουρκίας, Mesut Yilmaz, τον Απρίλιο 1996. Ο Βαρθολομαίος αναλάμβανε κατά καιρούς πρωτοβουλίες ενώπιον των ΗΠΑ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το 1997 ο Πατριάρχης έγινε δεκτός από τον Πρόεδρο των ΗΠΑ, Μπιλ Κλίντον και του μετέφερε τα αιτήματα σχετικά με τη λειτουργία της Σχολής. Οι πρωτοβουλίες από την Τουρκία συνεχίστηκαν από όλες τις κυβερνήσεις, ιδιαίτερα την κυβέρνηση του Refahiyol. Αν και δόθηκαν θετικά μηνύματα για το άνοιγμα της Θεολογικής Σχολής μετά την ανάληψη των καθηκόντων του Necmettin Erbakan το 1997, το θέμα σταμάτησε εκ νέου στις 28 Φεβρουαρίου. Το 1999 ήρθε στο προσκήνιο η λειτουργία της Σχολής σε καθεστώς πανεπιστημίου. Ωστόσο, η Ελληνορθόδοξη κοινότητα δεν βρήκε κατάλληλη αυτήν τη φόρμουλα.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΜΙΜΗΣ ΠΛΕΣΣΑΣ ΠΑΡΑΣΗΜΟΦΟΡΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Μεγάλη η χαρά μας όταν στην ιστοσελίδα eReportaz της 8ης Ιουνίου 2024, δημοσιεύτηκε η απονομή του παρασήμου του Ανώτερου Ταξιάρχου του Τάγματος της Τιμής από την Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Κατερίνα Σακελλαροπούλου στους Λευτέρη Παπαδόπουλο και Μίμη Πλέσσα, καθώς και στον Γιάννη Μαρκόπουλο (μετά θάνατον), για την προσφορά τους στην ελληνική μουσική.

Και χαρήκαμε γιατί η μεν μητέρα του συνθέτη και στιχουργού Μίμη Πλέσσα ήταν από τη Χάλκη, ενώ ο πατέρας του στιχουργού και συγγραφέα Λευτέρη Παπαδόπουλου έζησε για πολλά χρόνια στην Πρίγκηπο.

Σε ειδική τελετή που πραγματοποιήθηκε στο Προεδρικό Μέγαρο, η Πρόεδρος της Δημοκρατίας, κ. Κατερίνα Σακελλαροπούλου, απένειμε το παράσημο του Ανώτερου Ταξιάρχου του Τάγματος της Τιμής στον Γιάννη Μαρκόπουλο (μετά θάνατον), τον Λευτέρη Παπαδόπουλο και τον Μίμη Πλέσσα για την πολυσχιδή προσφορά τους στην ελληνική μουσική.

Κατά την προσφώνησή της, η Πρόεδρος της Δημοκρατίας εξέφρασε τη χαρά της που παρασημοφόρησε έναν στι-

χουργό και δύο συνθέτες, οι οποίοι σφράγισαν την ελληνική μουσική, όχι μόνο με τα τραγούδια αλλά και το έργο τους στον χώρο της συμφωνικής, της τζαζ, της μουσικής για θέατρο και κινηματογράφο.

Η κυρία Σακελλαροπούλου σημείωσε ότι «το τραγούδι είναι φορέας πολιτισμού και νοστορπίας, έκφραση βιωμάτων, εξωτερίκευση της χαράς, του πόνου, των παθών ενός ολόκληρου λαού». Πρόσθεσε: «Στη μεγάλη περίοδο της ακμής του, λίγο πριν και λίγο μετά τη δικτατορία, αναδείχτηκε σε

υψηλής ποιότητας καλλιτεχνικό προϊόν, τόσο στιχουργικά όσο και μουσικά. Και μολονότι στις δεκαετίες που ακολούθησαν το πνεύμα, το ήθος και το ύφος του άρχισε σταδιακά να αλλάζει, ποτέ δεν ξεχάστηκαν, ούτε θα ξεχαστούν, εκείνα τα τραγούδια που γράφτηκαν τότε και πάλλονταν από δημιουργική δύναμη, ελευθερία και αζεπέραστη μουσικότητα».

Το παράσημο του Γιάννη Μαρκόπουλου παρέλαβε η κόρη του, Λένα Μαρκοπούλου, ευχαριστώντας την κ. Σακελλαροπούλου για αυτήν τη μεγάλη τιμή.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΤΗΣ ΛΟΖΑΝΗΣ

Το Lozan Vakfi Mubadileri της Πόλης, με μέλη απογόνους των ανταλλαγέντων από τη Συνθήκη της Λοζάνης, είναι πολιτιστικό σωματείο με πλούσια δράση γνωστό και στη Λέσβο από τις εκδόσεις αλλά και τη χορωδία του.

Στην Έδεσσα, παράλληλα με την εκδήλωση ρεσιτάλ της χορωδίας του Συλλόγου Μικρασιατών «Η Μπίγα», διοργανώθηκε έκθεση ζωγραφικής με μινιατούρες από ομάδα καλλιτεχνών του Lozan Vakfi.

Στη Θεσσαλονίκη, στο Τελλόγλειο Ίδρυμα Καλών Τεχνών και Πινακοθήκη Τέχνης του ΑΠΘ, δίνει ρεσιτάλ και υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον.

Μία πρόσφατη διάκριση αφορά στον καλό φίλο Κωνσταντινουπολίτη Θανάση Τσίμπη, εκπρόσωπο του Lozan Vakfi στην Ελλάδα. Αφηγήθηκε στα παιδιά του 1ου Γυμνασίου Αγ. Νικολάου Κρήτης τη συγκινητική ιστορία της οικογένειάς του (Προσφυγιά, Ανταλλαγή πληθυσμών, Μετοίκηση), οι μαθητές έψαξαν στα Αρχεία του Κράτους και δημιούργησαν μια ωραία ταινία τεκμηρίωσης, η οποία με τίτλο «Του μισέμου ο στεναγμός» πήρε το 2ο βραβείο στο 8ο Φεστιβάλ Διεθνούς Μαθητικού Διαγωνισμού «Ελληνισμός Ανατολής: Πόντος, Μικρά Ασία, Θράκη».

Μπράβο του!

Το μεσογειακό θέρετρο της Αττάλειας και τα ελληνικά νησιά θα έχουν μεγάλη ζήτηση κατά τη διάρκεια των διακοπών του Κουρμπαίν Μπαϊράμ, καθώς επιμηκύνεται ο 3ήμερος εορτασμός σε 9ήμερο, με εκτίμηση ότι 50.000 περίπου Τούρκοι αναμένεται να επισκεφθούν τα ελληνικά νησιά. Περίπου 20.000 Τούρκοι επισκέφθηκαν τα ελληνικά νησιά στο Αιγαίο στη διάρκεια των διακοπών του Μπαϊραμιού τον Απρίλιο. Τριήμερο διακοπών για τριμελή οικογένεια στο Μπόντρουμ εκτιμάται ότι κοστίζει 40.000 λίρες (1.200 δολάρια), χωρίς τα έξοδα μετακίνησης. Στη Ρόδο, λένε τα τουρκικά ΜΜΕ, το αντίστοιχο ποσό κοστίζει 32.000 λίρες, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων διαμονής και ταξιδιού.

Ο Πρόεδρος Ερντογάν υπέγραψε διάταγμα καταβολής έξτρα δώρου Κουρμπαίν Μπαϊράμ για τους συνταξιούχους 3.000 λιρών, ισόποσο με το καταβληθέν δώρο του Σεκέρ Μπαϊράμ (Απρίλιος '24) και του δώρου εορτών (Δεκέμβριος '23).

Στη Σμύρνη ο Μητροπολιτικός Δήμος θα μοιράσει 800 γραμ. καβουρμά σε οικογένειες που έχουν ανάγκη και καλεί τους φιλόδημους να προσφέρουν αρνιά ή την αξία τους (12.500 λίρες) για να γιορτάσουν τη θυσία και οι φτωχότεροι δημότες.

Με πρωτοβουλία του Ελληνικού Προξενείου του Αδριανούπολης, το διήμερο 1-2 Ιουνίου πραγματοποιήθηκε έκθεση μεταξωτών του Σουφλίου. Η έκθεση έγινε στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αδριανούπολης από την Ένωση Επαγγελματιών Εμπόρων και Βιοτεχνών Σουφλίου και Περιφέρειας. Συμμετείχε το Κέντρο Δημιουργικής Φωτογραφίας Θράκης, το οποίο παρουσίασε 40 φωτογραφίες τυπωμένες σε ύφασμα από μετάξι βιολογικής καλλιέργειας του Σουφλίου, με τίτλο «Εικόνες από Μετάξι».

Στα εγκαίνια παρέστησαν Τούρκοι και Έλληνες επίσημοι και πλήθος κόσμου, ενώ την Κυριακή 2/6/24 πραγματοποιήθηκε εργαστήριο (workshop) για την κατασκευή κοσμημάτων από μετάξι.

Παρουσιάστηκαν επίσης τοπικά προϊόντα του Σουφλίου, δίνοντας στους επισκέπτες την ευκαιρία να τα γνωρίσουν και να τα γευτούν. Ωραίες πρωτοβουλίες ανάμεσα σε συνοριακές γειτονικές πόλεις! Παλαιότερα είχαμε (κυρίως με προσπάθειες και συντονισμό της «Συνύπαρξης») τις «Μέρες Μυτιλήνης στ' Αϊβαλί» και τις «Μέρες Αϊβαλίου στη Μυτιλήνη». Ας το δουν οι αρχές των δύο πόλεων, τώρα που υπάρχει μεγάλο αλισβερίσι μεταξύ των πολιτών στις δύο όχθες του Αιγαίου.

Ρεκόρ στον τουρισμό αλλά...

Από την εβδομαδιαία
εφημερίδα Λέσβου Εμπρός

ΙΔΡΥΣΗ ΕΔΡΑΣ ΣΤΟ ΑΠΘ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΤΗΣ Μ. ΑΣΙΑΣ

Επιτέλους δικαιωθήκαμε! Ήταν πρωί της Δευτέρας 9 Μαΐου 2022, είχε μόλις τελειώσει το 10ο ΣΥΜΠΟΣΙΟ του ΚΕΜΙΠΟ, όταν ξεκίνησε αυτός ο δύσκολος, αλλά όμορφος, άξιος και πετυχημένος αγώνας. Η προσπάθεια που, μετά από 717 ημέρες, είχε ευτυχώς κατάληξη. Μια προσπάθεια με σημαντικό φορέα την Ένωση Βουρλιωτών Μ. Ασίας, τον τότε πρόεδρο του ΚΕΜΙΠΟ κ. Λ. Χριστοδούλου και σχεδόν όλους τους μικρασιατικούς συλλόγους της χώρας, με μπροστάρηδες από τη Θεσσαλονίκη, την Αθήνα, την Κατερίνη, την Κοζάνη, την Καλαμάτα, τη Σάμο, τα Χανιά, το Ηράκλειο, αλλά και πάρα πολλούς ακόμα, που τελικά πέτυχε τον σκοπό της. Την ίδρυση Έδρας στο Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας του ΑΠΘ για την ιστορία των προσφύγων της Μ. Ασίας.

Θα ήταν παράλειψη να μην ειπωθεί ένα μεγάλο ευχαριστώ προς την Ελληνική Πολιτεία, ιδιαίτερα τον υπουργό Παιδείας κ. Κυριάκο Πιερρακάκη. Επίσης την πρώην υπουργό Παιδείας κ. Ν. Κεραμέως, τον υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου κ. Δ. Κайρίδη, τον βουλευτή Κυκλάδων κ. Φίλιππο Φόρτωμα, τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Νέας Ιωνίας, Φιλαδελφείας Ηρακλείου και Χαλκηδόνος κ. κ. Γαβριήλ, τη μεγάλη Ακαδημαϊκή και επιστήμονα κ. Ελένη Γλύκατζη Αρβελέρ, τον πρόεδρο του Τμήματος Ιστορίας Αρχαιολογίας καθηγητή κ. Ιάκωβο Μιχαηλίδη, τη Συγκλήτο του ΑΠΘ και τη συνέλευση του Τμήματος, την Επίκουρη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Κωνσταντινούπολης και Γενική Γραμματέα ΙΔ.ΙΣ.ΜΕ κα Ειρήνη Σαρίογλου, αλλά και όλους όσους βοήθησαν που εγώ δεν γνωρίζω, για την κατανομή της συγκεκριμένης θέσης στο Τμήμα Ιστορίας Αρχαιολογίας του ΑΠΘ.

Φώτης Καραλής, Πρόεδρος Ένωσης Βουρλιωτών Μ. Ασίας

ειδήσεις

ΕΚΡΗΚΤΙΚΟ ΝΤΕΚΟΛΤΕ ΣΕ ΑΓΩΝΑ
ΒΟΛΕΪ ΑΝΑΣΤΑΤΩΣΕ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

Πραγματικά κακός χαμός έγινε στην Τουρκία μετά τον σημαντικό αγώνα βόλεϊ μεταξύ των Εθνικών γυναικείων ομάδων ΗΠΑ και Τουρκίας, όταν στις οθόνες εμφανίστηκε κοπέλα ντυμένη στα κόκκινα με βαθύ αποκαλυπτικό ντεκολτέ να πανηγυρίζει τη νίκη της Τουρκίας. Τα τηλεοπτικά δίκτυα και ο Τύπος ασχολήθηκαν με το γεγονός και όχι με τη σπουδαία νίκη της ομάδας τους.

Στην τουρκική ιστοσελίδα Onedio ο δημοσιογράφος Ali Can Yaylici (3/6/2024) μετέδωσε: «Μεγάλες αντιδράσεις από γυναικείες οργανώσεις για τις δηλώσεις των υπεύθυνων της κρατικής τηλεόρασης TRT. Είχαν νοοτροπία Ταλιμπάν».

Η τουρκική Εθνική Ομάδα Βόλεϊ Γυναικών κέρδισε τη διοργανώτρια Ομάδα Βόλεϊ Γυναικών των ΗΠΑ με 3-2 στον τέταρτο αγώνα της δεύτερης εβδομάδας του FIVB Nation League (VNL), που διεξήχθη στις ΗΠΑ.

Η εικόνα μιας φιλάθλου να πανηγυρίζει, στο τέλος του αγώνα, αποτυπώθηκε στη ζωντανή μετάδοση του TRT Spor. Η εικόνα έγινε το θέμα της ημέρας από το TRT Spor. Η κοπέλα, της οποίας οι λογαριασμοί στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης έγιναν γνωστοί, απέσυρε τον λογαριασμό της από τις ιστοσελίδες, λόγω υβριστικών σχολίων που δέχτηκε από επικριτές της.

Οι υπεύθυνοι του TRT Spor έκαναν δηλώσεις, στον λογαριασμό του καναλιού στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, για την εικόνα, υποστηρίζοντας ότι το σφάλμα ήταν από τις ΗΠΑ. Η ανακοίνωση της TRT: «Χθες βράδυ, μια ανεπιθύμητη εικόνα εμφανίστηκε στις οθόνες των τηλεοράσεων κατά τη διάρκεια ζωντανής μετάδοσης του αγώνα της 8ης αγωνιστικής της Εθνικής μας Ομάδας Βόλεϊ Γυναικών στο FIVB Nations League με οικοδέσποινα τις ΗΠΑ. Αυτή η ανησυχητική κατάσταση συνέδεσε το Ίδρυμά μας με μια λανθασμένη αντίληψη. Θέλουμε να γνωστοποιήσουμε στο κοινό ότι η μετάδοση και η σκηνοθεσία του αγώνα έγιναν από τον αμερικανικό ραδιοτηλεοπτικό φορέα, τον οικοδεσπότη της οργάνωσης. Όλες οι εικόνες που αναμετέδιδε το TRT από αυτόν, χωρίς δυνατότητα επέμβασης στην εικόνα. Επομένως, η εντελώς αντίθετη εικόνα με την πολιτική των μεταδόσεων μας, προέρχεται από τον αμερικανικό ραδιοτηλεοπτικό φορέα. Η δυσφορία των συμπατριωτών μας τηλεθεατών μεταφέρθηκε ήδη στην απέναντι πλευρά».

Αναρτήσεις σχετικά με τη δήλωση του TRT Spor, η οποία προκάλεσε αντιδράσεις, ήρθαν από γυναικείες οργανώσεις: «Αυτή είναι πλήρης νοοτροπία των Ταλιμπάν. Ζητούν συγγνώμη γιατί δεν μπόρεσαν να αποτρέψουν την εικόνα μιας ευτυχισμένης γυναίκας» και συνεχίζουν: «Θα εξαλείψουμε αυτήν τη νοοτροπία από την ιστορία».

* Εάν διαβάσει κάποιος τα σχόλια στο διαδίκτυο για το περιστατικό, θα δει πόσο η πλευρά των θρησκόληπτων μουσουλμάνων στρέφεται κατά της κοπέλας και πόσο οι μοντέρνοι άνθρωποι βρίζουν και κατηγορούν τους πρώτους για υποκρισία, αφού καθημερινά στις τάξεις τους συμβαίνουν χειρότερα, ειδικότερα από τους αρχηγούς των εκατοντάδων αιρέσεων που έχουν δημιουργηθεί.

ΕΠΑΝΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΩΝ/ΠΟΛΙΤΩΝ

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε η επαναλειτουργία του Μεγάρου του πρώτου Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών στην Ελλάδα, με έδρα την Καλλιθέα στην οδό Δημοσθένους 117, ο οποίος φέτος συμπληρώνει τα 96 χρόνια του!

Η εκδήλωση έλαβε χώρα τη Δευτέρα, 3 Ιουνίου, επί τη ευκαιρία της μεγάλης ανακαίνισης που έγινε στο ιστορικό κτήριο. Η τελετή επανέναυξης έγινε στη φιλόξενη αίθουσα τελετών με συντονιστή τον δημοσιογράφο Αλέξανδρο Καρατζά και μέλος του νυν Διοικητικού Συμβουλίου (έφορος). Τους επισήμους και φίλους του Συλλόγου υποδέχτηκε με σύντομο χαιρετισμό ο νέος Πρόεδρος κ. Θωμάς Κούντερ.

Ακολούθησε ο καθιερωμένος αγιασμός από τον Θεοφιλέστατο επίσκοπο Ανδρούσης κ. Κωνστάντιο, απεσταλμένο από την Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών.

Μετά τον Αγιασμό τον λόγο έλαβε ο τέως πρόεδρος του Συλλόγου κ. Αντώνη Λαμπίδης, ο οποίος ανέπτυξε τη διάλεξη της ημέρας που ετοίμασε και επρόκειτο να αναλύσει ο κ. Δημήτρης Σταθακόπουλος, Δρ. Παντείου Πανεπιστη-

μίου, Οθωμανολόγος και Δικηγόρος στον Άρειο Πάγο, με θέμα «Η Άλωση της Πόλης από Οθωμανικές πηγές με κριτικές και αναγνώσεις». Δυστυχώς ο Δρ. Σταθακόπουλος, λόγω ασθένειας, δεν μπόρεσε να παρευρεθεί.

Στη συνέχεια έγιναν δύο βραβεύσεις από τον Πρόεδρο στις: Οικογένεια Θεμιστοκλή Τσαμικιράνη για την πολύτιμη υποστήριξη τους προς τον Σύλλογο, και την κ. Μαρία Μαΐη Χατζηνικολή για την οικονομική της ενίσχυση προς τον Σύλλογο.

Η ωραία βραδιά έκλεισε με υπέροχα μουσικά ακούσματα από τη Βασιλεύουσα όλων των Πόλεων της Οικουμένης, την Κωνσταντινούπολη, από τέσσερις εξαιρετικούς μουσικούς, οι οποίοι πέρα από τα μουσικά όργανα που έπαιζαν είχαν και υπέροχες έντεχνες φωνές!

Ακολούθησε δεξίωση με πλούσια εδέσματα, την οποία απόλαυσαν οι παρευρισκόμενοι στο φιλόξενο εντευκτήριο και στον πανέμορφο περιποιημένο κήπο του Μεγάρου!

A.K.

ΤΟ ΔΟΓΜΑ ΤΗΣ «ΓΑΛΑΖΙΑΣ ΠΑΤΡΙΔΑΣ» ΣΤΑ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

Το τουρκικό Υπουργείο Εθνικής Παιδείας ενέκρινε νέο εκπαιδευτικό πρόγραμμα με την ονομασία «Ο αιώνας της Τουρκίας», στο οποίο προβλέπεται η αναφορά στα σχολικά βιβλία του δόγματος της «Γαλάζιας Πατρίδας», στο μάθημα της γεωγραφίας. Είδαμε δημοσιεύματα, αλλά και προπαγανδιστικό βίντεο του Koray Kamaci με τίτλο «Τελικά έγινε αυτό που θέλαμε. Το μάθημα της Γαλάζιας Πατρίδας θα μπει στα σχολικά βιβλία». Εμείς οι Κωνσταντινουπολίτες, που φοιτήσαμε στα σχολεία της Πόλης, θυμόμαστε στα βιβλία της γεωγραφίας τους χάρτες της Τουρκίας με τα θαλάσσια σύνορα δίπλα και γύρω από όλες τις ακτές της. Μάλιστα αναρωπιόμαστε πως τα τελευταία χρόνια οι Τούρκοι θέλουν να επεκτείνουν τα θαλάσσια σύνορα στους χάρτες τους με το δόγμα «Γαλάζια Πατρίδα» στο μισό Αιγαίο και τη Δυτική Μεσόγειο. Δεν μπορούμε να το διανοηθούμε, ούτε εμείς οι τότε μαθητές ούτε και οι Τούρκοι καθηγητές που μας δίδασκαν.

«Συνέχεια ακούμε, από το Δημοτικό, ότι τα νησιά είναι της Ελλάδας, η Κωνσταντινούπολη είναι ελληνική, οι ντολμάδες ελληνικοί, η Αγία Σοφία ελληνική, ο μπακλαβάς ελληνικός, το γιαούρτι ελληνικό. Όλα αυτά είναι μαύρη προπαγάνδα και η καλύτερη απάντησή μας είναι η «Γαλάζια Πατρίδα» με τον χάρτη της Δυτικής Μεσόγειου.

Αγαπητοί μου, είμαι ο ιστορικός Koray Kamaci με ένα σημαντικό κι αναλυτικό βίντεο. Στην αρχή της εκπομπής σας δώσαμε την ευχάριστη είδηση. Μια είδηση που μας χαροποίησε και, από αυτή την άποψη, είμαστε μάρτυρες στα αποτελέσματα των μακροσκελών μελετών του αρχηγού μας Cihat Yayci, με τον οποίο μιλήσαμε τηλεφωνικά.

Επίσης μιλήσαμε τηλεφωνικά με τον Ακαδημαϊκό και απόστρατο αξιωματικό του Ναυτικού, Συνταγματάρχη Doğan Akdeniz και τους θέσαμε ορισμένα θέματα. Συγχαρήκαμε και τους δύο για τη «Γαλάζια Πατρίδα», που προστίθεται στο νέο πρόγραμμα σπουδών. Είναι πολύ σημαντικό, γιατί καλούσαμε εδώ και πολλά χρόνια τον Υπουργό Παιδείας και άλλους, πα-

ρακαλώντας τους να διδαχθεί στις νέες γενιές η «Γαλάζια Πατρίδα». Να γνωρίσουν οι νέες γενιές τι είναι η «Γαλάζια Πατρίδα». Πρέπει να ξεκινήσει από τη Μέση εκπαίδευση και στο βιβλίο Ιστορίας της 9ης τάξεως να υπάρχει κεφάλαιο «Γαλάζια Πατρίδα», δηλαδή το Εθνικό Σύμφωνο των θαλασσών της Τουρκίας. Το Εθνικό Σύμφωνο το θέλουν πολλά άτομα στα σχολικά βιβλία, αλλά θα πρέπει να αλλάξουν και το Εθνικό Σύμφωνο της θάλασσας. Λέμε ότι οι τρεις πλευρές της Τουρκίας βρέχονται από θάλασσες, που είναι πολύ σπουδαίο, γιατί επωφελομαστέ από αυτές. Αλλά όταν η νέα γενιά δεν γνωρίζει το δίκαιο της θάλασσας, πως θα αμυνθεί για τη «Γαλάζια Πατρίδα»; Αυτό το θέμα αντιμετωπίζω όταν πηγαίνουμε στα λύκεια για συνεδριάσεις, τους λέμε για τη «Γαλάζια Πατρίδα», μας απαντούν: «Δάσκαλε τι είναι αυτό;» Άρα δεν γνωρίζουν».

Αυτά και πολλά ακόμα για το θέμα λέει ο ιστορικός Koray Kamaci σε βίντεο που ετοίμασε ο ίδιος. Μπορείτε να το παρακολουθήσετε στο YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=TxmNE6eBzw0>

ΕΠΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΕΤΕΙΩ

Ἐνθεον κήρυγμα γλωσσῶν σιωπωσῶν

Ἰχνη καὶ στίγματα

«**Η** ἀπόρρητος Θεοῦ συγκατάβασις»⁴ καὶ ἡ πνοή τοῦ Παναγίου Πνεύματος καὶ ἡ ρηξικέλευθη φωνή Πατριάρχου μαρτυρικοῦ, μέσα σέ χειμῶνα βαρύ, ἐπέβλεψε μέ εὐμένεια στὸν Ὁρθόδοξο λαό τῶν Πριγκηποννήσων καὶ τοῦ δώρισε τὸ εὐκρατο Κλῆμα τῆς Ἀμπέλου τῆς Ἀληθινῆς, τὴν πνευματικὴ βάση καὶ στέγη καὶ καταφυγὴ τῶν Πριγκηποννήσων, ἡ ὁποία ἀναδείχθηκε ἀληθῶς «τό τοῦ Σωτήρος παράγγελμα, τῆς Ἐκκλησίας τὸ καύχημα». Τό γνήσιο Κλῆμα τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία φλέγεται ἀπὸ ἔνθεο ζῆλο, τό Κλῆμα ποῦ ἄνθισε «καρπὸν πολύν», τῶν «ἐφετῶν τὴν ἀκρότητα».

Ἡ Ἐπαρχία αὐτὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ὡς «ἀρετὴ πράγματος ἀθανάτου καὶ ὑπὲρ τὸν ἥλιον λάμπουσα» γιὰ ἓνα αἰῶνα στὸ ἐκκλησιαστικὸ στερέωμα, ἀποτελεῖ «ταμεῖον ἄσπλον θαυμάτων, νοσημάτων ἀλεξιτήριον, ἐνθα προστρέχοντες οἱ πιστοὶ τὰς ἰάσεις ἀρνούμεθα»⁵.

Πρόκειται ὄχι γιὰ ἓνα κτίσμα ἢ Ἰδρυμα «ὁμογενειακῆς ἐξαντλήσεως», ὅπως τέτοια ὑπάρχουν παντοῦ στὴν οἰκουμένη. Ἀλλὰ πρόκειται γιὰ τὸ «κατοικητήριον Θεοῦ», δηλαδή «ψυχῶν νυμφοστόλων»⁶· πρόκειται γιὰ θησαυρίσματα, ὅπως ἡ Παναγία ἡ Ἐλεούσα, καὶ ἄλλα πολλὰ ἄρρητα καὶ ἀνεκφράστα, τὰ ὁποῖα «ἀποτελοῦν ἓνα Συναξάρι τῆς Ρωμαιοσύνης, μιὰ ἐκδίπλωσι ποικίλων μορφῶν μιᾶς πολυκύμαντου ἐκκλησιαστικῆς καὶ ὁμογενειακῆς Πολίτικης ζωῆς ἐντός μιᾶς ταραχώδους αἰῶνος ἐποχῆς, μέ τόση ρευστότητα κοινωνικῶν συνθηκῶν», γι' αὐτὸ καὶ τὰ ἴχνη καὶ τὰ στίγματα χρόνου καὶ προσώπων ἀπὸ μαρτύρια καὶ μαρτυρίες καθίστανται εὐαγγελισμός, φῶς, ζωὴ, ἀλήθεια.

Ἀποκάλυψι πράγματι εὐαγγελισμοῦ ἀποτελεῖ ἡ συμπλήρωσι, ποῦ ὑπερβαίνει καὶ τὸν τόπο καὶ τὸν χρόνο, ἑνὸς αἰῶνα προσφορᾶς καὶ διακονίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πριγκηποννήσων, τὴν ὁποία ἐπέτειο ἐορτάζει ὁ τόπος καὶ ὁ χρόνος, οἱ πολλοὶ καὶ οἱ ὀλίγοι κατὰ τὴν πορεία· τὰ ἀπέραντα ἱστορικά Πριγκηπόννησα καὶ τὸ «μικρὸν ποίμνιον» ποῦ βρίσκεται σέ αὐτά, καὶ οἱ πολλοὶ ποῦ διαβιοῦν στὴν Ἀθήνα καὶ σέ ὅλοκληρη τὴν οἰκουμένη, Πριγκηπιοί, Χαλκιοί, Ἀντιγονιώτες, Πρωτιανοί.

Ἄς εὐφραίνονται πραγματικά ὅλοι, αὐτοὶ ποῦ βρίσκονται κοντά καὶ αὐτοὶ ποῦ βρίσκονται μακριά, ἡ Ὁρθόδοξη Ὁμογένεια τῆς πόλεως τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ οἱ ὅπου γῆς γόνιοι τῶν Πριγκηποννήσων, μάλιστα δὲ οἱ ἐν Ἑλλάδι.

Ἄς εὐφραίνονται οἱ ψυχῆς τοῦ αἰοδίου Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ζ', φυσιογνωμίας ἐξέχουσας τῆς Ἐκκλησίας μας, ὁ ὁποῖος ἐπαινευμένη εἶδρασε καὶ ὁμολογουμένως ἀγωνίσθηκε ὑπὲρ τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν προνομίων καὶ τῶν συμφερόντων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους σέ ἡμέρες χαλεπές, ἀφήνοντας παράδειγμα σθένους καὶ ἀκάματης ἐνεργείας ὑπὲρ τῶν ἀπαρραγμάτων δικαίων τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας μαζί μέ τούς τότε συνοδικούς πατέρες καὶ συναποφνημένους ἀειμνήστους

Κυζίκου Καλλίνικο, Νικαίας Βασίλειο, Χαλκηδόνας Ἰωακείμ, Δέρκων Καλλίνικο, Προύσης Κωνσταντῖνο, Νοεκαισαρείας Ἀγαθάγγελο, Σηλυβρίας Εὐγένιο, Ροδοπόλεως Κύριλλο καὶ Ἀνέων Θωμᾶ· καθὼς καὶ αὐτῶν ποῦ καλῶς ἠθλήσαν καὶ στεφανώθηκαν μέ τὴν κενωτικὴ προσφορά, δηλαδή τῶν κλεινῶν ποιμένων τῶν Πριγκηποννήσων Ἀγαθαγγέλου, τοῦ ἀρίστου ἀγωνιστοῦ Θωμᾶ, τοῦ μύστου τοῦ ἐνθέου ζήλου Δωροθέου, ποῦ διακρινόταν ἀπὸ διάπυρο κάλλος Κωνσταντίνου, ποῦ ἐδρεψε τὸ κλέος καὶ τὴν δόξα τῶν διὰ βίου πόνων Ἀγαπίου, τοῦ ὅλου ἀγάπης Χριστοῦ Καλλίνικου, ποῦ εἶχε ἐναποθέσει ὅλες τὴν ἐλπίδες στὸν Θεό· Συμεῶν, τῆς χαρᾶς καὶ τοῦ κοσμήματος τῆς Πριγκήπου καὶ Ἰακώβου, ποῦ ἐργάσθηκε μέ ἀνακαινιστικὴ διάθεσι· τοῦ μακαρίου τῆς λήξει γενομένου ἱεροῦ κλήρου καὶ περιουσίου λαοῦ, «τοῦ ἥρωος τοῦ καθήκοντος», ὅλων ὀνομαστικά, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν τῶν ὁποίων ἡ προσευχητικὴ μνήμη καὶ εὐφημὴ ἀναφορά ἱεουργεῖται.

Ἀγαλιώμεθα δὲ ὅλοι, ὁ εὐλογῶν τὴν ἐπετειὸν Πστριάρχης μας Βαρθολομαῖος, ὁ Οἰκουμενικός, ποῦ ἀξιῶνεται νὰ εὐλογῇ καὶ νὰ στεφανώνῃ μέ ὕμνους καὶ ὠδὲς πνευματικές· καὶ ὁ πολὺς Ποιμενάρχης τῶν εὐλογημένων αὐτῶν νήσων, ἀδελφός Γέρον Μητροπολίτης Δημήτριος, ὁ ὁποῖος συμπληρώνει μέ τὴν θέλησι τοῦ Θεοῦ πεντηκονταετία ὅλη λαμπρῆς, συνετοῦς, νουνεχοῦς, ποῦ ἀφήνει στίγματα καὶ ἀνοίγει δρόμους ἱερούς, καὶ καταξιωμένης διακονίας ἀπὸ ἐπίκαιρες θέσεις στὸν ἱερώτατο θεσμό τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους, καὶ ὁ ὁποῖος ἀπὸ ἐξαιτίας ἀναλώνεται ὑπὲρ τοῦ λαοῦ τῶν νήσων αὐτῶν ποῦ σήμερα χαίρεται καὶ καυχᾶται, καὶ ποῦ σταυροαναστασίμως ἀγραυλεῖ ἐδῶ, ὅπως κάποτε οἱ ἀπλοῖκοι ποιμένες στὰ ὄρη τῆς ἱερᾶς Βηθελέμ, καὶ φυλάσσει «σκοπιά» ὅλημερίς κι' ὀλονυκτίς...

* * *

Κατὰ τὸ τρέχον, ὅμως, ἔτος τὰ Πριγκηπόννησα ἐνδεδυμένα «τὴν πρώτην στολήν»⁷ ἐορτάζουν καὶ μυστικῶς ἀναπέμπουν δόξα στὸν Κύριο γιὰ τὴν συμπλήρωσι ἑκατονταετίας ὅλης ἀπὸ τὴν ἱδρυση τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πριγκηποννήσων, τῆς πνευματικῆς αὐτῆς ἁγκυρας. Ἐνας αἰώνας πέρασε ἀπὸ τότε· καὶ «ἰδοὺ γέγονε καινὰ τὰ πάντα»⁸.

Τὰ Πριγκηπόννησα κατὰ τὴν διαρρεῦσασα ἑκατονταετία ἀπογυμνώθηκαν ἐν πολλοῖς ἀπὸ τὸ Ὁρθόδοξο ὁμογενειακὸ στοιχεῖο μας. Παραμένει ὅμως τὸ ἱερόν λῆμμα. Παραμένει τὸ γεώργιο στὴν Πόλι καὶ σὲ ὅλη τὴν οἰκουμένη. Οἱ ἀπόγονοι τῶν Πριγκηποννήσων, ὅσοι διαμένουν εἴτε στὴν Πόλι, εἴτε στὴν Ἑλλάδα καὶ παντοῦ στὸν κόσμον, πανηγυρίζουμε εὐαγγελισμό καὶ εὐλαβικῶς γονατίζουμε ἐνώπιον τῆς θαυματουργοῦ Παναγίας τῆς Ἐλεούσης, ἀτενίζουμε μπροστὰ στοὺς Ἁγίους Μεγαλομάρτυρες τῆς Πριγκήπου, Δημήτριον τὸν Μυροβλύτη καὶ Γεώργιον τὸν Τροπαιοφόρον τὸν Κουδουνᾶ, δεόμεθα στὸν προστάτη τῶν ναυτικῶν Ἅγιο

Νικόλαο τῆς Χάλκης «ὑπὲρ τῶν ἐν θαλάσῃ τοῦ βίου καλῶς πλεόντων», προσφέρουμε ἄνθη εὐλαβείας καὶ εὐγνωμοσύνης στὸν Βαπτιστὴ τοῦ Χριστοῦ Τίμιο Πρόδρομο τῆς Ἀντιγόνης· θυμιάζουμε τὸ Γενέσιο τῆς Θεοτόκου τῆς Πρώτης καὶ προσευχόμεστε μυστικῶς μέ συντριβὴ καρδίας γιὰ τὴν ἐπαναλειτουργία τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης. Ἀκόμη δέ, μνημονεύουμε τούς προγόνους μας, οὐδέποτε λησμονοῦμε τὸ σέ ὅλους φωτεινὸ, τὸ φαῖνον πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ⁹, παράδειγμά τους, τὴν συναναστροφή τους, χαίρομαστε μέ τὴν ἄνθησι καὶ τὴν κατὰ Θεὸν πρόοδο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πριγκηποννήσων, ὑπὸ τὴν ποιμαντορία τοῦ ρέκτη Γέροντος Πριγκηποννήσων Δημητρίου, καὶ ἀτενίζουμε μέ αἰσιοδοξία τὸ μέλλον, γνωρίζοντας καλῶς ὅτι ὁ Κύριος ποῦ κυβερνᾷ τὰ σύμπαντα εἶναι ἱκανὸς νὰ μετατρέπῃ τὰ σκολιά εἰς εὐθέα¹⁰, δηλαδή τὰ στραβὰ σέ ἴσια, καὶ τὰ τραχέα εἰς λεῖα, δηλαδή τὰ δύσκολα σέ εὐκόλα. Ἀγαποῦμε μέ πάθος τὸν τόπο. Ἐπιστρέφουμε ὅσοι μπορούμε κατὰ διαστήματα. Καὶ οἱ ὑπόλοιποι, «οἱ ἐν μνήμασι προσδοκῶντες ἀνάστασιν», καὶ οἱ ζωντανοί, βρισκόμαστε πάντοτε μέν, ἰδιαίτερος δέ κατὰ τὴν ἐπετειακὴ ἡμέρα τῆς 14ης Ἰουλίου 2024, καὶ ἐπανερχόμεστε νοερῶς, μέ τὴν σκέψη καὶ τὴν καρδιά, μέ τὴν μνήμη καὶ τὰ βιώματα, μέ τὸν λόγο καὶ τὴν σιωπὴ, καὶ διαβαίνουμε τὰ γραφικὰ σοκάκια καὶ τὰ δρομάκια τῆς Πριγκήπου, τῆς Χάλκης, τῆς Ἀντιγόνης καὶ τῆς Πρώτης, τὰ ἱερά σεβάσματά τους, καὶ ἐνθυμούμαστε μορφές παλαιῶν, κεκοιμημένων πνευματικῶν πατέρων καὶ ἀδελφῶν, διδασκάλων, συμμαθητῶν, φίλων, συγγενῶν, οἰκείων τῆς πίστεως. Ἱεουργοῦμε, μέ ἓνα λόγο «ἐνθεον κήρυγμα γλωσσῶν σιωπωσῶν καὶ λαλουσῶν ῥήματα ἄρρητα μνήμης, ἐμπειρίας καὶ ἱστορίας ζῶσαν», ὅπως θὰ ὁμολογοῦσε καὶ ὁ ἱστορικός τῶν Πριγκηποννήσων Ἀκύλας Μήλλας.

* * *

Οἱ Νησιῶτες, οἱ Πολῖτες, οἱ Ἰμβριοι καὶ οἱ Τενέδιοι, οἱ Ρωμιοὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Διασπορᾶς, τὸ Γένος ὅλοκληρο, στρέφει ἐφέτος τὸ βλέμμα στὰ Πριγκηπόννησα, τὰ «ἀπείραχτα ἀπὸ τὸν χρόνον», μέσφ τῆς μνήμης, ἡ ὁποία ἀναπαριστᾷ τὰ γεγονότα ὡς παρόντα· καὶ ἐνώνουμε ὅλοι τὴν γοερὴ κραυγὴ μας μέ τὴν «μεγάλῃ φωνῇ» τοῦ εὐλογοῦντος τὴν ἐπέτειο αὐτῆς σεπτοῦ Πατριάρχου μας καὶ μαζί μέ τὸν γεραρὸ Ποιμενάρχη τῶν Νήσων καὶ μέ ὅλους

τούς ὅπου γῆς Ὁρθόδοξους Ρωμηούς, καὶ ἀποδίδουμε «δύναμιν καὶ πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχύν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν» ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον στὸ Ἐσφαγμένο Ἀρνίον¹¹.

* * *

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Πριγκηποννήσων συνδέει τὸ παρὸν μέ τὸ παρελθόν, τὴν χαρὰ μέ τὴν προσδοκία· χαρὰ μέν ἐξαιτίας τῆς συμπληρώσεως ἑνὸς αἰῶνος ζωῆς καὶ μαρτυρίας, προσδοκία δέ γιὰ τὰ ἐπερχόμενα, τὰ ὁποῖα βρίσκονται «ἐν χειρὶ Θεοῦ ζῶντος»¹².

Εἶναι ἀληθές ὅτι λίγοι γνήσιοι Ρωμιοὶ παραμένουν καὶ στὰ Πριγκηπόννησα· ὅπως καὶ στὴν Πόλι καὶ στὴν Ἱμβρο καὶ τὴν Τένεδο. «Τὸ λίγο αὐτὸ εἶναι τὸ πολὺ στὴ θεία παντοδυναμία» τοῦ Κυρίου, θὰ ἔλεγε ὁ Πριγκηποννήσων Δωρόθεος: «Ὁ κόκκος σινάπεως, αὐτὸς θὰ γίνῃ τὸ μεγάλο δέντρο, ἡ μικρὴ ζύμη». Οἱ εὐρισκόμενοι στὰ Πριγκηπόννησα, στὴν Ἑλλάδα καὶ οἱ ἀπανταχοῦ τῆς γῆς Πριγκηπιοί, Χαλκιοί, Ἀντιγονιώτες καὶ Πρωτιανοί εἶναι ἡ μικρὴ ζύμη ἡ ὁποία εἶναι ἀρκετὴ γιὰ νὰ ζυμωθῇ ὁλόκληρη ἡ ζύμη τῶν ἀπογόνων τους καὶ ὅλου τοῦ Γένους μας μέ τίς παραδόσεις καὶ τὴν εὐσέβεια, μέ τίς ἀναμνήσεις καὶ τὰ φυσικά καὶ πνευματικά κάλλη τῶν Πριγκηποννήσων, κατὰ τὴν δευτέρη ἑκατονταετία τῆς ἱστορικῆς πορείας τῆς Μητροπόλεως. Αὐτὸ εἶναι τὸ ἐνθεον κήρυγμα τῶν γλωσσῶν ποῦ σιωποῦν· τὸ κήρυγμα τοῦ χρέους, τῆς εὐθύνης, τῆς ὀφειλῆς, καθότι «ἡ μεγαλωσύνη δὲν μετρίεται μέ τὸ στρέμμα· μέ τῆς καρδίας τὸ πύρωμα μετρίεται καὶ μέ τὴν θυσία»¹³. Καὶ γι' αὐτὸ γιορτάζουμε στὰ Πριγκηπόννησα ὅλοι, οἱ ἐγγὺς καὶ οἱ μακρὰν, στίς 14 Ἰουλίου 2024, τὴν τελικὴ νίκη γλωσσῶν ποῦ σιωποῦν καὶ ταυτόχρονα λαλοῦν, ὡς ἐνθεον κήρυγμα καὶ χαρὰ γιὰ ὅλον τὸν λαόν¹⁴.

4. Τροπάριον α' ᾠδῆς Κανόνος Ἀκολουθίας Νημφίου, Κυριακὴ τῶν Βαῶν ἐσπέρας.

5. Δοξαστικὸν Ἀποστίχων ἐορτῆς Ἁγίου Δημητρίου.

6. 10' οἶκος Ἀκαθίστου Ὑμνου.

7. Λουκ. 15,22.

8. Β' Κορ. 5,17.

9. Ματθ. 5,15.

10. Πρβλ. Ἠσ. 40,3.

11. Ἀποκ. 5,12.

12. Σοφ. Σολ. 3,1.

13. Κωστή Παλαμᾶ, «Στ' ἄρματα», ἐν συλλογῇ «Βωμοί», βιβλίον 5ο.

14. Πρβλ. Λουκ. 2,10.

πρόσωπα και πράγματα

«Το να μην μπορέσουμε, ίσως κάποτε να μας συγχωρεθεί,
το να μην προσπαθήσουμε..., ποτέ».

Δ. Πικιώνης, 1887-1968

ΜΙΑ ΖΩΗ, ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ

Αυτοβιογραφία

ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝΑΠΝΙΩΤΗ

Κάθε μέρα, πριν νυχτώσει, περνούσε ένας υπάλληλος του Δήμου και, με κάποιο κατάλληλο χειρισμό, άναβε ένα-ένα τα φανάρια που ήταν στερεωμένα στους τοίχους των σπιτιών. Η θέρμανση γινόταν με ξύλα ή κάρβουνα, το ίδιο και το ψήσιμο φαγητού. Και κάτι ακόμα: Την ημέρα ο οποιοσδήποτε πεζός μπορούσε να διασχίσει την αυλή της γειτονιάς από τη μία καγκελόπορτα στην άλλη, όμως μετά τις 9 το βράδυ οι πόρτες κλείδωναν και όσοι κάτοικοι έρχονταν αργότερα είχαν τα κλειδιά τους για να μπορούν να μπαίνουν μέσα.

Τώρα θα γυρίσω τον τροχό του χρόνου πολλά χρόνια μπροστά, για να αναφέρω ένα συγκινητικό περιστατικό.

Το 2000, όταν μετά από 34 ολόκληρα χρόνια, ο Νέος Κύκλος Κωνσταντινουπολιτών της Αθήνας διοργάνωσε το πρώτο προσκυνηματικό ταξίδι στην Πόλη, αποφάσισα να συμμετάσχω κι εγώ με μεγάλη χαρά αλλά και αγωνία. Κάποιο απόγευμα, που υπήρχε κενό από τις προγραμματισμένες επισκέψεις, πήγα μόνος μου να δω τη γειτονιά που γεννήθηκα.

Συνεχίζεται

Το 1947
σε κεντρικό δρόμο
της Σμύρνης.
Εγώ 9 και
η μητέρα μου
46 χρονών.

1938: ενός έτους.

Με τη μητέρα μου μπροστά
στο σπίτι που γεννήθηκα.

Η οικογένειά μου
το 1954.
Από αριστερά:
Κάτω ο Αναστάσιος,
η μητέρα Φωτίκα,
ο πατέρας Μιχάλης
και η Μαρίκα.
Πάνω ο Γιάννης,
ο Βασίλης, ο Γιώργος
και ο Σπύρος.

Ο πατέρας 27 και η μητέρα 18 χρονών
νεόνυμφοι το 1919.

μουσειοδιαδρομές

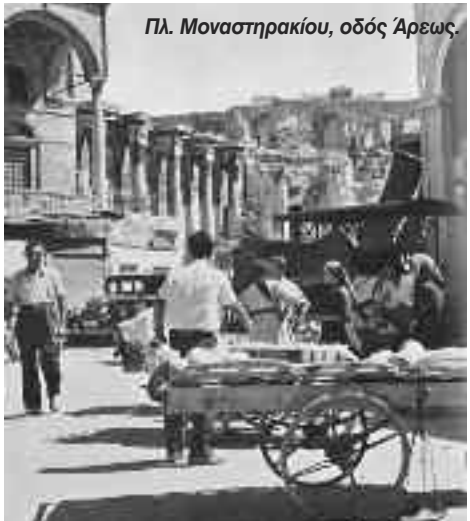

ΜΟΥΣΕΙΟ ΝΕΟΤΕΡΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Άρεως 10

ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΟΠΗΣ ΜΑΖΟΚΟΠΟΥ
Φιλολόγος - Ιστορικός

Από την πλατεία Μοναστηρακίου παίρνουμε την Άρεως, τον πιο ωραίο δρόμο της αλλοτινής Αθήνας που οι πυκνές κληματαριές του –ανύπαρκτες σήμερα– τον προστάτευαν από τον δυνατό καλοκαιριάτικο ήλιο. Η μέρα και η ώρα μάς ευνοούν καθώς μας μεταφέρουν στην Αθήνα του 19ου αι. Στην πιο ζωντανή γειτονιά της, στο Κάτω Παζάρι, στην αγορά της οθωμανοκρατούμενης Αθήνας που λειτουργούσε σαν ετήσια, σαν εβδομαδιαία αλλά και σαν καθημερινή και εκτεινόταν από την Ρωμαϊκή Αγορά μέχρι τον δυτικό τοίχο της Βιβλιοθήκης του Αδριανού και τους γύρω από το Μοναστηράκι δρόμους με τα πολλά μαγαζιά και τα λογής λογής εργαστήρια.

Πλ. Μοναστηρακίου, οδός Άρεως.

Λίγο παραπάνω ο περιπατητής συναντούσε το εκκλησάκι του Προφήτη Ελισσαίου, το μικρό παρεκκλήσι που είχε οικοδομηθεί μεσούσης της οθωμανοκρατίας και ήταν ιδιοκτησία της οικογένειας Λογοθέτη-Χωματιανού. Ο ναΐσκος λίγο πριν το 1900 είχε αποκτήσει συμβολική αξία γιατί στις αγρυπνίες που τελούνταν σ' αυτόν έδιναν τακτικά το «παρόν» σημαίνουσες προσωπικότητες του πνεύματος της εποχής όπως ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης και ο εξάδελφός του Αλέξανδρος Μωραϊτίδης που εκτελούσαν χρέη δεξιού και αριστερού ψάλτη. Εδώ, στις ακολουθίες, ιερουργούσε ο εκ Νάξου ππάρος και ταπεινός τη καρδιά παπά Νικόλαος ο Πλανάς και ενίοτε ο Άγιος Νεκτάριος Πενταπόλεως.

Μια γειτονιά – μουσείο του 19ου αι.
Αναπολώντας την ατμόσφαιρα της εποχής φθάνουμε στον προορισμό μας, στο Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού που άνοιξε τις πύλες του για όλους εμάς τον Δεκέμβριο του 2023. Αυτό που εκ πρώτης όψεως μας εντυπωσιάζει είναι ότι το εν λόγω

«Πλατεία Αγίων Αποστόλων, Βρυσακί», Άρτεμις Χατζηγιαννάκη.

μουσείο πρωτοτυπεί κτηριακά και τούτο γιατί πρόκειται για την «αναβίωση» μιας αθηναϊκής γειτονιάς του 19ου αι. που την περικλείουν οι οδοί Άρεως, Αδριανού, Βρυσακίου και Κλάδου και που τη συγκροτούν δέκα οκτώ αναπαλαιωμένα κτήρια και ο περιβάλλον χώρος τους που έγιναν «η στέγη» του Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού μας, της υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς μας.

Στην αυλή του αρχοντικού Λογοθέτη
Περνάμε κάτω από την καμάρα με τα ανάγλυφα στοιχεία και μπαίνουμε σε μια όμορφη και περιποιημένη αυλή. Στο κέντρο της δεσπόζει η υπερ-εκατοντάχρονη μουριά με απλωμένες γύρω τις στιβαρές ρίζες της και τον «γλυπτό» κορμό της. Τη συντροφεύει το απαραίτητο για τα χρόνια εκείνα πηγάδι. Οι χοντροί τοίχοι και η γεροφτιαγμένη μεγάλη σκάλα οδηγούσε κάποτε στον πάνω όροφο του πέτρινου διώροφου αρχοντικού που ξεχώριζε ανάμεσα στα μαγαζιά και τα καφενεία της γειτονιάς.

Καθισμένοι στο πέτρινο πεζούλι επιστρατεύουμε τη μνήμη μας. Το αρχοντικό του 17ου αιώνα βρισκόταν απέναντι από τις φυλακές του Παλαιού Στρατώνα και όταν μετά την αναχώρηση του Μοροζίνι από την Αθήνα πουλήθηκε από τους ιδιοκτήτες του, αγοράστηκε από τον άρχοντα Νικόλαο Λογοθέτη και μάλιστα σε εξευτελιστική τιμή, κατά τις «κακές γλώσσες» της εποχής.

Ο Νικόλαος Λογοθέτης καταγόταν από τη Τζια και ήταν στην υπηρεσία του αρχιναύαρχου Τζανούμ Χότσα. Ήταν άνθρωπος της περιπέτειας, πανούργος και δολοπλόκος σύμφωνα με σχετικές αναφορές. Είχε λάβει μέρος και στην κατάληψη της Τήνου. Αργότερα εγκαταστάθηκε στην Αθήνα και παντρεύτηκε την κόρη του Βερν. Καπετανάκη που ήταν πρόξενος της Μεγάλης Βρετανίας, αξίωμα που έλαβε κι ο ίδιος αργότερα. Λόγω της θέσης του και της εύρωστης οικονομικής του

κατάστασης χρίστηκε ένας από τους άρχοντες της Αθήνας. Τότε ήταν που στο σπίτι του «πρέσβη» Λογοθέτη ο «άρπαγας» Έλγιν είχε μεταφέρει κάποια από τα κλεμμένα γλυπτά του Παρθενώνα για να τα ... συσκευάσει πριν τα φυγαδεύσει στην Αγγλία.

Ο περίπατος στη γειτονιά του 19ου αι. αρχίζει

Ξεκινάμε, λοιπόν, την περιήγησή μας στην όμορφη αθηναϊκή γειτονιά. Ο χώρος είναι ιδανικός για ταξίδι στο χρόνο καθώς είναι ήσυχος και γαλήνιος. Τα όμορφα δίπατα σπίντια βαμμένα σε χρώματα απαλά, γήινα, με τα κόκκινα κεραμίδια και τα κλειστά ξύλινα παντζούρια τους μας περιμένουν όπως τον παλιό εκείνον καλό καιρό που οι πόρτες τους ήταν πάντα και για όλους ανοικτές. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να διευκρινίσουμε ότι στα «σπίτια-μουσεία» της ιδιόμορφης αυτής γειτονιάς είναι εγκατεστημένες δέκα διαφορετικές εκθεσιακές ενότητες. Η κάθε μια από αυτές πραγματεύεται και μία έκφανση του νεότερου ελληνικού πολιτισμού, όπως το ντύσιμο, την εργασία, την θρησκευτική πίστη, την ψυχαγωγία, τη διαμονή κ.ά. Και όλες μαζί υπηρετούν τη βασική, κυρίαρχη ιδέα, δηλαδή τη συμβολή του νεότερου ελληνικού πολιτισμού στη συγκρότηση της ατομικής και συλλογικής ταυτότητας του Έλληνα. Κι αυτό είναι το εντυπωσιακό κι ενδιαφέρον, ότι κάθε «σπίτι» φιλοξενεί μια θεματική ενότητα, ότι κάθε «σπίτι» επιφυλάσσει μια έκπληξη.

Ι. Ν. Αγίου Ελισσαίου, Γερ. Αργυρόπουλος 1993.

Στον Άγιο Ελισσαίο

Δρασκελούμε το μαρμάρινο, αυθεντικό, κατώφλι του ναΐσκου που είναι μονόκλιτη, ξυλόστεγη βασιλική με ημικυκλικό ιερό και νάρθηκα και είναι αφιερωμένος στον μαθητή και διάδοχο του Προφήτη Ηλία, Ελισσαίο. Κτίσμα μάλλον του 17ου αι. είχε κατεδαφιστεί

Εσωτερικό Αγίου Ελισσαίου.

αυθαίρετα το 1943 και ανακατασκευάστηκε το 2003 οπότε και ανακαλύφθηκε άθικτη η Αγία Τράπεζά του. Διακρίνονται ακόμη ίχνη από τις τοιχογραφίες που τον διακοσμούσαν (19ος αι.) και που διέσωσε σε σχέδιά του ο γάλλος περιηγητής P. Durand (1842).

Η ατμόσφαιρα, απόκοσμη, μας μεταφέρει στα χρόνια που τελούνταν οι γνωστές «αγρυπνίες», οι τόσο δημοφιλείς κυρίως στα λαϊκά στρώματα των Αθηναίων. «Ήσαν δε γράϊα πολλά και γυναίκες ωρίμου ηλικίας και νεανίδες τρυφερώταται και μητέρες μετά των θηλαζομένων νηπίων εις τας αγκάλας ... Σκιαί επλανώντο επί τα γυναικεία ταύτα πλήθη, σκιά επιτείνουσai την μυστηριώδη γοητείαν του ταπεινού τούτου οίκου του Θεού και μόνον η μελιχρά ανταύγεια της κυανοχρόου μεγάλης κανδήλας και των άλλων κανδυλίων το ωχρόν φως διασκέδαζον επ' όλιγον τα πυκνά σκότη ...». Ανάμεσά τους έβλεπε κανείς την συμπαθή και σεβάσμια φιγούρα ενός νησιώτη πλοίαρχου. «Ήταν ο Υδραίος πλοίαρχος μπάρμπα Μάνθος, υπέργνηρος, αδύνατος, με λεπτό ολόλευκο μουστάκι κλίνον προς τα κάτω, γνήσια μορφή ασκητού, σεβαστός ανήρ, κόσμον διαπλεύσας με τα δύο καράβια εις την καλήν εποχήν, ανερχόμενος επίτηδες εκ Πειραιώς δια να λέγει το «Πιστεύω» εις τον Άγιον Ελισσαίον», έγραφε ο λόγιος, λογοτέχνης και δημοσιογράφος Γεράσιμος Βώκος (1868-1927). Εδώ κάποτε «συναγρυπνούσαν» οι Σκιαθίτες κοσμοκαλόγεροι των ελληνικών γραμμάτων μαζί με τον Ζαχαρία Παπαντωνίου, τον Γιάννη Βλαχογιάννη και τον Παύλο Νιρβάνα.

Αλ. Παπαδιαμάντης, C. Dragan 2000.

μοσιογράφος Γεράσιμος Βώκος (1868-1927). Εδώ κάποτε «συναγρυπνούσαν» οι Σκιαθίτες κοσμοκαλόγεροι των ελληνικών γραμμάτων μαζί με τον Ζαχαρία Παπαντωνίου, τον Γιάννη Βλαχογιάννη και τον Παύλο Νιρβάνα.

Συνεχίζεται

πολιτισμός

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ
ΣΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

του Τμήματος Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού
Παρευξινίων Χωρών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου

Στο πλαίσιο των μαθημάτων «Κοινωνική Οργάνωση των Ελληνορθόδοξων κατά την ύστερη Οθωμανική περίοδο» και «Ιστορία της εκπαίδευσης των Ελληνορθόδοξων της Ανατολικής Θράκης», που διδάσκονται στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξινίων Χωρών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης από τον Αναπληρωτή Καθηγητή κ. Πασχάλη Βαλσαμίδη πραγματοποιήθηκε εκπαιδευτική και προσκυνηματική εκδρομή στην Κωνσταντινούπολη από 24-26 Μαΐου 2024.

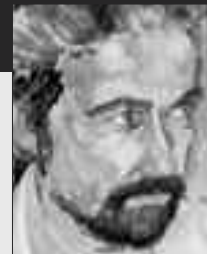
Οι φοιτητές επισκέφθηκαν τη Μεγάλη του Γένους Σχολή, στους οποίους μίλησε γι' αυτήν ο διευθυντής κ. Δημήτριος Ζώτος. Μετά επισκέφθηκαν το Ζάππειο, όπου συναντήθηκαν με τον κ. Σωκράτη Μιλιάδη και την εκπαιδευτικό κ. Γεωργία Μπίτση, οι οποίοι τους μίλησαν για τη σχολή, τις δραστηριότητές της και προσέφεραν στον Αναπληρωτή Καθηγητή κ. Πασχάλη Βαλσαμίδη αντίγραφο αναμνηστικής γκραβούρας του Ζαππείου. Στη συνέχεια επισκέφθηκαν το Ζωγράφειο Λύκειο και συναντήθηκαν με τον διευθυντή κ. Γιάννη Δεμιρτζόγλου, ο οποίος τους μίλησε για τη Ρωμιούσση, τη σχολή, τους μαθητές και τις δραστηριότητές της και τους πρόσφερε αναμνηστικά δώρα. Ακόμα οι φοιτητές παρακολούθησαν τη χορωδία Αμφίων Χαϊδαρίου, συμμετέχοντας κι αυτοί στο τέλος.

Τη δεύτερη μέρα επισκέφθηκαν την Αγία Σοφία, το Μπλε Τζαμί, τον Ιππόδρομο, τη στήλη του Μεγάλου Κωνσταντίνου και τη γύρω περιοχή. Ακολούθως το Οικουμενικό Πατριαρχείο, όπου ξεναγήθηκαν από τη γραμματέα των συνοδικών γραφείων του Οικουμενικού Πατριαρχείου κ. Ευσταθία Μανιά και τον διάκονο της Ι. Μητροπόλεως Δέρκων κ. Δανιήλ Ζαφείρη στον ναό του αγίου Γεωργίου. Στη συνέχεια στην Πατριαρχική Βιβλιοθήκη, στους οποίους μίλησε ο Αρχιεπίσκοπος των Πατριαρχείων Αρχιμ. κ. Καισάριος Χρόνης για το Αρχιεπισκοπικό και τη βιβλιοθήκη. Μετά τους φοιτητές δέχτηκε ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ. κ. Βαρθολομαίος στην πατριαρχική αίθουσα σε ιδιαίτερη ακρόαση. Ακολούθως οι φοιτητές κατευθύνθηκαν στην αίθουσα του Ευγενίδειου Μεγάρου, όπου ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γέρων Δέρκων κ. Απόστολος τους μίλησε για το Οικουμενικό Πατριαρχείο, τη Θεολογική Σχολή της Χάλκης και τη Μητρόπολη Δέρκων. Ακόμα είχαν την ευκαιρία να κάνουν ερωτήσεις, να λάβουν τις σχετικές απαντήσεις και να λύσουν απορίες τους.

Την τελευταία μέρα της εκδρομής, Κυριακή του Παραλύτου, εκκλησιάστηκαν στον ιστορικό Ναό της Αγίας Τριάδος Σταυροδρομίου και τους ομίλησε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σαράντα Εκκλησιών κ. Ανδρέας. Μετά οι φοιτητές κατευθύνθηκαν στο παλάτι Ντολμάπατσε για κρουαζιέρα στον Βόσπορο, ώστε να γνωρίσουν τα προάστια. Τέλος, επισκέφθηκαν τη θρυλική πόλη της Ραιδεστού και επέστρεψαν στην Κομοτηνή.

Κριτική Βιβλίου

ΤΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗ

«ΝΤΟΠΛΕΡ» του ERLEND LOE

Ο Έρλεντ Λόε είναι Νορβηγός συγγραφέας. Έχει σπουδάσει λογοτεχνία, λαογραφία και κινηματογράφο. Έχει επίσης εργαστεί σε ψυχιατρείο. Θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους Νορβηγούς συγγραφείς της γενιάς του. Είναι συγγραφέας ενός μεγάλου αριθμού βιβλίων, τα οποία έχουν μεταφραστεί σε πολλές γλώσσες. Έχει βραβευτεί με πολλά λογοτεχνικά βραβεία.

Ο Αριστοτέλης έλεγε: «Ο άνθρωπος είναι από τη φύση του ζώο κοινωνικό. Ακόμα και αν είναι αυτόρκης δεν μπορεί να ζήσει μόνος του». Ο Ζαν Πολ Σαρτρ πίστευε πως η κόλαση είναι οι άλλοι (L'enfer c'est les autres). Νομίζω πως και οι δύο απόψεις είναι σωστές. Πράγματι ο άνθρωπος δεν μπορεί να ζει μόνος του. Χρειάζεται τη συντροφιά των άλλων, την ανταλλαγή απόψεων, τη γνώμη του καθενός που κατέχει κάποιο συγκεκριμένο θέμα, τη συμπόνοια, την παρηγοριά και κυρίως την αγάπη. Ο Τενεσί Ουίλιαμς ήταν ακράδαντα πεπεισμένος ότι: «Ο καθένας μας δεν είναι τίποτα, εάν δεν βρεθεί κάποιος να τον αγαπήσει». Στην αντίθετη περίπτωση οι άλλοι μπορεί πράγματι να ενοχλούν και να δημιουργούν δυσάρεστες καταστάσεις, οι οποίες προκαλούν θυμό, αγανάκτηση, δυστυχία. Αποτελεί κοινή πεποίθηση ότι η συσσωρευμένη αγανάκτηση προκαλεί οργή, όπως και όταν η υπομονή δοκιμάζεται συνεχώς γίνεται θυμός.

Ανάλογα με την περίπτωση οι άνθρωποι παίρνουν τα μέτρα τους. Κατανοούν, συμβιβάζονται, υποχωρούν στον βαθμό που μπορούν. Παίρνοντας τα πιο απλά μέτρα απομακρύνουν τους τοξικούς –ακόμα και αν αυτοί είναι σύζυγοι, συγγενείς ή φίλοι– και συνεχίζουν τις καλές σχέσεις τους με αυτούς που τους προσφέρουν ευτυχία, χαρά και όλα όσα μπορεί να φέρει μια σωστή ανθρώπινη σχέση. Στις πολύ ενοχλητικές περιπτώσεις κάνουν καταγγελίες ή παίρνουν ακόμα πιο αυστηρά και δυσάρεστα μέτρα.

Υπάρχουν όμως και ορισμένες περιπτώσεις στις οποίες λόγω χαρακτήρα, ψυχολογίας, προσωπικότητας αλλά και άλλων πιο περίπλοκων ψυχολογικών μηχανισμών, κάποιοι αντιδρούν με τον όχι συνηθισμένο τρόπο. Είναι αυτές που λέμε ακραίες αντιδράσεις.

Στο βιβλίο διαβάζουμε την περίπτωση ενός άντρα παντρεμένου με εγκυμονούσα σύζυγο και δύο παιδιά, ο οποίος μην μπορώντας να ανεχτεί τους άλλους αποφασίζει να αφήσει το σπίτι και την οικογένειά του για να πάει να ζήσει μόνος στο κοντινό δάσος. Είναι αυτό που έλεγαν οι στοίχοι εκείνου του παλιού τραγουδιού: «Θα πάω στη ζούγκλα με τον Ταρζάν να την περνάω φίνα». Ο Ταρζάν βέβαια είχε μεγαλώσει στο δάσος και μιλούσε τη γλώσσα των ζώων. Ποιο σημαντικό όμως ήταν ότι είχε μαζί του την όμορφη Τζέιν, αλλά και την Τσίτα. Επίσης σημαντικό ότι στα δάση που ζούσε ήταν πάντα καλοκαίρι, υπήρχε άφθονη τροφή από τα δέντρα και τα φυτά και, το κυριότερο, ήταν απόλυτα προσαρμοσμένος και εξοικειωμένος σε αυτόν τον τρόπο ζωής μια και δεν είχε γνωρίσει άλλον.

Ο ήρωας του βιβλίου ζούσε στην κρύα πρωτεύουσα της Νορβηγίας, στο Oslo, όπου κατά τη διάρκεια του χειμώνα οι θερμοκρασίες δεν είναι συμβατές με το ανθρώπινο σώμα. Κάτι άλλο πολύ σημαντικό ότι δεν ήταν πολύ νέος, αλλά και ότι είχε ζήσει σε όλη την προηγούμενη ζωή του στην πόλη. Παρόλα ταύτα αποφασίζει να εγκαταλείψει τις ανέσεις της αστικής ζωής σε μια ιδιαίτερα πολιτισμένη χώρα όπως η Νορβηγία, την οικογένειά, την καριέρα, την καθημερινότητά του και να επιστρέψει στα πρότερα στάδια της κοινωνικής εξέλιξης του ανθρώπου. Να επιστρέψει στην

πρωτόγονη κοινωνία των κυνηγών-τροφοσυλλεκτών.

Η αιτία αυτής της τόσο τολμηρής απόφασης δεν διευκρινίζεται αρκούντως. Ο θάνατος του πατέρα του και η πτώση του από το ποδήλατο δεν μπορεί να αποτελέσουν αιτία για τόσο τολμηρές αλλαγές. Όλοι χάσαμε τον πατέρα μας και όλοι πέσαμε από το ποδήλατο και μάλιστα ίσως περισσότερες από μία φορές. Βέβαια επιλέγει το κοντινό δάσος έτσι ώστε, όποτε θέλει, να μπορεί να κατεβεί στην πόλη για να προμηθευτεί αυτά που του χρειάζονται. Το κακό είναι ότι κλέβει. Κλέβει σοκολάτα από το σπίτι ενός φίλου του, κλέβει εργαλεία από έναν άλλο και φυσικά αυτό δεν αποτελεί λογική πράξη ούτε και νόμιμη.

Στην πρώτη φάση σκοτώνει ένα μεγάλο ελάφι, μια θηλυκή άλκη, για να τρώει το κρέας της αλλά και να το πουλάει όταν κατεβαίνει, έστω και για λίγο, στον πολιτισμένο κόσμο. Το παράξενο είναι ότι «υιοθετεί» το παιδί του ελαφιού και το χρησιμοποιεί ως είδος pet που του κρατάει συντροφιά. Μιλάει μαζί του, αλλά και το χρησιμοποιεί για τις βαριές δουλειές.

Διαβάζοντας το βιβλίο δημιουργούνται διάφορα ερωτηματικά όπως: Ζει μόνο με κρέας; Το καλοκαίρι υπήρχαν και τα άγρια φρούτα που μάζευε από το δάσος, τον χειμώνα τι; Πίνει νερό από το κοντινό ποτάμι, ουρεί σε ένα συγκεκριμένο μέρος όμως πουθενά δεν μαθαίνουμε τον τόπο στον οποίο αποδεύει και πως καθαρίζεται, πλένεται και λούζεται. Όπως και να έχουν τα πράγματα στο τέλος βλέπουμε ότι δεν μετανοεί, δεν επιστρέφει στον κανονικό τρόπο ζωής, κάτι που περιμέναμε, αλλά φεύγει με το ελάφι του για να πάει σε ένα άλλο δάσος.

Ενδιαφέρουσα παρατήρηση ότι δεν τον ενοχλεί κανείς, μια και η απόφαση για τον τρόπο που επέλεξε να ζει δεν αποτελεί παρανομία. Τουναντίον μάλιστα τον μιλούν και κάποιοι άλλοι. Σε κάθε περίπτωση οι πολιτισμένες κοινωνίες συνήθως ανέχονται τη διαφορετικότητα.

Όπως γίνεται αντιληπτό το βιβλίο έχει πολλά υπέρλογα στοιχεία, τα οποία όμως παρουσιάζονται με έναν ευχάριστο, ανάλαφρο τρόπο και πολύ χιούμορ. Ευανάγνωστο βιβλίο με ρέουσα αφήγηση. Η μετάφραση είναι καλή και η έκδοση από τις «Εκδόσεις Λέμβος» ακόμα καλύτερη. Ένα βιβλίο που μπορεί να σας βάλει σε σκέψεις, ελπίζω όμως ότι δεν θα σας κάνει να πάρετε παρόμοιες αποφάσεις και να μετακομίσετε στα όρη και στα άγρια βουνά!

Ο ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΓΕΡΩΝ ΔΕΡΚΩΝ κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΣΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟ ΑΓΙΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ

Την Κυριακή, 2 Ιουνίου 2024, σε συγκινητικό κλίμα, τελέσθηκε Αρχιερατική Θεία Λειτουργία ιερουργούντος του Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Δέρκων κ. Αποστόλου, στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό Κοιμήσεως Θεοτόκου και Αγίου Στεφάνου Αττικής με αφορμή τη συμπλήρωση 100 ετών από την ίδρυση της ως άνω ενορίας (1924-2024) και την εορτή του Αγίου Γρηγορίου Μητροπολίτου Δέρκων (3 Ιουνίου).

Το 1924 οι πρώτοι ανταλλάξιμοι από την Κωνσταντινούπολη και πρόσφυγες από Μικρά Ασία, Καππαδοκία, Πόντο, Θράκη και άλλες περιοχές μετεμφυτεύθηκαν στον Άγιο Στέφανο Αττικής, δίδοντας στην περιοχή το όνομα του χωριού-λιμανιού από όπου έφυγαν και υπάγεται στην Ιερά Μητρόπολη Δέρκων.

Μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας τελέσθηκε Μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως των ψυχών των ανταλλαγέντων αιμνήστων προσφύγων. Στο τέλος αντηλλάγησαν προσφωνήσεις και αντιφωνήσεις. Τον Σεβασμιώτατο καλωσόρισε στην Ιερά Μητρόπολη Κηφισίας, Αμαρουσίου, Ωρωπού και Μαραθώνος, ο Πανοσιολ. Αρχιμανδρίτης π. Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης, Πρωτοσύγκελλος της ειρηνένης Ιεράς Μητροπόλεως και εκ μέρους του Δήμου Διονύσου Αττικής η Δήμαρχος κα Αικατερίνη Μαϊχόσoglou, η οποία έλκει την καταγωγή της από την Κωνσταντινούπολη. Τους χορούς του Ιερού Ναού διηύθυνε ο Μουσικολ. κ. Παναγιώτης Τζανάκος, Άρχων Μαϊστρω της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας.

Ο Προϊστάμενος του Ιερού Μητροπολιτικού Ναού Πρωτοπρεσβύτερος π. Χρυσοβιάντης Θεοδώρου προσφώνησε τον Σεβασμιώτατο εκ μέρους της Πόλεως του Αγίου Στεφάνου και παρουσίασε την πόλη και τον Ιερό Ναό ως «τά σά ἐκ τῶν σῶν». Στο τέλος, ενώ το κλίμα ήταν συγκινησιακά φορτισμένο, ο Προϊστάμενος του Ιερού Ναού παρέδωσε στον Σεβασμιώτατο αντίγραφο της Ιεράς Εικόνας της Παναγίας της Αβασσιωτίσσης (14ου αιώνας), η οποία προέρχεται από το χωριό Αβάσκιος της επαρχίας των Δέρκων.

Στην Θεία Λειτουργία παρέστησαν εκτός από τη Δήμαρχο Αικατερίνη Μαϊχόσoglou, οι Αντιδήμαρχοι, ο Βουλευτής της Περιφέρειας Α' Ανατολικής Αττικής, πρώην Υφυπουργός παρά τω Πρωθυπουργώ, Κυβερνητικός Εκπρόσωπος και Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών κ. Στυλιανός Πέτσας μετά της συζύγου του, η Πρέσβυς και Διευθύντρια του Διπλωματικού Γραφείου του Υφυπουργού Εξωτερικών αρμοδίου περί της Οικονομικής Διπλωματίας και Εξωστρέφειας κ. Κωνσταντίνου Φραγκογιάννη Εξοχ. κα Παρασκευή Τζεβελέκη, ο Πρόεδρος της εν Αθήναις Εστίας Θεολόγων Χάλκης, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου και Άρχων Χαρτοφύλαξ κ. Νικόλαος Ξεξάκης, ο Πρόεδρος του εν Αθήναις συλλόγου Μακροχωριτών «Το έβδομον του Βυζαντίου» κ. Αλέξανδρος Αγραφιάνης μετά της συζύγου του, η Πρόεδρος της εθελοντικής ομάδας «Ρωμίων Πράξεις» κα Ελισάβετ Χαριτωνίδου-Κόβη μετά του συζύγου της και συμμαθητές του Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Δέρκων.

Μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας πραγματοποιήθηκε ξενάγηση στο μουσείο του Ιερού Μητροπολιτικού Ναού, όπου υπάρχουν ιστορικά κειμήλια, όπως Ιερές Εικόνες, Σταυροί, Αρχείο Γάμων, Βαπτίσεων και Κηδειών, δισκοπότηρα και λοιπά σκεύη προερχόμενα από τα χωριά της Ιεράς Μητροπόλεως Δέρκων. Μετά το πέρας της ξενάγησης ακολούθησε επίσημο γεύμα παραταθέν από τον Δήμο Διονύσου.

Το εσπέρας πραγματοποιήθηκε συγκινητική πολιτιστική εκδήλωση για τα 100 χρόνια από την ανταλλαγή των πληθυσμών, παρουσία του Σεβ. Μητροπολίτου Κηφισίας κ. Κυρίλλου, ο οποίος απουσίαζε το πρωί λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων, του Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Δέρκων κ. Αποστόλου, της Δημάρχου του Δήμου Διονύσου κας Αικατερίνης Μαϊχόσoglou και του Βουλευτού της Περιφέρειας Α' Ανατολικής Αττικής κ. Βασιλείου Οικονόμου. Στην εκδήλωση ομιλήσε για τα ιστορικά γεγονότα της ανταλλαγής των πληθυσμών ο Πολιτικός Επιστήμων και Συγγραφέας κος Κωνσταντίνος Χολέβας με θέμα: «Δεν λησμονούμε το σχοινί του Πατριάρχη και τη θυσία των Ποιμένων». Ακολούθησε πρόγραμμα με τραγούδια και παραδοσιακούς χορούς από τα παιδιά των δημοτικών σχολείων της περιοχής και πραγματοποιήθηκε βράβευση διαγωνισμού ζωγραφικής με αναφορά στα 100 χρόνια της ανταλλαγής.

* Ευχαριστούμε τον αγαπητό φίλο και συνδρομητή κ. Βασίλειο Πελέκογλου για την ενημέρωσή.

3^{ος} ΚΥΚΛΟΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΩΝ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ:

«ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ»

Το Γενικό Προξενείο της Ελλάδας-Σισμανόγλειο Μέγαρο στην Κωνσταντινούπολη σε συνεργασία με τη Δρ. Κορνηλία Τσεβίκ-Μπαϊβερίτιαν, το απόγευμα της Παρασκευής 17 Μαΐου 2024 πραγματοποίησαν την τρίτη συνέντευξη της νέας 3ης περιόδου, με τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Προύσης, Υπέρτιμο και Έξαρχο Βιθυνίας κ. Ιωακείμ Μπίλη. Η συνέντευξη προστίθεται και αυτή στον κύκλο συνεντεύξεων που ξεκίνησαν από τον Μάιο του 2021 με τον γενικό τίτλο «Πρόσωπα και Άνθρωποι». Σας έχουμε ήδη αναλύσει τον σκοπό αυτών των συνεντεύξεων, οι οποίες αναλύουν το χτες, το σήμερα και το αύριο της Ρωμαϊκής κοινότητας στη Βασιλεύουσα.

Η παρουσίαση ξεκίνησε με τον νέο Γενικό Πρόξενο της Ελλάδας στην Κωνσταντινούπολη Πρέσβη κ. Κωνσταντίνο Κούτρα, που καλωσόρισε τους φίλους του Σισμανόγλειου Μεγάρου και απεύθυνε σύντομο χαιρετισμό σε αυτούς που θα παρακολουθούσαν τη διαδικτυακή συνέντευξη. Επίσης ευχαρίστησε την κ. Τσεβίκ, που δέχτηκε και πραγματοποιεί τις εν λόγω συνεντεύξεις, γινόμενη αρωγός σε αυτό το εγχείρημα του Γενικού Προξενείου.

Ακολούθησε η Δρ. Κορνηλία Τσεβίκ προλογίζοντας τη συνέντευξη, αναφερομένη στην προσπάθεια που έγινε για αυτήν τη σειρά των συνεντεύξεων, οι οποίες προέκυψαν μετά από την πολύχρονη ενασχόλησή της με την προφορική ιστορία αλλά και τις σχετικές δημοσιεύσεις στο πολυπολιτισμικό περιοδικό *Paros* και στην εφημερίδα *ο Πολίτης*.

Υπενθύμισε ότι η συνεργασία της με το Ελληνικό Προξενείο Κωνσταντινούπολης έγινε με πρόταση της τ. Γενικής Προξένου Τζωρτζίνας Σουλτανοπούλου, η οποία είχε δώσει το έναυσμα να πραγματοποιηθούν οι παρουσιάσεις αυτές, των οποίων ο 2ος κύκλος συνεχίζεται με προτροπή του νέου Γενικού Προξένου της Ελλάδας στην Κωνσταντινούπολη Πρέσβη κ. Κωνσταντίνου Κούτρα.

Η πολύ ενδιαφέρουσα συνέντευξη πραγματοποιήθηκε στο Γενικό Προξενείο της Ελλάδας με τον Σεβασμ. Μητροπολίτη Προύσης, Υπέρτιμο και Έξαρχο Βιθυνίας κ. Ιωακείμ Μπίλη, ο οποίος γεννήθηκε το 1972 στη Θεσσαλονίκη όπου και περάτωσε τις γυμνασιακές του σπουδές. Είναι πτυχιούχος της Νομικής Σχολής του ΑΠΘ. Εισήλθε στην Πατριαρχική αυλή σε ηλικία 30 ετών, χειροτονήθηκε διάκος το 2002 και, μετά από υπηρεσία 6 ετών, το 2008 διορίστηκε κωδικογράφος της Αγίας και Ιεράς Συνόδου και Υπογραμματέας το 2011. Κατόπιν προτάσεως του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου το 2017 έγινε Αρχιγραμματέας και Αρχιμανδρίτης.

Συνόδεψε τον Οικουμενικό Πατριάρχη στα ταξίδια του και το 2021 εξελέγη από την Αγία και Ιερά Σύνοδο, Μητροπολίτης Προύσης. Ομιλεί την Αγγλική, Ιταλική και Τουρκική γλώσσα.

Η περίπου τριών τετάρτων της ώρας συνέντευξη, μεταδόθηκε από το διαδίκτυο στη σελίδα του Facebook και στο κανάλι του Youtube του Γενικού Προξενείου της Ελλάδας. Τις ερωτήσεις υπέβαλε, όπως πάντα, η εκπαιδευτικός και συγγραφέας Δρ. Κορνηλία Τσεβίκ.

Η συνέντευξη βιντεοσκοπήθηκε στην Ελληνική γλώσσα, είχε δε υπότιτλους στην Τουρκική.

Η Δρ. Κορνηλία Τσεβίκ παρουσίασε το πλούσιο βιογραφικό του Σεβασμ. Μητροπολίτη Προύσης, Υπέρτιμου και Έξαρχου Βιθυνίας κ. Ιωακείμ. Ακολούθησαν ερωτήσεις για την καταγωγή του, τα παιδικά, νεανικά και φοιτητικά χρόνια του, το πότε αποφάσισε να γίνει κληρικός από το να σταδιοδρομήσει ως νομικός, πως βρέθηκε στην Κωνσταντινούπολη και το Φανάρι, πως βίωσε την αποστολή του στην Αρχιεπισκοπή της Αγίας και Ιεράς Συνόδου, πως έμαθε τέλεια τουρκικά και σε πόσο διάστημα, για το πολυεθνικό ποίμνιο της Μητροπόλεως Προύσης μιας και δεν υπάρχουν εκεί Ρωμιοί, τα επόμενα σχέδιά του ως Μητροπολίτης για την περιοχή της Προύσης, για τους ναούς που υπάρχουν εκεί ερειπωμένοι και μέχρι στιγμής δεν έχουν πάρει την άδεια για την επισκευή τους, για τις λειτουργίες στον Ι. Ναό της Παναγίας στην Τρίγλια της Βιθυνίας, τις σκέψεις του για την Ομογενειακή Κοινότητα της Πόλης, την αντιμετώπισή του από τη μεγάλη κοινωνία των Τούρκων που έχει επαφή.

Στο τέλος, μετά τις λεπτομερείς απαντήσεις που έδωσε, ευχήθηκε Καλό Πάσχα σε όλο το ακροατήριο, μιας και η βιντεοσκοπήτηση πραγματοποιήθηκε πριν το Πάσχα του 2024.

* Μπορείτε να την παρακολουθήσετε και στο www.youtube.com/user/sismanogliomegaro/videos

Στάθης Αρβανίτης

Μαθητικό Συνέδριο Ζωγραφείου

ΑΠΟ ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΤΗΣ ΜΙΚΕΛΑΣ ΧΑΡΤΟΥΛΑΡΗ

«Οι καλύτεροι δάσκαλοι/ες είναι εκείνοι/ες που ξεπερνιούνται από τους μαθητές και τις μαθήτριά τους». Αυτό το απόσπασμα κρατώ από τις συζητήσεις και τα δρώμενα των εφήβων στο εντατικό πενταήμερο Διεθνές Μαθητικό Συνέδριο Λογο-

τεχνίας που πραγματοποιήθηκε πριν το Πάσχα στο Ζωγράφειο Λύκειο της Πόλης (17-21 Απριλίου), εμπνευσμένο από τον Γιάννη Ρίτσο ως τον κατεξοχήν «Ποιητή της Ρωμιοσύνης». Μια μαθήτρια Λυκείου στη σκηνή, διαπίστωνε ότι «στις μέρες μας βιώνουμε την εξορία

από τον ίδιο μας τον εαυτό. Ζούμε χωρίς ουσιαστική επαφή (...) Ξεχνάμε να ζήσουμε. Γι' αυτό καιιώθουμε πολύ κοντά μας τα "ποιήματα της εξορίας" του Ρίτσου».

Την άκουγα και σκεφτόμουν ότι ο Ρίτσος πλήρωσε ακριβά την ιδεολογική και πολιτική του εμπλοκή στους αγώνες του ΚΚΕ, όχι μόνο διότι εκτοπίστηκε στα ξερονήσια και κυνηγήθηκε ως τις αρχές του '70, αλλά και διότι διαβάστηκε απλουστευτικά, μονομερώς, ως «μπροστάρης της επανάστασης» και τίποτα περισσότερο. Διότι όσο ζούσε γινόταν ιδεολογική χρήση των ποιημάτων του με το ηρωικό ή μαρτυρικό περιεχόμενο. Διότι μετά το '80, πολλοί ενοχλήθηκαν με τα πεζά του στο «Εικονοστάσιο Ανωρύμων Αγίων». Όμως, οι έφηβοι και οι έφηβοι από τα 18 σχολεία της Ελλάδας και της Ομογένειας (ιδιωτικά και δημόσια) που συγκεντρώθηκαν στο Συνέδριο, τα 200 περίπου παιδιά που μοιράστηκαν σε έξι θεματικές «Συζητήσεις» και εκφρά-

στηκαν καλλιτεχνικά σε επτά «Δρώμενα», διάβασαν τον Γιάννη Ρίτσο... αλλιώς. Ο εφηβικός τους οίστρος – με την κοινωνική του διάσταση που καθόλου δεν την ήθελε η κ. Κεραμέως ως υπουργός Παιδείας – ήταν η έκπληξη και η χαρά για όλους εμάς τους προσκεκλημένους των ακούραστων διοργανωτών, που «καλλιεργούν» τα μαθητικά συνέδρια από το 2012: της Άσπας Χασιώτη και του Γιάννη Δερμιτζόγλου.

Ήταν συγκινητικό να ακούς τα παιδιά να «διαβάζουν» τις εξορίες του Ρίτσου με ποικίλους τρόπους. Να ρωτούν θαρρετά τα πάνελ για τις πολιτικές της μνήμης και της λήθης, να υποστηρίζουν ότι «σήμερα οι εξόριστοι είναι πολλών ειδών», να χαρακτηρίζουν τους πρόσφυγες «σύγχρονους εξόριστους», να θωρακίζονται με στίχους του Ρίτσου, να σχολιάζουν με αφορμή τον Ρίτσο το ζήτημα της ειρήνης, «που δεν είναι δεδομένη στις σύγχρονες κοινωνίες», να κάνουν έμμεσες αναφορές στα έμφυλα ζητήματα. Μια μαθήτρια εμπνευσμένη από τη σκληρότητα της εξουσίας που βίωσε ο Ρίτσος παρουσίασε ένα μικρού μήκους ταινιάκι για τις γυναικοκτονίες, άλλη ένα ζωγραφικό έργο, άλλος συνέθεσε ένα μουσικό τετράπυχο, άλλες χορογράφησαν τη «Σονάτα». Η ομάδα της Ελληνογαλλικής Σχολής Πειραιά Jeanne d'Arc έκανε συνέντευξη στην Έρη Ρίτσου, «φέροντας» στο Συνέδριο τον άνθρωπο Ρίτσο που, όπως είπε η πεζογράφος κόρη του, ως πατέρας ήταν τρυφερός δάσκαλος ζωής που «το 24ωρο το έκανε 48ωρο».

Χασιώτη και Δερμιτζόγλου προσκάλεσαν και πάλι εφέτος, μια «ντρινι τιμ» από την Ελλάδα, με ανήσυχους πεζογράφους, ποιητές/τριες, κριτικούς λογοτεχνίας, δημο-

σιογράφους, φιλόλογους σε ΑΕΙ, καλλιτέχνες από τους χώρους του θεάτρου, του κινηματογράφου, των εικαστικών τεχνών. Όλοι και όλες πλαισίωσαν τις σχολικές ομάδες είτε ως «Ειδικοί σύμβουλοι» δίπλα στους καθηγητές/τριες τους είτε για τον συντονισμό και την τροφοδότηση των «Συζητήσεων». Είχα τη χαρά να συντονίζω την εναρκτήρια Συζήτηση για το πώς μπορεί να μιλήσει στη σημερινή νεολαία ο «ποιητής της Ρωμιοσύνης». Στη σκηνή του Ζωγράφειου, 15 μαθητές/τριες από διαφορετικά σχολεία και η Ομότιμη καθηγήτρια Φιλολογίας Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου. Σχολίασαν τις σκέψεις των μαθητών/τριών με βαθύ προβληματισμό, οι πεζογράφοι Σπύρος Γιανναράς, Γιάννης Παλαβός και ο φωτοστέφανος π. Ευάγγελος Γκανάς, ... κόουτς της οικογένειας Αντετοκούνμπο στα Σεπόλια, ιερωμένος ανοιχτόμυαλος, βαθιά δημοκράτης, που παίζει στα δάχτυλα τον Πύντσον και τον Παμούκ.

Σε άλλες «Συζητήσεις», Ειδικοί Σύμβουλοι ήσαν οι: Γιάννης Πάσχος, Εύη Κουτρομπάκη, Κωνσταντίνος Σιαχάμης, Κώστας Καραβίδας, Κάλια Παπαδάκη. Έκαναν σχόλια στους εφηβικούς προβληματισμούς, μεταξύ άλλων, οι: Θωμάς Κοροβίνης, Κατερίνα Σχινά, Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, Μαίρη Μικέ, Ελένη Παπαργυρίου, Δημήτρης Κόκκορης, Πέννυ Παναγιωτοπούλου, Κόρα Καρβούνη, Κώστας Ακρίβος, Νίκος Δαββέτας, Μαρία Λάτσαρη, Γιώργος Βέης, κ.ά. Έγινε συζήτηση και μεταξύ εκείνων που είχαν γνωρίσει τον Ρίτσο, όπως ο ποιητής και δημοσιογράφος Κώστας Καναβούρης, κ.ά. Τον συντονισμό στις Συζητήσεις ανέλαβαν έμπειροι δημοσιογράφοι όπως οι Γ.

Μπασκόζος, Α. Λακασάς, Κυριακή Μπεϊόγλου, Μαρίνα Αγγελάκη, Μ. Κωστήδης. Μάλιστα επειδή ακριβώς ο Ρίτσος πίστευε και στην ποίηση που «βλέπεται» και «ακούγεται», η υπέροχη Ρένη Πιττακή, με τη μουσική συνοδεία του Φώτη Σιώτα και τις σκηνοθετικές οδηγίες του Θοδωρή Γκόννη, έδωσε το έναυσμα ερμηνεύοντας μοναδικά τη «Σονάτα του Σεληνόφωτος». Και ακολούθησαν ορισμένα εξαιρετικά εφηβικά «Δρώμενα», όπως το «Παιχνίδι στο Φεγγάρι» από το Παγκύπριο Γυμνάσιο, που προκάλεσε ενθουσιώδη σχόλια.

Το 8ο Διεθνές Μαθητικό Συνέδριο Λογοτεχνίας ανοίχτηκε και στη Χάλκη, με επίσκεψη και συζήτηση στη Θεολογική Σχολή όπου και η περιφέρεια Βιβλιοθήκη, επισκέφθηκε την Πρίγκηπο και άλλα τοπία της Ρωμιοσύνης, και φυσικά την Αγία Σοφία και τον Ναό του Αγίου Γεωργίου στο Φανάρι. Στη συναυλία για τη λήξη του, ο Γιώργος Νταλάρας, που τραγούδησε μελοποιημένο Ρίτσο, προσκάλεσε στη σκηνή τον Τούρκο ομότεχνό του Ζουλφί Λιβανελί, και καταχειροκροτήθηκαν.

Πόσο πολύ θα με συγκινούσε να ήταν προγραμματισμένη και μια επίσκεψη στο «Μουσείο της Αθωότητας» που δημιούργησε και «έντυσε» ο Ορχάν Παμούκ. Να είχε ειδοποιηθεί και ο Τούρκος Νομπελίστας, να συναντούσε ομότεχνούς του από την Ελλάδα, να ήταν και ο Πέτρος Μάρκαρης για να ανασυστήσουν την Πόλη πριν το πογκρόμ του 1955... Άραγε θα καταφέρουμε ποτέ, όταν μιλάμε για τη δική μας μνήμη και τη δική μας κληρονομιά, να μοιραζόμαστε σε έναν διάλογο την κληρονομιά και τη μνήμη των γειτόνων μας, Βαλκάνιων ή Τούρκων;

Στη σκηνή του «Grand Pera»
ο Γιώργος Νταλάρας με
τον Ζουλφί Λιβανελί.

Αποφοίτηση Γυμνασίου ΠΜΓΣ

Στις 6 Ιουνίου 2024 γιορτάσαμε την αποφοίτηση των 3 παιδιών μας από το γυμνασιακό τμήμα της ΠΜΓΣ. Η Άννα Μαρία, η Σάρα και ο Αβραάμ ήταν στο επίκεντρο του εορτασμού, μια και ολοκλήρωσαν φέτος τις γυμνασιακές τους σπουδές.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στον αύλειο χώρο της Σχολής παρουσία του Ιερολ. Διακόνου της Σειράς κ. Ιερώνυμου και του Εντιμολ. Εκπρόσωπου Ιδρυτού της ΠΜΓΣ κ. Αθανασίου Αγγελίδη. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους οι δύο πρώην Σχολάρχες της ΠΜΓΣ, η κα. Βικτωρία Λαιμοπούλου και ο π. Γεννάδιος (κατά κόσμον Νικόλαος Μαυράκης). Συμμετείχαν γονείς, εκπαιδευτικοί και προσκεκλημένοι των αποφοιτησάντων μεταξύ των οποίων υπήρξε και η αγαπητή συνάδελφος και Διευθύντρια της Αστικής Σχολής Πριγκίπου κ. Αγνή Νικολαΐδου. Μετά τις ομιλίες των διευθυντών οι οποίοι συνεχάρηκαν τους μαθητές της 8ης, έλαβε τον λόγο η Πρόεδρος του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων κ. Δέσποινα Οζπρόδρομος. Στη συνέχεια ο Σύλλογος έδωσε στα παιδιά αναμνηστικούς σταυρούς. Απονεμήθηκαν και τα δώρα των μαθητών που κέρδισαν τον διαγωνισμό περιβάλλοντος, συγκεντρώνοντας τα περισσότερα πλαστικά καπάκια με σκοπό να αγοραστούν αναπηρικές καρέκλες. Οι νικητές ήταν η Άννα-Μαρία, ο Γιάννης, ο Μιχάλης και ο Κρίστιαν. Η διοργάνωση έγινε από τους εκπαιδευτικούς Γ. Καγιάντελεν και Ν. Σαρηγιαννίδη. Το μουσικό κομμάτι της εκδήλωσης ανέλαβαν οι γνωστοί στους ομογενειακούς κύκλους καλλιτέχνες Κώστας και Τουμπά. Ευχαριστούμε τα μέλη του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων που ανέλαβαν τα έξοδα της διοργάνωσης όπως και τον κ. Κωνσταντίνο Μπελαλίδη, Πρόεδρο της Κοινότητας Κοιμήσεως της Θεοτόκου Μπεσίκτας, ο οποίος με το ποσό που προσέφερε έκανε πιο πλούσιο τον εορτασμό... Τέλος, ένα μεγάλο ευχαριστώ στους πρώην Σχολάρχες της Σχολής μας οι οποίοι με την παρουσία τους έδωσαν χαρά και τιμή στα παιδιά μας και τους εκπαιδευτικούς μας.

Οι απόφοιτοί μας στον Οικ. Πατριάρχη

Στις 13 Ιουνίου 2024, η ΑΘΠ ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος δέχθηκε τους αποφοίτους μας για να τους ευλογήσει και να τους δώσει τους παραδοσιακούς χρυσούς σταυρούς τους. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης ο λυκειάρχης κ. Δ. Ζώτος αφού ευχαρίστησε την ΑΘΠ για την υποδοχή, παρουσίασε τους 8 μαθητές και μαθήτριες που αποφοίτησαν από τη Σχολή και αναφέρθηκε επιγραμματικά για τα πεπραγμένα της σχολικής χρονιάς. Ο Πατριάρχης αφού συγχάρηκε και ευχήθηκε κάθε απόφοιτο, ρώτησε για τα μελλοντικά σχέδια των παιδιών τονίζοντας την ύψιστη σημασία για την ομογένειά μας τη συνέχιση των σπουδών και της ζωής τους στην Πόλη. Τέλος, ο Πατριάρχης αναφερόμενος στην ιστορική σημασία και την προσφορά της ΠΜΓΣ στην ομογένεια, με πατρικές ευλογίες και ευχές έδωσε τους σταυρούς στους αποφοίτους. Ως οικογένεια της ΠΜΓΣ εκφράζουμε για άλλη μια φορά την ευγνωμοσύνη μας για την αγάπη και το ενδιαφέρον που επιδεικνύει η Σεπτή Κορυφή της Ορθοδόξου Εκκλησίας προς τους μαθητές μας.

Ζάππειο Εκπαιδευτήριο

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε η εκπαιδευτική εκδρομή «Στιγμές Λαϊκής Παράδοσης, Γεύσεις, Μουσικές και Χρώματα» του Ζαπτείου Λυκείου στην Ίμβρο.

Στο διάστημα από 18 έως 20 Μαΐου 2024 οι συμμετέχοντες μαθητές και μαθήτριες είχαν την ευκαιρία να επισκεφτούν την Ιερά Μητρόπολη Ίμβρου και Τενέδου, όπου ο Σεβασμιότατος Ποιμενάρχης κ. Κύριλλος τους παρέθεσε πλουσιοπάροχο γεύμα, το Λαογραφικό Μουσείο Αγίων Θεοδώρων –τόπο γέννησης του Οικουμενικού μας Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου– το Δημοτικό Σχολείο Ίμβρου και το Κάστρο. Επίσης είχαν την ευκαιρία να εκκλησιαστούν κατά τη Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό Αγίας Βαρβάρας στο Ευλάμπιο.

Ο εκπαιδευτικός χαρακτήρας της εκδρομής συνεχίστηκε με την επίσκεψη στα Αγρίδια με στόχο την ενεργή συμμετοχή των μαθητών σε ένα πολύ ενδιαφέρον εργαστήριο μαγειρικής με τοπικές γεύσεις, καθώς και σε αθλητικές δραστηριότητες. Σημαντικό σταθμό στην εκδρομή αποτέλεσε η επίσκεψη στο Γυμνάσιο και Λύκειο Ίμβρου, όπου οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν μαθήματα και να γευματίσουν με τους μαθητές του σχολείου. Οι μαθητές επέστρεψαν ενθουσιασμένοι από την εμπειρία που αποκόμισαν από τις κοινωνικές δεξιότητες που ανέπτυξαν και τους δεσμούς φιλίας που δημιούργησαν με τους μαθητές του Γυμνασίου και Λυκείου Ίμβρου. Αξίζουν συγχαρητήρια στους μαθητές και μαθήτριες για την άψογη συμπεριφορά και συνέπειά τους. Αρχηγός της εκδρομής ήταν η Διευθύντρια του Ζαπτείου Λυκείου κα Ρίκα Μπεκιάρη Παντελάρα και συνοδοί εκπαιδευτικοί οι κ.κ. Αντώνης Ηλιάδης, Μαρία Πάρκα, Δώρα Παπαδοπούλου, Γεωργία Μπίτση, Βαρίς Kaplan, Esra Sezer και Πέπη Θέμα.

ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΤΗΣ ΠΜΓΣ ΣΤΗ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

Ο Αντιπρόεδρος του εν Αθήναις Συνδέσμου Μεγαλοσχιολιτών κ. Φάνης Βασαγιώργης, κατά την τελευταία ιδιωτική επίσκεψή του στη Νέα Υόρκη, τους μήνες Απρίλιο και Μάιο 2024, επισκέφθηκε εθιμοτυπικά το μεγαλύτερο ελληνοαμερικανικό σχολείο των ΗΠΑ του Αγίου Δημητρίου Αστόριας, όπου και συναντήθηκε με τη διοίκηση της σχολής.

Ιερατικός προϊστάμενο του Αγίου Δημητρίου, Πρωτοπρεσβύτερο π. Ανάργυρο Σταυρόπουλο, στους οποίους αναφέρθηκε εκτενώς στην Πα-

κανικό εκπαιδευτήριο των ΗΠΑ, στο οποίο σήμερα φοιτούν περίπου 600 παιδιά ομογενών.

Στη συνέχεια πέρασαν στη βιβλιοθήκη του σχολείου, όπου συγκεντρώθηκαν και αρκετοί μαθητές του λυκείου για να παρακολουθήσουν μαζί με τη διοίκηση το ντοκιμαντέρ της ΠΜΓΣ.

Ο κ. Φάνης Βασαγιώργης προλόγισε το ντοκιμαντέρ, εξιστορώντας την ιστορία της ΠΜΓΣ, μιλώντας μάλιστα στους συγκεντρωμένους στην ελληνική γλώσσα.

Μετά την ολοκλήρωση προβολής του ντοκιμαντέρ τα παιδιά, τα οποία δεν γνώριζαν την ιστορία της ΠΜΓΣ, του έθεσαν διάφορα ερωτήματα στα οποία απάντησε αναλυτικά. Μεταξύ των μαθητών υπήρξε και μαθητής προερχόμενος από το Ζάππειο της Κωνσταν-

τινούπολης, του οποίου ο πατέρας υπηρετούσε στο Ελληνικό Προξενείο της Πόλης.

Ο κ. Βασαγιώργης, μετά από παράκληση της διεύθυνσης, παρέδωσε και ένα USB με μαγνητοσκοπημένο το ντοκιμαντέρ προκειμένου να το προβάλουν και σε άλλους μαθητές της σχολής.

Μετά την προώθηση και προβολή του ντοκιμαντέρ και εκτός των συνόρων της Ελλάδας, ο εν Αθήναις Σύνδεσμος Μεγαλοσχιολιτών αισθάνεται ιδιαίτερα ικανοποιημένος για την παραγωγή της ιστορικής αυτής ταινίας, αλλά και τη δυναμική προώθησής της, την οποία κατάφερε μετά την πανδημία του Covid σε αρκετές πόλεις του ελλαδικού χώρου.

Ευχόμαστε καλή συνέχεια σε αυτήν την προσπάθεια.

Ρούλα Κόντη

Η επίσκεψη του κ. Φάνη Βασαγιώργη, πραγματοποιήθηκε στο σχολείο του Αγίου Δημητρίου στην Αστόρια, μετά από συνεννόηση με τη διεύθυνση, την Τετάρτη 8 Μαΐου 2024.

Κατά την επίσκεψή του στη σχολή ως εκπρόσωπος του Δ.Σ. του εν Αθήναις Συνδέσμου Μεγαλοσχιολιτών, συναντήθηκε με τον διευθυντή της σχολής Dr. John Aferi, την Υποδιευθύντρια κ. Ελένη Καραγιώργου και τον

τριαρχική Μεγάλη του Γένους Σχολή, τον εν Αθήναις Σύνδεσμο Μεγαλοσχιολιτών και το πολυβραβευμένο ντοκιμαντέρ του σκηνοθέτη Θωμά Σίδηρη, του οποίου η παραγωγή του έγινε από τον Σύνδεσμο Μεγαλοσχιολιτών, προκειμένου η ΠΜΓΣ να γίνει γνωστή σε όλο τον κόσμο. Κατά τη συνομιλία τους και τα μέλη της διοίκησης της Σχολής του Αγίου Δημητρίου αναφέρθηκαν σε στοιχεία που είχαν σχέση με το μεγαλύτερο ελληνοαμερι-

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ 60ΕΤΙΑΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΖΩΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΟΛΗ 1964-ΑΘΗΝΑ 2024: ΑΔΑΜΑΝΤΙΝΗ ΕΠΕΤΕΙΟΣ

Οι απόφοιτοι Ζωγραφείου του 1964 συναντήθηκαν, οι περισσότεροι συνοδευόμενοι από τις συζύγους τους, στον δροσερό, καταπράσινο κήπο του κοσμικού κέντρου NAR-KISSOS HALL, για να γιορτάσουν την 60ή επέτειο αποφοίτησής τους.

Μια πανηγυρική βραδιά γεμάτη χαρά, συγκίνηση, αναπολήσεις. Μέλη της διοργανωτικής επιτροπής υποδεχόταν με χαμόγελα τους καλεσμένους και τις συζύγους τους, προσφέροντας ένα τριαντάφυλλο στις κυρίες και ένα δροσιστικό fruit punch ή sankria σε όλους.

Στον τοίχο είχε αναρτηθεί πάνινο πανό στα χρώματα του Ζωγραφείου με τη Σφίγγα που έγραφε: ΖΩΓΡΑΦΕΙΟ 1893, ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ 1964-2024, 60 ΧΡΟΝΙΑ

Δημιουργήθηκαν πηγαδάκια μεταξύ των πρώην συμμαθητών, άναψαν οι συζητήσεις, έγιναν οι συστάσεις όπου χρειαζόνταν, οι απαραίτητες φωτογραφίες, ενώ υπήρχε μουσική υπόκρουση με γνωστές επιτυχίες των δεκαετιών 1960-70-80.

Οι συζητήσεις συνεχίστηκαν και μετά την τακτοποίηση στα προκαθορισμένα τραπέζια, γιατί όλοι είχαν πολλά να πουν και να αλληλοενημερωθούν. Στα τραπέζια υπήρχαν αναμνηστικά μπρελόκ, ένα για κάθε καλεσμένο, ειδικά φτιαγμένα για τη συνάντηση που φιλοτέχνησε και δώρισε ο ομογάλακτος Ν. Μιχαηλίδης.

Τη βραδιά άνοιξε ο Θόδωρος Μελαχροινός, ο οποίος έκανε με μεγάλη επιτυχία χρέη παρουσιαστή-συντονιστή της βραδιάς, καλωσόρισε τους προσκεκλημένους, αναφέρθηκε ονομαστικά στους συμμαθητές που έφυγαν από τη ζωή και ζήτησε να τηρηθεί ενός λεπτού σιγή στη μνήμη τους.

Ακολούθησε πλούσιος μπουφές, που τον τίμησαν όλοι, ενώ στα τραπέζια υπήρχαν άφθονα κρασιά και ποτά όπως ήταν αναμενόμενο. Η μουσική από επαγγελματία DJ – που επιμελήθηκε και επέλεξε ο ομογάλακτος Ανδρέας Παπουτσής – μας έφερε αναμνή-

σεις των δεκαετιών 1960-70-80.

Σε οθόνη προβλήθηκε DVD –επιμέλειας Νίκου Μιχαηλίδη– με φωτογραφίες της Πόλης και της δετούς μαθητικής μας ζωής, επενδεδυμένες με μουσική Ρεμπούτσικα. Την τεχνική υποστήριξη, τον χειρισμό και τον κατάλληλο εξοπλισμό είχε φροντίσει ο Αντώνης Μελαχροινός, γιος του Θεόδωρου, ευγενώς προσφερθείς τον οποίο και ευχαριστούμε.

Γύρω στις 22.00, ενώ το κέφι και ο ενθουσιασμός είχαν ανάψει, οι Θόδωρος Μελαχροινός και Νίκος Μιχαηλίδης απευθύνθηκαν στους προσκεκλημένους με ένα σύντομο, θερμό καλωσόρισμα, και ο Γιώργος Λεύκαρος απηύθυνε συγκινητικό χαιρετισμό.

Έγινε ειδική μνεία στην προγραμματιζόμενη για τον Νοέμβριο 2024 επίσκεψη στη μητέρα σχολή με χρηστικές πληροφορίες και προτροπή για συμμετοχή όλων. Όλοι οι ομιλητές καταχειροκροτήθηκαν και συγκίνησαν, ενώ δέχθηκαν τα συγχαρητήρια των παρισταμένων.

Ακούστηκε μαγνητοφωνημένο μήνυμα-χαιρετισμός από τον άξιο Λυκειάρχη του Ζωγραφείου Γιάννη Δεμιρτζόγλου, ειδικά για τη βραδιά, το οποίο σκόρπισε ρίγη συγκίνησης. Ο Λυκειάρχης τόνισε τους ιδιαίτερους δεσμούς αγάπης μεταξύ των αποφοίτων του 1964 και του ιδίου, αλλά και με τη μητέρα σχολή, καθώς και την ιδιαίτερη σημασία της αναμενόμενης συνάντησης των αποφοίτων του 1964 στο Ζωγράφειο (ραντεβού στην Πόλη) τον προσεχή Νοέμβριο για την ηθική υποστήριξη της Ζωγραφειώτικης οικογένειας και της Ομογένειας. Οι παρισταμένοι ύψωσαν τα ποτήρια τους στην υγεία των εφετινών 5 αποφοίτων της Σχολής και του Λυκειάρχη. Ακολούθησε χορός, όπου όλοι συμ-

μετείχαν με επιτυχία και αποκαλύφθηκαν πάρα πολλά χορευτικά ταλέντα σε όλα τα είδη χορού.

Ήρθε η σειρά της τούρτας γενεθλίων με τα κεράια 6 και 0. Μία καλλιτεχνική δημιουργία και ευγενική χορηγία της Χριστιάνας Στουπάκη (κόρη του ομογάλακτου Γιώργου), η οποία έβαλε όλο το ταλέντο και τον καλλιτεχνικό της οίστρο, τόσο που λυπόμασταν να την κόψουμε! Στο βήμα προσκλήθηκαν τα δίδυμα αδέρφια Στάθης και Στέλλα Φορμόζη (παιδιά του αείμνηστου ομογάλακτου Σταύρου) και τα ειλικρινή λόγια τους, μας συγκίνησαν όλους. Υπό τους ήχους της γνωστής μελωδίας πολλοί απόφοιτοι μαζί έσβησαν τα κεράια (6 και 0) και ακολούθησε το γνωστό τραγούδι: Έχε γεια πάντα γεια...

Ακολούθησαν ομαδικές φωτογραφίες και κλήρωση τεσσάρων βιβλίων που προσέφεραν οι ομογάλακτοι συγγραφείς τους, παρόντες στη συγκινητική αυτή εκδήλωση. Τα βιβλία ήταν:

Οι Κωνσταντινουπολίτες εθελοντές του Β.Π.Π. (Α, Β τόμος) του Ν. Μιχαηλίδη.

Οι Έλληνες της Κωνσταντινούπολης (1453-

1821) του πρέσβη ε.τ. Β. Μούτσουλου.

Η ποιητική συλλογή *παρπλανητικές περιπλανήσεις*, επίσης του Β. Μούτσουλου.

100 χρόνια Α.Ε.Κ. *Στιγμές Δόξας μέσα από τα εισιτήρια των αγώνων*, ομαδική δουλειά 3 συγγραφέων, μεταξύ των οποίων ο Θ. Μελαχροινός.

Το μικρόφωνο πήραν ορισμένοι απόφοιτοι, οι οποίοι θυμήθηκαν ιστορίες από τα μαθητικά χρόνια, ενώ ακολούθησε χορός μέχρι τις μεταμεσονύκτιες ώρες.

Μετά τα επιδόρπια και τα γλυκά ήπιαμε λιμοντσέλο, που έφτιαξε και προσέφερε το ζεύγος Αλέξανδρου Φιστέδη.

Κοντά στα ξημερώματα, ο παρουσιαστής-συντονιστής της ωραίας αυτής εκδήλωσης Θ. Μελαχροινός, κλείνοντας τη βραδιά, ευχαρίστησε όλους τους παρόντες, όσους συνέβαλαν στην πραγματοποίηση της συνάντησης, έκαναν ευγενικές προσφορές.

Όλοι άρχισαν να αποχωρούν ευχαριστώντας τη διοργανωτική επιτροπή και δίνοντας υπόσχεση για το ραντεβού στην Πόλη και το Ζωγράφειο τον Νοέμβριο.

Ένας Ζωγραφειώτης

εκδηλώσεις

Με την εξωτερική θερμοκρασία να έχει φτάσει σε ψηλά επίπεδα για την εποχή, πραγματοποιήθηκε η καθιερωμένη ετήσια εκδήλωση μνήμης από την ΟΙ.ΟΜ.Κω. και τα κωνσταντινουπολίτικα σωματεία, για τα 571 χρόνια από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης.

Η εκδήλωση ξεκίνησε με μνημόσυνο, το οποίο τελέστηκε το πρωί της Κυριακής 2 Ιουνίου 2024 στον Καθεδρικό Ι. Ναό Αθηνών, υπέρ του τελευταίου Αυτοκράτορα του Βυζαντίου Κωνσταντίνου Παλαιολόγου και των πεσόντων μαχητών στην Κωνσταντινούπολη το 1453.

Στο μνημόσυνο χοροστάτησε ο Σεβ. Μητροπολίτης Λαοδικείας κ. Θεοδώρητος συνοδεία δυο ιερέων, εκ των οποίων ο ένας ήταν ο Πρωτοπρεσβύτερος π. Δημήτριος Νίκου, φίλος των Κωνσταντινουπολιτών εδώ και πολλά χρόνια.

Στην εκδήλωση αυτή μνήμης παραβρέθηκαν εκ μέρους της Κυβέρνησης, ο Γενικός Γραμματέας Αποδήμου Ελληνισμού και Δημοσίας Διπλωματίας, Ομοτ. Καθηγητής κ. Ιωάννης Χρυσουλάκης, ο Εκπρόσωπος του Δήμαρχου Αθηναίων κ. Χάρη Δούκα, Αντιδήμαρχος Παιδείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης κ. Πάρης Χαρλαύτης, η Πρόεδρος της Λέσχης Ιστορίας και Πολιτισμού της ΑΕΚ κ. Χριστίνα Σούκερη-Παπασταμάτη, ο Γενικός Γραμματέας της Ομοσπονδίας Προσφυγικών Σωματείων Ελλάδας κ. Κοσμάς Χατόγλου, αρκετοί Πρόεδροι και μέλη Δ.Σ. κωνσταντινουπολίτικων σωματείων, εκπρόσωποι του ομογενειακού τύπου.

Μετά την τέλεση του μνημόσυνου στο τέλος του οποίου εψάλη η αναστάσιμη προσευχή «Χριστός Ανέστη», ακολούθησαν ομιλίες από τον Σεβ. Μητροπολίτη Λαοδικείας κ. Θεοδώρητο και τον Πρόεδρο της ΟΙ.ΟΜ.Κω. κ. Ουζούνογλου. Αναφέρθηκαν στην 29η Μαΐου 1453 και την ηρωική αντίσταση του Αυτοκράτορα Κωνσταντίνου Παλαιολόγου και των συμπολεμιστών του, οι οποίοι έπαισαν ηρωικά μαχόμενοι, καθώς και για την ανεκτίμητη προσφορά του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην Ορθοδοξία και τον Ελληνισμό τα 400 χρόνια της Τουρκοκρατίας.

Μετά το τέλος των ομιλιών ο Σεβ. Μητροπολίτης Λαοδικείας κ. Θεοδώρητος ξεκίνησε πορεία με επικεφαλής τα λάβαρα, τους ιερείς, τους επισήμους και όλους τους παρευρισκόμενους προς τον αδριάντα του Αυτοκράτορα Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, που βρίσκεται

στον αυλόγυρο της Μητροπόλεως Αθηνών.

Στέφανα κατέθεσαν εκ μέρους της ΟΙ.ΟΜ.Κω. ο Πρόεδρος των εν Αθήναις Συνδέσμου Μεγαλοσχολιτών κ. Δημήτρης Δερβεντλής και η Πρόεδρος του Συνδέσμου Κεντρικιάδων κ. Όλγα Μαράνου-Χάρτμαν, και για τη Λέσχη Πολιτισμού και Ιστορίας της ΑΕΚ η Πρόεδρος κ. Χριστίνα Σούκερη-Παπασταμάτη. Ακολούθησαν σύντομες ομιλίες για τον Κωνσταντίνο Παλαιολόγο από τον Πρωτοπρεσβύτερο π. Δημήτριο Νίκου και τον Πρόεδρο της ΟΙ.ΟΜ.Κω. κ. Ουζούνογλου, για να ακολουθήσει τήρηση ενός λεπτού σιγής και ανάκρουση του Εθνικού ύμνου από την μπάντα του Δήμου Αθηναίων.

Η πομπή των παρευρισκόμενων, με προπορευόμενα την μπάντα του Δήμου Αθηναίων και τα λάβαρα των Συλλόγων, έφτασαν στο Μνημείο του Άγνωστου Στρατιώτη, όπου κατέθεσαν στέφανα εκ μέρους της ΟΙ.ΟΜ.Κω. ο Πρόεδρος κ. Νίκος Ουζούνογλου, εκ μέρους της Ομοσπονδίας Προσφυγικών Σωματείων Ελλάδας, ο Γενικός Γραμματέας κ. Κοσμάς Χατόγλου, εκ μέρους του Δημάρχου Αθηναίων κ. Χάρη Δούκα, ο Αντιδήμαρχος Παιδείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Δήμου κ. Πάρης Χαρλαύτης και εκ μέρους της Ελληνικής Κυβέρνησης, ο Γενικός Γραμματέας Αποδήμου Ελληνισμού και Δημοσίας Διπλωματίας, Ομοτ. Καθηγητής κ. Ιωάννης Χρυσουλάκης.

Η εκδήλωση μνήμης έκλεισε με ανάκρουση του Εθνικού μας ύμνου από την μπάντα του Δήμου Αθηναίων. Φέτος, για πρώτη φορά, πριν την κατάθεση στεφάνων παρακολουθήσαμε την αλλαγή φρουράς στο Μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη.

Την εκδήλωση κατάθεσης στεφάνων συντόνισαν φέτος οι κ.κ. Χριστόφορος Γαβριλίδης και Κωνσταντίνος Αρβανίτης, μέλη της εθελοντικής ομάδας της ΟΙ.ΟΜ.Κω.

Τελειώνοντας, θα ήθελα για πολλοστή φορά να επισημάνω και φέτος, τη μικρή προσέλευση προέδρων και μελών Δ.Σ. των σωματείων σε μια τόσο σημαντική ιστορική ημέρα μνήμης για όλους τους Έλληνες και ειδικά τους Κων/πολίτες. **Στάθης Αρβανίτης**

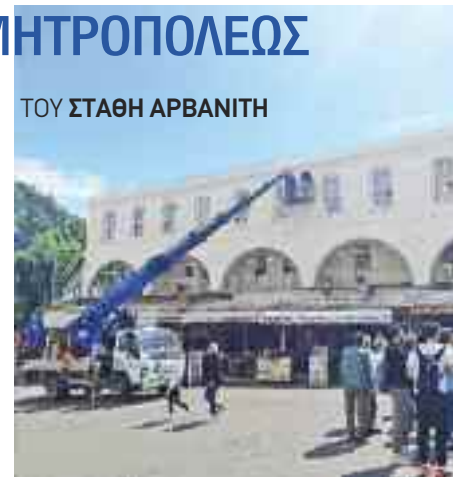
ΤΑ 100 ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΝΗΣΩΝ

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Στην τελική ευθεία μπήκαν οι προετοιμασίες για τους εορτασμούς, οι οποίοι θα πραγματοποιηθούν από την Ιερά Μητρόπολη Πριγκηποννήσων για τα 100 χρόνια από την ίδρυσή της. Ο εορτασμός, από ότι μάθαμε, έχει προγραμματιστεί για τις 14 Ιουλίου 2024.

Ήδη από φωτογραφίες, τις οποίες μας έστειλε συνδρομητής, βλέπουμε να εκτελείται με γερανοφόρο ειδικό μηχάνημα ο καθαρισμός και καλλωπισμός του κτηρίου της Μητροπόλεως Πριγκηποννήσων, που βρίσκεται στη γνωστή Πλατεία Ρολογιού της Πριγκήπου. Επίσης, στο πλαίσιο των εορτασμών, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πριγκηποννήσων κ. Δημήτριος εξέδωσε έναν εξαιρετικό επετειακό τόμο για την εκατονταετηρίδα της Μητροπόλεως, τον οποίο σχεδίασε και επιμελήθηκε ο ίδιος.

Από πληροφορίες που έχουμε, πολλοί είναι οι Πριγκηπιανοί που πρόκειται να ταξιδέψουν από την Αθήνα στην Πρίγκηπο για να παρευρεθούν στους εορτασμούς.

ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ Ο ΚΥΚΛΟΣ ΟΜΙΛΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Με επιτυχία και αρκετούς ενδιαφερομένους πραγματοποιήθηκε η 5η, τελευταία, ομιλία της σειράς «Η γυναίκα στη Τουρκική λογοτεχνία», το απόγευμα της 15ης Μαΐου 2024, στο φιλόξενο βιβλιοπωλείο «ο Πολίτης» σε συνεργασία του Τμήματος Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών του ΕΚΠΑ.

Καλοκαιρινός και ζεστός ήταν ο καιρός στην 5η παρουσίαση του κύκλου ομιλιών «Η γυναίκα στη Τουρκική λογοτεχνία», με συντονίστρια την τ. Επίκ. καθηγήτρια κ. Μάρω Μαυροπούλου και ομιλητές τον μεταφραστή κ. Θάνο Ζαράγκαλη, ο οποίος παρουσίασε τους Τούρκους συγγραφείς Ercan Kesal, Sabahattin Ali και Ayse Kulin και τη μεταφράστρια και συγγραφέα κ. Ιώ Τσοκώνα που παρουσίασε τη συγγραφέα Perihan Magden.

Για να παρακολουθήσουν τους ομιλητές παραβρέθηκαν η Πρόεδρος του Τμήματος Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών του ΕΚΠΑ καθηγήτρια κ. Ελένη Σελλά, καθηγητές του ΕΚΠΑ, μεταφραστές και λάτρεις της Τουρκικής Λογοτεχνίας.

Η τ. Επίκ. Καθηγήτρια κ. Μάρω Μαυροπούλου καλωσόρισε και ευχαρίστησε την Πρόεδρο και τους καθηγητές του Τμήματος Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών του ΕΚΠΑ, το βιβλιοπωλείο «ο Πολίτης», τους παρευρισκόμενους και τους δύο ομιλητές, ευχόμενη να επαναληφθούν και του χρόνου με ανάλογα θέματα.

Ο κ. Θάνος Ζαράγκαλης παρουσίασε τους Τούρκους συγγραφείς Ercan Kesal, Sabahattin Ali και Ayse Kulin, μιλώντας για τις ηρωίδες που αναφέρονται στα βιβλία τους *Γκαζόζες*, *Διηγήματα*, *Αντίο Κωνσταντινούπολη*, ενώ διάβασε αποσπάσματα από αυτά, που αναφέρονται στις Τουρκάλες.

Ακολούθησε η κ. Ιώ Τσοκώνα, η οποία παρουσίασε την Τουρκάλα συγγραφέα Perihan Magden, με την οποία έχουν γνωριστεί και έχει μεταφράσει στα ελληνικά τα βιβλία της *Δύο φίλες* και *Η ανάσα τους πίσω μας*. Αναφέρθηκε στις ηρωίδες των βιβλίων της, διαβάζοντας και κάποια αποσπάσματα.

Μετά το τέλος των παρουσιάσεων η Πρόεδρος του Τμήματος Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών του ΕΚΠΑ Καθηγήτρια κ. Ελένη Σελλά ευχαρίστησε όλους όσοι βοήθησαν να γίνουν οι παρουσιάσεις και συμμετείχαν στον κύκλο «Η γυναίκα στη Τουρκική λογοτεχνία». Δήλωσε την προσμονή, με την οποία περίμενε κάθε μήνα αυτή την Τέταρτη για να απολαύσει τις ομιλίες. Υποσχέθηκε τη συνέχιση τέτοιων παρουσιάσεων και την επόμενη χρονιά με νέο θέμα.

Το κοινό μετά το τέλος της εξαιρετικής παρουσίασης χειροκρότησε και συγχαίρηκε τους δυο ομιλητές και την κ. Ελένη Σελλά. Και δήλωσαν ότι περιμένουν με ανυπομονησία τον νέο κύκλο ομιλιών. **Στάθης Αρβανίτης**

ΕΣΤΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΓΡΑΦΕΙΩΝ: Αμφιτρίτης 28, Π. Φάληρο, Τηλ.: 2109820901, 2109832243, Fax: 2109813456, http://www.estiakon.org, e-mail: estiakon@otenet.gr,

Τηλ. Γηροκομείου: 2291037816, 2291037819, 2291040826 Fax: 2291037817. Τα Γραφεία λειτουργούν καθημερινά Δευτέρα-Πέμπτη 8:30-12:30 -14:30-16:30 & Παρασκευή 9:00-15:00.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ

Περιλαμβάνονται οι προσφορές και τα γεύματα που έγιναν από 16/5/2024 έως 15/6/2024

Προσέφεραν οι παρακάτω φιλογενείς κυρίες και κύριοι:

Οι ιδιοκτήτες της ΕΛΑΜΕΡ ΑΕΒΕ στη μνήμη Ηλία Νίνου **500 €**

Δήμητρα Παπαζογλου στη μνήμη Άννας Πετσάλη **100 €**
50 €

Μάρα Μανέ στη μνήμη Αγγελικής Σταυράτη, Βασιλική Παπαδοπούλου στη μνήμη Πέλιας Γιαννίτση, Ανώνυμος στη μνήμη Λυδίας-Ευφροσύνης Σερπικεντζή, Ιωάννα Δόκου-Ψαροπούλου στη μνήμη Ηρ. Κιζιρογλου-Γκραβίνα

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ

Στη μνήμη ΧΑΡΗ ΚΑΡΔΕΡΙΝΗ: Ελένη Αλτίπαρμαν **50 €**, Περαντωνάκη **20 €**, Λιάνα Σαλαταμάρα **50 €**, οικογ. Δημητρίου και Αμαλίας Αράπογλου **60 €**, Γεώργιος Κουτέλας **50 €**, Μιχάλης και Αναστασία Τσικοπούλου **50 €**, Γρηγόρης Πετρινιώτης **50 €**, Γεώργιος Κουτέλας **50 €**, Εύα Διαμαντίδου **50 €**, οικογ. Κυριάκου Αϊβάτογλου **100 €**

Στη μνήμη ΛΥΔΙΑΣ-ΕΥΦΡΟΣΥΝΗΣ ΣΕΡΠΙΚΕΝΤΖΗ: Ανώνυμος **5 €**

Στη μνήμη ΣΟΦΙΑΣ ΚΛΩΣΣΟΠΟΥΛΟΥ: Οικογ. Κυριάκου Διλκίογλου **50 €**, Δέσποινα Μαράνου **30 €**, Χρυσάνθη Μούτσουλου **100 €**

Σύνολο Εισπράξεων: **€ 1.515,00**

Το Διοικητικό Συμβούλιο ευχαριστεί θερμά

Οι γέροντες ευγνωμονούν

Εκ του Γραφείου Διοίκησης

8 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

Συμπληρώθηκαν έξι χρόνια από την ημέρα της επισκέψεως, της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού μας Πατριάρχου κκ. Βαρθολομαίου στο Γηροκομείο μας.

Ημέρα ιδιαίτερης χαράς και ευλογίας για όλους μας, χαραγμένη βαθειά μέσα μας!!!

ΠΡΩΤΗ ΤΟΥ 2024 ΜΑΖΙΚΗ ΕΞΟΔΟΣ ΤΩΝ ΦΙΛΟΞΕΝΟΥΜΕΝΩΝ ΣΕ ΤΑΒΕΡΝΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Την Τετάρτη 12 Ιουνίου 2024 ήταν προγραμματισμένη η πρώτη μαζική έξοδος των φιλοξενούμενων μας σε ταβέρνα της περιοχής με μεγάλο κήπο. Οι προβλέψεις της μετεωρολογικής υπηρεσίας για υψηλές θερμοκρασίες μας είχαν προβληματίσει, ενώ οι θαμώνες δεν άντεχαν την ακύρωση. Έτσι αποφασίσαμε να τηρήσουμε το πρόγραμμα, συνοδεία του προσωπικού, της Διεύθυνσης και μελών της Διοίκησης. Η ιδιοκτησία της επιχείρησης είχε προβλέψει, προς τιμή της Εστίας, να εξοπλίσει στον καταπράσινο κήπο μεγάλο μηχανήμα που δρόσιζε τα τραπέζια. Το γεύμα αποτελείτο από ποικιλία μεζέδων και θαλασσινών για να ξεφύγουν από την καθημερινότητα και να απολαύσουν συνδυαστικά την έξοδο, το φαγητό και το όμορφο περιβάλλον. Για τους ενοίκους που παρέμειναν στα δωμάτιά τους, διότι δεν μπορούσαν να ακολουθήσουν, εστάλη από την ταβέρνα παρόμοιο μενού στο γηροκομείο. Τελικά όλα πήγαν εξαιρετικά, οι πάντες ευχαριστηθήκαν, βίωσαν μία χαρούμενη μέρα την οποία υμνούσαν μεταξύ των και τις επόμενες ημέρες στο γηροκομείο.

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ για ΔΩΡΕΕΣ: Alpha Bank IBAN: GR 5501401920192002002003370

Παρακαλούνται οι δωρητές να δηλώνουν στην τράπεζα τα ακριβή στοιχεία τους και να ενημερώνουν τα γραφεία μας στο 210 9820901 (Δευτέρα-Παρασκευή 8.30-12.30)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

ΔΕΜΑ ΑΓΑΠΗΣ ΠΑΣΧΑ

Ο ιστορικός Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών, συνεχίζοντας μια λαμπρή παράδοση φιλανθρωπίας 96 ετών, μοίρασε και φέτος το πλούσιο σε περιεχόμενο ΔΕΜΑ ΑΓΑΠΗΣ ΠΑΣΧΑ σε περισσότερους από 130 στερούμενους τα αναγκαία συνανθρώπους μας, με την αξιέπαινη φροντίδα των Κυριών της Επιτροπής Κοινωνικής Αλληλεγγύης του Συλλόγου και τη γενναιοδωρή οικονομική συνδρομή και προσωπική αρωγή μελών, φίλων και επιχειρήσεων.

Οι άξιες Κυρίες της Επιτροπής Κοινωνικής Αλληλεγγύης του Συλλόγου μας αναδεικνύουν αδιάλειπτα το πνεύμα της αγάπης που είναι τόσο αναγκαίο στην εποχή μας και αποδεικνύουν έμπρακτα για μια ακόμη φορά τι σημαίνει συμπαράσταση και αλληλεγγύη στον συνάνθρωπό μας.

ΔΩΡΕΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΕΜΑ ΑΓΑΠΗΣ ΠΑΣΧΑ

Ανώνυμος **300 €**, Ασφαλιστική Εγγύηση **150 €**, Ιωάννης Γιαννακόπουλος **200 €**, Ιωάννης Ζαράγκαλης **50 €**, Γεώργιος Καραγκιόζογλου **100 €** (εις μνήμη γονέων), Βικτωρία Λαιμοπούλου **50 €**, Αντώνιος Λιώνης **1.000 €**, Αλκιβιάδης Λουκρέζης **70 €**, Βασίλειος Μούτσουλου **150 €**, Οικογένεια Δημητρίου Ζώτου **50 €**, Ροταριανός Όμιλος Αθήνα-Λυκαβηττός **150 €**, Δημήτριος Σόνας **100 €**, Μαίρη Τσαλμώφ-Κωστοπούλου **100 €** (εις μνήμη γονέων).

Το Δ.Σ. του Συλλόγου ευχαριστεί θερμά τις επιχειρήσεις, τα μέλη και τους φίλους του που ευγενώς ανταποκρίθηκαν σε αυτή τη θεάρεστη πράξη, συνεισφέροντας τόσο σε είδη τροφίμων όσο και με την οικονομική χορηγία τους.

Σύνδεσμος Μεγαλοσχιολιτών

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ

ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΜΕΓΑΛΟΣΧΟΛΙΤΩΝ

Από τις αρχαιρεσίες που πραγματοποιήθηκαν στις 3 Ιουνίου 2024 και μετά από συζήτηση, προτάσεις, καθώς και την εκλογή διά ανατάσεως χειρών από όλα τα παρευρισκόμενα μέλη, προέκυψε στο εν Αθήναις Σύνδεσμο Μεγαλοσχιολιτών το κάτω Δ.Σ. για τα έτη 2024-2026.

Προέδρος:

Δημήτρης Δερβεντλής

Αντιπρόεδρος:

Μάρκος Πετιούνας

Γενικός Γραμματέας:

Ευστάθιος Αρβανίτης

Ταμίας:

Γιώργος Βελιγιαννόπουλος

Ειδικός γραμματέας:

Ελευθέριος Πουπουλίδης

Μέλη:

Παντελεήμων Γιαννίδης,

Θεοφάνης Βασαγιώργης,

Κωσταντίνος Νικοδήμος,

Απόστολος Σικαλίδης

Δημήτρης Αράπογλου,

Αθανάσιος Ζαράγκαλης

Αναπληρωματικοί:

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ οροφοδιαμέρισμα, πλησίον Ηλεκτρικού Σταθμού Καλλιθέας, 100 τ.μ., με αποθήκη και θέση πάρκινγκ. Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών.

Τηλ.: 6948387658, 6977000052

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟ ΠΑΛΑΙΟ ΦΑΛΗΡΟ ΓΙΑ ΤΗΝ 571^Η ΕΠΕΤΕΙΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΛΩΣΗ ΤΗΣ ΚΩΝ/ΠΟΛΗΣ

Το απόγευμα της 28ης Μαΐου 2024, με πρωτοβουλία του Δημάρχου Παλαιού Φαλήρου κ. Γιάννη Φωστηρόπουλου, πραγματοποιήθηκε όπως όλα τα 5 τελευταία χρόνια επιμνημόσυνη δέηση και κατάθεση στέφανων στη μνήμη του τελευταίου Αυτοκράτορα του Βυζαντίου, Κωνσταντίνου ΙΑ' Παλαιολόγου και των συν αυτώ πεσόντων, στον ανδριάντα που κοσμεί εδώ και κάποια χρόνια την παραλία του Φλοίσβου στο Παλαιό Φάληρο.

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Αρκετός ήταν ο κόσμος και φέτος που συγκεντρώθηκε στον Ανδριάντα του Αυτοκράτορα Κωνσταντίνου Παλαιολόγου για να παρακολουθήσει την εκδήλωση μνήμης και την επιμνημόσυνη δέηση για την 571η επέτειο της Άλωσης της Κωνσταντινούπολης.

Στην εκδήλωση, η οποία οργανώθηκε για 5η χρονιά με πρωτοβουλία του Δημάρχου Παλαιού Φαλήρου κ. Γιάννη Φωστηρόπουλου, παραβρέθηκαν ο Βουλευτής Νοτίου Τομέα και τ. Δήμαρχος Παλαιού Φαλήρου κ. Διονύσιος Χατζηδάκης, ο Πρόεδρος της Ο.Ο.Μ.Κ. κ. Νίκος Ουζούνoglου, πρόεδροι και μέλη Δ.Σ. κωνσταντινουπολίτικων Σωματείων, Δημοτικοί Σύμβουλοι του Δήμου Παλαιού Φαλήρου και εκπρόσωποι του ομογενειακού τύπου.

Συντονίστρια και αφηγήτρια ήταν η κ. Λευκή Ρούσου από το Γραφείο Τύπου του Δήμου, η οποία καλωσόρισε το κοινό και προλόγισε την τελετή.

Στη συνέχεια, από τον ιερέα του Ι.Ν. του Αγίου Αλεξάνδρου πάτερα Αθανάσιο τελέστηκε επιμνημόσυνη δέηση στη μνήμη του τελευταίου Αυτοκράτορα του Βυζαντίου, Κωνσταντίνου ΙΑ' Παλαιολόγου και των συμπολεμιστών του, που έπεσαν ηρωικά μαχόμενοι για την υπεράσπιση της Κωνσταντινούπολης το 1453.

Κατά τη δέηση όλοι οι παρευρισκόμενοι έψαλαν το «Χριστός Ανέστη».

Μετά την επιμνημόσυνη δέηση κατατέθηκαν στέφανα, με πρώτο του Δήμου Παλαιού Φαλήρου και τον Δήμαρχο συνόδευσαν ο τ. Δήμαρχος και τώρα Βουλευτής κ. Διονύσιος Χατζηδάκης και ο Πρόεδρος της Ο.Ο.Μ.Κ. κ. Νίκος Ουζούνoglου. Το δεύτερο στεφάνι, εκ μέρους της Εστίας Κωνσταντινουπόλεως, κατέθεσε ο Α' Αντιπρόεδρος κ. Φώτης Καλιοντζόglου, και το τρίτο εκ μέρους της Αδελφότητας Μεγάλου Ρεύματος Βοσπόρου «Ο Ταξιάρχης» κατέθεσε η Πρόεδρος κ. Τούλα Μουζάκα-Αναστασίου.

Ακολούθησαν σύντομες ομιλίες του Δημάρχου κ. Γιάννη Φωστηρόπουλου και του Προέδρου της Ο.Ο.Μ.Κ. κ. Νίκου Ουζούνoglου.

Ο κ. Φωστηρόπουλος είπε ότι είναι συγκινημένος, όπως και όλοι που κατάγονται από τις αλησμόνητες πατρίδες, και με αυτό το μνημόσυνο συνεχίζουμε να βροντοφωνάζουμε ότι αυτές οι πατρίδες δεν χάνονται όσο τις μνημονεύουμε. Επίσης ότι είναι περήφανος για τον τ. Δήμαρχο και νυν Βουλευτή κ. Διονύσιο Χατζηδάκη που βοήθησε στην τοποθέτηση του Αδριάντα του Αυτοκράτορα Κωνσταντίνου Παλαιολόγου σε αυτό το σημείο και παρευρίσκεται πάντα στην τελετή.

Συνέχισε εξιστορώντας αναλυτικά τι είχε την αποφράδα ημέρα της Άλωσης, πριν πέσει νεκρός ο ηρωικά μαχόμενος Αυτοκράτορας και οι γενναίοι συμπολεμιστές του. Έκλεισε την ομιλία του φωνάζοντας: «Αθάνατος ο μαρμαρωμένος Βασιλιάς, Αθάνατος ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος».

Στη συνέχεια μίλησε κ. Ουζούνoglου, ο οποίος μεταξύ άλλων είπε ότι εκείνο που πρέπει να προβληθεί είναι η ηρωική αντίσταση των ελαχίστων προς μια υπερδύναμη της εποχής, αλλά και η ηγετική μορφή του Κωνσταντίνου Παλαιολόγου. Αναφέρθηκε στα λάθη που έγιναν τον 14ο αιώνα υποστηρίζοντας ότι τα μνημόσυνα πρέπει να γίνονται για να βελτιώσουμε τον εαυτό μας από τα λάθη μας, όπως της Κύπρου πριν από 50 χρόνια και το 1922. Έκλεισε λέγοντας ότι τιμούμε την ηρωική αντίσταση των Ελλήνων στην Κωνσταντινούπολη, το Μεσολόγγι και το Αρκάδι που έσωσαν το γένος μας.

Μετά τις ομιλίες υπήρχε μουσικό πρόγραμμα της πολυμελούς Γυναικείας Χορωδίας «Νηρηίδες» του Δήμου Παλαιού Φαλήρου, υπό τη διεύθυνση της κ. Κατερίνας Βασιλικού. Στο πιάνο τις συνόδευσε ο κ. Μιχάλης Χανός. Η χορωδία απέδωσε τρία τραγούδια σχετικά με τη Μικρά Ασία.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

Στις 24 Μαΐου 2024 επισκέφθηκαν τη Μεγάλη του Γένους Σχολή και την οργανοθήκη της, επιστήμονες από την Ευρώπη, μέλη της The Scientific Instrument Society (SIS), με σκοπό να εξετάσουν τα ιστορικά επιστημονικά όργανα της Σχολής. Η επίσκεψη διοργανώθηκε

μετά την παρουσίαση των επιστημονικών οργάνων από τον Δρ. Τάκη Λάζο στην ΠΙΜΓΣ στις 30 Ιανουαρίου 2024.

Η επιστημονική ομάδα συνοδευόταν από καθηγητές του Πολυτεχνείου της Πόλης, οι οποίοι συνεργάζονται στενά με τη SIS (Κοινότητα Επιστημονικών Οργάνων).

Κατά τη διάρκεια της επίσκεψής τους, ο Λυκειάρχης της Σχολής κ. Ζώτος εξέφρασε την επιθυμία του περί συντήρησης και έκθεσης των ιστορικών οργάνων με σκοπό την άριστη διαφύλαξή τους. Οι επισκέπτες εκφράζοντας την ευαρέσκειά τους για τη δυνατότητα που τους δόθηκε, δεσμεύτηκαν για κάθε είδους συμπαράσταση, αφού ξεκινήσουν τα έργα συντήρησης και καταγραφής των πλέον δυσεύρετων επιστημονικών οργάνων.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΜΝΗΜΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟ

Την παρουσίαση επιστημονικής διάλεξης πραγματοποίησε η Ο.Ο.Μ.Κ. το απόγευμα της Τέταρτης 29 Μαΐου 2024 στην αίθουσα εκδηλώσεων «Αλέκος Μαζαράκης» του Πνευματικού Κέντρου Κωνσταντινουπολιτών, προκειμένου να τιμήσει τη μνήμη του Αυτοκράτορα του Βυζαντίου Κωνσταντίνου Παλαιολόγου ΙΑ' και την ηρωική αντίσταση των Ρωμίων της Βασιλίδος των Πόλεων πριν από 571 χρόνια.

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Δυστυχώς για πολλοστή φορά παρατηρήσαμε ότι οι συμπατριώτες μας δεν δείχνουν ενδιαφέρον για καμία εκδήλωση των ομογενειακών συνδέσμων της Αθήνας. Έτσι και τώρα, σε αυτή την εξαιρετικά ενδιαφέρουσα διάλεξη που πραγματοποιήθηκε την ιστορική ημερομηνία της αποφράδας ημέρας, οι παρευρισκόμενοι ήταν λίγοι.

Φυσικά πολλοί θα δικαιολογήθουν ότι δεν βγήκαν από τα σπίτια τους από τον φόβο επεισοδίων μεταξύ φίλαθλων, επειδή στο γήπεδο της ΑΕΚ στη Νέα Φιλαδέλφεια γινόταν ένας σημαντικός τελικός ποδοσφαιρικός αγώνας μεταξύ του Ολυμπιακού και της ιταλικής Φιορεντίνα.

Η εκδήλωση ξεκίνησε με καλωσόρισμα και σύντομο χαιρετισμό από τον Πρόεδρο της Ο.Ο.Μ.Κ. κ. Νίκο Ουζούνoglου, ο οποίος ανέφερε ότι πέρα από το γεγονός ότι η Άλωση έχει κοσμοϊστορική σημασία, είναι και η αντίσταση που έδειξαν οι προγονοί μας για την υπεράσπιση της ιδέας. Αυτό μάλιστα ήταν που έπαιξε ρόλο στην ιστορία μας. Η αντίσταση και η μορφή του Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, ο οποίος είχε μια δύσκολη κληρονομιά, επειδή τον 14ο αιώνα ήταν τραγική η κατάσταση στη Βυζαντινή Αυτοκρατορία, με εμφύλιους πολέμους και κατάρρευση της καλύτερης κρατικής μηχανής που δημιουργήθηκε στην ιστορία της ανθρωπότητας.

Τελείωσε αναφερόμενος στον κύριο ομιλητή της εκδήλωσης Ομοτ. Καθηγητή του Πανεπιστημίου Τορόντο του Καναδά κ. Δανιήλ Σαχά.

Ο Ομοτ. Καθηγητής κ. Δανιήλ Σαχά παρουσίασε το θέμα «Βυζάντιο και Ισλάμ: Πρόκληση κατανόησης ενός φαινομένου υπό το φως της Πεντηκοστής».

Στην εμπειριστατωμένη ομιλία του, η οποία διήρκεσε περίπου μια ώρα, ο κ. Δανιήλ Σαχάς αναφέρθηκε σε πολλά στοιχεία για τους Άραβες, Πέρσες και Βυζαντινούς που κατοικούσαν τότε στην ευρύτερη περιοχή, για τη θυσία του Αβραάμ, τη ζωή του Μωάμεθ, το Κοράνι, την εξάπλωση του Ισλαμισμού, το Ραμαζάνι που είναι η νύκτα της Αποκάλυψης, τη φυγή του Μωάμεθ από τη Μέκκα στη Μεδίνα, τους Χαλίφηδες, την επεκτασιμότητα και τις κατακτήσεις των Αράβων, τους Μονοφυσίτες, την εικονομαχία, τον Πατριάρχη Σωφρόνιο των Ιεροσολύμων, τον Βυζαντινό μοναχό, θεολόγο και υμνογράφο Ιωάννη Δαμασκηνό, τον Άγιο Γρηγόριο Παλαμά και πολλά αλλά ενδιαφέροντα θρησκευτικά θέματα που αφορούσαν τον Χριστιανισμό και το Ισλάμ.

Στο τέλος της ομιλίας του χειροκροτήθηκε θερμά από τους παρισταμένους και δέχτηκε πολλές ερωτήσεις στις οποίες και απάντησε.

Μια πολύ ενδιαφέρουσα διάλεξη που εξήγησε τις τότε σχέσεις μεταξύ Βυζαντινών, Αράβων, Οθωμανών, Περσών, Παλαιστινίων και Σύριων.

Τη Δευτέρα το απόγευμα, στις 13 Μαΐου 2024, το Δ.Σ. των Φίλων του Μουσείου Μπενάκη οργάνωσε και πραγματοποίησε την επαναπροβολή του πολυβραβευμένου διεθνώς ντοκιμαντέρ της Πατριαρχικής Μεγάλης του Γένους Σχολής στο Αμφιθέατρο του Μουσείου Ελληνικού Πολιτισμού Μπενάκη, στο Κολωνάκι.

ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΤΗΣ ΠΜΓΣ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ

Η προβολή του ντοκιμαντέρ ήταν η δεύτερη κατά σειρά, η οποία πραγματοποιήθηκε κατ' απαίτηση των Φίλων του Μουσείου Μπενάκη, επειδή πολλά από τα μέλη δεν μπόρεσαν να παρακολουθήσουν την πρώτη παρουσίαση, που είχε πραγματοποιηθεί στις 12/2/2024 στον ίδιο χώρο, μιας και το μικρό αμφιθέατρο έχει λίγες θέσεις, με αποτέλεσμα πολλά από τα μέλη να μένουν εκτός της αιθούσης.

Στη δεύτερη προβολή του ντοκιμαντέρ, παρά τον βροχερό καιρό, παραβρέθηκαν κατά το πλείστον κυρίες για να παρακολουθήσουν με μεγάλη προσοχή την ταινία του σκηνοθέτη κ. Θωμά Σίδερη για την ΠΜΓΣ, το αρχαιότερο εκπαιδευτικό ίδρυμα του απανταχού Ελληνισμού.

Το ντοκιμαντέρ προλόγισε, μετά από σύντομο χαιρετισμό, ο Πρόεδρος του Συλλόγου Φίλων της ΠΜΓΣ και μέλος του Συλλόγου Φίλων του Μουσείου Μπενάκη, ο Δρ. Βυζαντινής Αρχαιολογίας κ. Σταύρος Αρβανιτόπουλος.

Μετά το τέλος της προβολής, το ντοκιμαντέρ, το οποίο διαρκεί περίπου μία ώρα, απέσπασε τα θερμά χειροκροτήματα των κυριών που το παρακολούθησαν με μεγάλο ενδιαφέρον, από τις οποίες μάλιστα οι περισσότερες έθεσαν διάφορα ερωτήματα γύρω από την ΠΜΓΣ, τα οποία απαντήθηκαν από τον κ. Σταύρο Αρβανιτόπουλο και τον υπογράφο, ο οποίος παραβρέθηκε ως εκπρόσωπος του Δ.Σ. του Συνδέσμου Μεγαλοσχιολιτών.

Στάθης Αρβανίτης

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΒΕΤΕΡΑΝΩΝ ΠΑΙΚΤΩΝ ΜΠΑΣΚΕΤ ΣΤΗ ΧΑΛΚΗ

Το παρών έδωσαν το Σάββατο, 1η Ιουνίου 2024, στη Σχολή Δοκίμων Πολεμικού Ναυτικού (Deniz Harp Okulu) στη Χάλκη των Πριγκηποννήσων οι βετεράνοι παίκτες της παλαιάς ομάδας μπάσκετ του τουρκικού Ναυτικού, οι οποίοι τη δεκαετία του '60 έπαιζαν στην ομάδα, όταν υπηρετούσαν τη στρατιωτική τους θητεία.

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Συγκινητική ήταν η συνάντηση 27 παικτών της τότε ομάδας του Ναυτικού, οι οποίοι έδωσαν ραντεβού για να παρευρεθούν στο γυμναστήριο-γήπεδο της Σχολής Δοκίμων Πολεμικού Ναυτικού, η οποία μετά το αποτυχημένο πραξικόπημα στις 15-16 Ιουλίου 2016 έκλεισε με εντολή της κυβερνήσεως και μεταφέρθηκε σε άλλη περιοχή. Σημειωτέον ότι η Σχολή άνοιξε εκείνη την ημέρα τις πόρτες της μόνο για τους παλιούς παίκτες που την επισκέφθηκαν.

Μέσα στους πολλούς παίκτες που διακρίθηκαν τότε με την ομάδα αυτή, παραβρέθηκε καλεσμένος και ο τ. Πρόεδρος του Αθλητικού Ομίλου Τατάυλα κ. Δημήτρης Αράπογλου, ο οποίος ταξίδεψε από την Αθήνα για να ανταμώσει τους παλιούς συμπαίκτες της ομάδας, με τους οποίους αγωνίστηκε τις περιόδους 1959-1960 και 1960-1961, εποχή που υπηρετούσε τη θητεία του.

Ο ίδιος, μετά την επιστροφή του από την Πόλη, δήλωσε ότι ήταν πολύ συγκινημένος, που τους συνάντησε μετά από 65 περίπου χρόνια.

Συναντήθηκαν στη Χάλκη και όλοι μαζί πήγαν στη Σχολή Πολέμου Ναυτικών Δοκίμων, ξεναγήθηκαν στους χώρους και κατέληξαν στο γυμναστήριο όπου τους δώρισαν για αυτήν τη συνάντηση από μια αναμνηστική φόρμα της ομάδας του ναυτικού.

Ακολούθησε διεξαγωγή παιχνιδιού από όσους φυσικά άντεχαν και φωτογραφήθηκαν με τις απαραίτητες ομαδικές φωτογραφίες. Κάποιοι από τους παρευρεθέντες, όπως και ο κ. Αράπογλου, απεύθυναν σύντομο χαιρετισμό.

Ακολούθησε γεύμα σε παραλιακή ψαροταβέρνα του νησιού και τρώγοντας μεζεδάκια, θυμήθηκαν παλιές ιστορίες από την αθλητική τους ζωή, όταν αγωνιζόντουσαν στην ομάδα.

Μεταξύ των βετεράνων ήταν και ο Ekme! To-trakan, ο οποίος αποστρατεύτηκε με τον βαθμό Αντιναυάρχου και υπήρξε Διοικητής Περιοχής της Νότιας Θάλασσας. Επίσης παραβρέθηκε και ο διεθνής μπασκετμπολίστας Şengün Karlapoğlu.

Ο κ. Δημήτρης Αράπογλου μας πληροφόρησε ότι μετά από αυτόν στην ομάδα μπάσκετ του Ναυτικού αγωνίστηκαν οι ομογενείς συμπατριώτες μας Ανανίας Λουλάς και ο Ηλίας Νίκαν.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ με τον Ahmet Ümit

Η εφημερίδα μας παραβρέθηκε το βράδυ του Σαββάτου, 25/5/2024, στο 5ο Φεστιβάλ Αστυνομικής Λογοτεχνίας «Agatha» στο Σεράφειο Συγκρότημα του Δήμου Αθηναίων, για να παρακολουθήσουμε τη συνέντευξη του αγαπημένου στο ελληνικό κοινό Τούρκου συγγραφέα αστυνομικών μυθιστορημάτων Ahmet Ümit και την παρουσίαση του τελευταίου του βιβλίου «Η χώρα των χαμένων θεών».

Το Φεστιβάλ Αστυνομικής Λογοτεχνίας «Agatha» είναι η μοναδική διοργάνωση αστυνομικής λογοτεχνίας αυτού του βεληνεκού που φιλοξενεί η χώρα μας και τελεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού, του Δήμου Αθηναίων με συμμετοχή της ΜΕΤΡΟ ΣΤΑΣΥ και της ΕΡΤ.

Πριν ξεκινήσει η εκδήλωση, συναντηθήκαμε με τον Ahmet Ümit και τη σύζυγό του στον χώρο των συνεντεύξεων και μιλήσαμε για διάφορα θέματα, αφού είναι παλιός γνώριμος και για πολλά χρόνια μόνιμος κάτοικος Πριγκήπου.

Στη συνέχεια ο κ. Ahmet Ümit, καλεσμένος του 5ου Φεστιβάλ Αστυνομικής Λογοτεχνίας «Agatha» και των εκδόσεων Πατάκη, πήρε τη θέση του στο πάνελ, στην κατάμεστη από κόσμο αίθουσα εκδηλώσεων.

Συζητήσαν για αρκετή ώρα μαζί του η συγγραφέας και κριτικός λογοτεχνίας κ. Χρύσα Σπυροπούλου, η οποία του έθεσε ερωτήσεις, αλλά και η μεταφράστριά του τελευταίου του βιβλίου Κωνσταντινουπολίτισσα κ. Στέλλα Βρετού, η οποία μάλιστα έκανε και τη διερμηνεία τόσο των ερωτήσεων όσο και των απαντήσεων.

Την εκδήλωση προλόγισε η υπεύθυνη διοργάνωσης του Φεστιβάλ κ. Ιωάννα Πετρίδου. Στη συνέχεια σύντομο χαιρετισμό απηύθυνε η εκδότρια κ. Άννα Πατάκη, η οποία βρισκόταν στην αίθουσα.

Ακολούθησαν οι ερωτήσεις τις οποίες υπέβαλε στον συγγραφέα κ. Ahmet Ümit η κριτικός λογοτεχνίας κ. Χρύσα Σπυροπούλου, τις οποίες μαζί με τις απαντήσεις μετέφραζε η κ. Στέλλα Βρετού.

Στη συνέχεια η κ. Στέλλα Βρετού παρουσίασε το τελευταίο μεταφρασμένο στα ελληνικά βιβλίο του συγγραφέα *Η χώρα των χαμένων θεών*, η ιστορία του οποίου διαδραματίζεται στο Βερολίνο.

Μετά τη συνέντευξη και την παρουσίαση, διάρκειας μιας περίπου ώρας, απεύθυναν στον συγγραφέα ερωτήσεις οι συντονιστές της Λέσχης Αστυνομικής Λογοτεχνίας «Agatha» κ. Βίκυ Χασιάνδρα, ο συγγραφέας χιουμοριστικών διηγημάτων κ. Γρηγόρης Αζαριάδης και οι συντονιστές της Λέσχης Αστυνομικής Λογοτεχνίας «Μεταίχιμο» κ.κ. Όλγα Γεωργιάδου και Κώστας Γιαβής.

Κάποιες από τις πολλές και εύστοχες ερωτήσεις που του ετέθησαν από την κ. Χρύσα Σπυροπούλου είχαν σχέση με τα βιβλία που έχει εκδώσει μέχρι σήμερα, για το πότε ξεκίνησε να γράφει αστυνομικά βιβλία, από ποιους συγγραφείς επηρεάστηκε, πώς εμπνεύστηκε και δημιούργησε τον ήρωά του αστυνομικό Νεβζάτ, για την κακία των ανθρώπων, οι οποίοι φτάνουν έως το έγκλημα, για τις περιοχές που εξελίσσονται οι υποθέσεις των βιβλίων του, για την αναφορά στα βιβλία του των μειονοτήτων της Κωνσταντινούπολης, για τη Ρωμιά Ευγενία που αναφέρει στα έργα του, για την άποψη του ότι το έγκλημα μοιάζει με τη λογοτεχνία, για το πως αντιμετωπίζουν οι κριτικοί τα βιβλία του και αρκετές άλλες ερωτήσεις τις οποίες απάντησε άνετα με χαμόγελο και αρκετές με χιούμορ.

Τελευταία ερώτηση ήταν αν γράφει κάποιο νέο βιβλίο. Απάντησε θετικά λέγοντας ότι η ιστορία του θα έχει σχέση με τα ναρκωτικά, που είναι μεγάλο πρόβλημα.

Όλοι οι ομιλητές καταχειροκροτήθηκαν από το κοινό, το οποίο στο τέλος περίμενε στη σειρά προκειμένου ο κ. Ahmet Ümit να τους υπογράψει τα βιβλία που προμηθεύθηκαν.

Στάθης Αρβανίτης

ιστορία

Όταν κανείς χαρτογραφήσει την ελληνική διασπορά στην πόλη της Τεργέστης, σημειώνει την ύπαρξη μιας σημαντικής παροικίας, που γνώρισε ιδιαίτερη ακμή κατά τον 18ο και τον 19ο αιώνα από Έλληνες εμπόρους και ναυτικούς, που ακολούθησαν αρχικά τα παραδοσιακά ναυτικά δρομολόγια και στη συνέχεια, επέλεξαν να τη καταστήσουν δεύτερη πατρίδα τους.

Πανάρχαιες Ελληνικές Κοινότητες - Τεργέστη

ΤΗΣ ΑΓΛΑΪΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ-ΚΛΟΥΚΙΝΑ
Φιλολογός - Συγγραφέας

ΟΙ ΟΡΘΟΔΟΞΟΙ ΝΑΟΙ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ
Όπου υπάρχει πυρήνας του Ελληνισμού, η εκκλησία αποτέλεσε τον συνδετικό κρίκο και σημείο αναφοράς μεταξύ των Ελλήνων. Συνιστούσε συνεκτικό θρησκευτικό και συνάμα κοινωνικό-ιδεολογικό δεσμό. Στην περίπτωση της Τεργέστης, το κάλλος και η μεγαλοπρέπεια των ναών αποκαλύπτει την οικονομική ευρωστία, ενώ η κεντρική τοποθεσία τους την υψηλή θέση των κατόχων της. Η ύπαρξη, βέβαια, δύο ορθόδοξων ναών στην ίδια πόλη και σε μικρή απόσταση ο ένας από τον άλλο φανερώνει τη διάσπαση της θρησκευτικής λατρείας των ορθόδοξων της Τεργέστης, Σέρβων και Ελλήνων. Ο πρώτος ναός, του Ευαγγελισμού και του αγίου Σπυρίδωνος, οικοδομήθηκε στη δεκαετία του 1750 με την παραχώρηση προνομίων προς τους ορθόδοξους Έλληνες και Σέρβους (Ιλ-λυριούς). Μετά τη διάσπαση της ελληνοϊλ-λυρικής κοινότητας όμως ο ναός αυτός πέρασε στη δικαιοδοσία των Σέρβων και οι Έλληνες οικοδόμησαν έναν νέο ναό το 1784, που αποτέλεσε τον δεύτερο ορθόδοξο ναό στην Τεργέστη, αφιερωμένο στην Αγία Τριάδα και στον άγιο Νικόλαο. Για τη διακόσμηση του ναού εργάστηκαν οι Κερκυραίοι ζωγράφοι Σπυρίδων Σπεράντσας και ο γιος του Μιχαήλ, για δε την εικονογράφηση συνέβαλλε ο ζωγράφος Ιωάννης Τριγώνης καθώς και επιφανείς ζωγράφοι Ιταλοί και Τεργεστίνοι. Και οι δύο εκκλησίες είχαν ρυθμό μονόκλιτης βασιλικής και οικοδομήθηκαν στις όχθες του λιμανιού προκειμένου να διευκολύνονται οι ορθόδοξοι ναυτικοί να τελούν τα θρησκευτικά τους καθήκοντα φτάνοντας στο λιμάνι.

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

Η δυναμική της κοινότητας αποτυπώθηκε και στον χώρο της δημοσιογραφίας. Δύο από τις σοβαρότερες ελληνικές εφημερίδες του 19ου αιώνα, η *Ημέρα* και η *Κλειώ* εκδιδόταν από το τυπογραφείο του Αυστριακού Λόιντ (Lloyd). Την δημοσιογραφία εγκαίνιασε στην Τεργέστη ο Σμυρναίος λόγιος και δημοσιογράφος Ιωάννης Ισιδωρίδης Σκυλίτσης (1819-1890) με την οικονομική υποστήριξη του Αμβροσίου Ράλλη, προέδρου της κοινότητας και του βαρόνου Γεωργίου Σίνα από τη Βιέννη, αλλά και με τη συνεργασία δύο επιφανών λογίων της πόλης, του Θεαγένη Λι-

βαδά (1827-1903) και του Διονυσίου Θερειανού (1834-1897). Η *Ημέρα* κυκλοφόρησε το 1855 και ο Ελληνισμός της Τεργέστης απέκτησε ένα ισχυρό όργανο το οποίο διέδιδε τις απόψεις του στην ελεύθερη και υπόδουλη Ελλάδα. Το 1874 μετονομάστηκε σε *Νέα Ημέρα*, με εκδότη τον λόγιο Αναστάσιο Βυζάντιο (1839-1892) και από το 1912 ξεκίνησε να εκδίδεται στην Αθήνα. Αντίπαλος της *Ημέρας* ήταν η εφημερίδα *Κλειώ*, που ιδρύθηκε το 1861 από τους παλαιούς συνεργάτες της *Ημέρας*, τον Διονύσιο Θερειανό και τον Θεαγένη Λιβαδά και εκδιδόταν έως το 1883. Και οι δύο εφημερίδες είχαν παρόμοια στοχοθεσία, πλούσια ειδησεογραφία, βιβλιοκριτικές, άρθρα ξένων και Ελλήνων λογίων, οικονομικές ειδήσεις και απευθύνονταν σε απαιτητικό μορφωμένο κοινό. Σύντομης διάρκειας εφημερίδα υπήρξε και ο *Εμπορικός Ταχυδρόμος* του Κωνσταντίνου Ταπούρου (1883) και η *La Ciarla* του Δημητρίου Λιβαδίτη με σατιρικοπολιτικό περιεχόμενο (1858-1859).

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Οι αυξανόμενοι μεικτοί γάμοι ανάμεσα σε ισχυρές εμπορικές οικογένειες, οι επιχειρηματικές συνεργασίες, η συμμετοχή τους στην *Borsa* (χρηματιστήριο), στις μασονικές στοές, στα διευθυντικά όργανα τραπεζών και ασφαλιστικών ιδρυμάτων, οι δωρεές σε κοινωφελή ιδρύματα της πόλης, σε δημοτικά μουσεία κ.ά., είναι δηλωτικά της εενσωμάτωσης των Ελλήνων στις δραστηριότητες της πόλης. Εμπόριο: Τους συναντάμε να εμπορεύονται σταφίδα, σύκα, κρασί, σαπούνι έχοντας κύριο τομέα ασχολιών το εμπόριο και ως μεσάζοντες και εμπόρους λιανικής και χοντρικής πώλησης οργανωμένους σε ομόρρυθμες ή ετερόρρυθμες εταιρείες να ελέγχουν το εμπόριο της Μεσογείου και να διακινούν λάδι, βαμβάκι, νήματα και πρώτες ύλες από την Ανατολή για τις αγορές και βιομηχανίες της Ευρώπης αλλά και ξυλεία, προϊόντα σιδήρου και άλλων μεταλλευμάτων, υφάσματα, κρύσταλλα και βιομηχανικά προϊόντα για τις αγορές της Ανατολής. Μνεία θα πρέπει να γίνει και στην πλοιοκτητική δραστηριότητα των Ελλήνων μεταξύ τους πρωτίστως αλλά και με αλλοεθνείς. Βιομηχανία: Μικρή ήταν η συμβολή των Ελλήνων στη βιομηχανία της Τεργέστης, ανάλογη ωστόσο με την περιορισμένη βιομηχα-

νική παραγωγή της πόλης. Εργαστήρια παραγωγής του ποτού *rosoglio*, βιοτεχνίες ερυθροβαφής νημάτων και σαπωνοποιίες ανήκαν σε Έλληνες και ως το β' μισό του 19ου αιώνα ήταν τα μοναδικά δείγματα της βιομηχανικής τους ενασχόλησης. Το 1875, Έλληνες έμποροι εμφανίζονται και ως μέτοχοι σε βαμβακοκλωστήρια, διυλιστήρια, εργοστάσια σμύριδας μεταλλουργεία. Ασφαλιστικός τομέας: Μετά τη σημαντική παράδοση στις ναυτασφαλιστικές επιχειρήσεις από τον 18ο αιώνα, ο τομέας στον οποίο δραστηριοποιήθηκαν οι Έλληνες και δημιουργήσαν στην Τεργέστη υπήρξε ο ασφαλιστικός. Το 1789 ιδρύθηκε η πρώτη ελληνική ασφαλιστική εταιρεία. Ακολούθησαν και άλλες στις οποίες μετείχαν Έλληνες κατά πλειοψηφία με σημαντικά κεφάλαια. Την περίοδο 1805-1807 υπήρχαν 15 ασφαλιστικές εταιρείες εκ των οποίων 4 ήταν αμιγώς ελληνικές.

ΦΛΟΓΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Το 1821 η Τεργέστη, λόγω των φιλελεύθερων νόμων της αλλά και της γενναιοδωρίας των ήδη εγκατεστημένων Ελλήνων εκεί, δέχεται πάνω από 3.000 πρόσφυγες, με την έκρηξη της Ελληνικής Επανάστασης και την καταπίεση των Τούρκων. Η φλόγα της Ελευθερίας για τη μητέρα πατρίδα, καθώς και το πέρασμα του Ρήγα Βελεστινλή και αργότερα του Υψηλάντη, δεν έσβηνε από τους Έλληνες της Τεργέστης, ώστε μερικοί από αυτούς να θελήσουν να ενταχθούν στον κύκλο του Ρήγα και να μνηθούν στη Φιλική Εταιρεία, να διενεργήσουν εράνους, να υποβάλουν το κύμα των προσφύγων και μετά τη δημιουργία του ελληνικού κράτους να γιορτάζουν ανελλιπώς τις εθνικές επετείους, και να στηρίζουν με χρηματικές προσφορές και με την αγάπη τους το εθνικό τους κέντρο.

ΤΑ ΤΡΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ

Μουσείο του Ιωάννη Σκαρामαγκά: Οι οικογένειες Σκαρामαγκά κατάγονταν από τη Χίο, με ικανότητες στη διαχείριση των επιχειρησιακών υποθέσεων. Από τον κλάδο αυτό γεννήθηκε το 1827 ο Ιωάννης Σκαρामαγκάς, ο οποίος εκτός από την πολιτική, πολιτιστική και κοινωνική του δράση, ενδιαφέρετο για τη διάσωση και διατήρηση μουσειακών αντικειμένων, έργων τέχνης και πολιτισμού και δημιούργησε μια μεγάλη συλλογή που αριθμεί 6.500 εκθέματα και περιλαμβάνει έπιπλα,

χάρτες, γκραβούρες, πίνακες, πορσελάνες, νομίσματα, χειρόγραφα, σπάνια βιβλία, περιοδικά και εφημερίδες, αυθεντικά διατάγματα. Η συλλογή αυτή προσφέρει στους επισκέπτες του Museo della Fondazione Scaramanga di Altomonte, όπως λέγεται, την ιστορία της πόλης για τον 18ο και τον 19ο αιώνα. Μουσείο Σταυρόπουλου (Collezione): Μία άλλη μεγάλη συλλογή πολύτιμων βιβλίων, έργων τέχνης, ζωγραφικών πινάκων, γλυπτών και σχεδίων Ευρωπαίων καλλιτεχνών καθώς και πλούσιο αρχείο εγγράφων, φωτογραφιών και αλληλογραφίας καλλιτεχνών έχουν συγκεντρωθεί από τον Σωκράτη Σταυρόπουλο, ο οποίος γεννήθηκε στην Τεργέστη το 1882 από πατέρα Πατρινό και μητέρα Τριεστίνη και σπούδασε οικονομικά στη Βιέννη. Η συλλογή του έγινε γρήγορα γνωστή σε φιλότεχνους κύκλους αλλά και από τις δωρεές του σε μουσεία της Τεργέστης. Πολλά έργα της συλλογής του υπάρχουν στη βίλλα του, στο Grignano που με τη διαθήκη του άφησε στον Δήμο Τεργέστης. Απεβίωσε στην Τεργέστη το 1960. Μουσείο της Κοινότητας: Η ελληνική κοινότητα με την πάροδο των χρόνων δεχόταν δωρεές πολύτιμων έργων τέχνης, κυρίως ζωγραφικών πινάκων. Τα αντικείμενα αυτά αποτέλεσαν το μουσείο της κοινότητας, το οποίο συνεχώς εμπλουτιζόταν. Έχουν διασωθεί και φυλάσσονται μέχρι σήμερα τα πορτρέτα επιφανών μελών της κοινότητας, κυρίως Ιταλών καλλιτεχνών, σε ειδική αίθουσα του ιστορικού κτηρίου της κοινότητας που έχει διαμορφωθεί σε μουσείο. Εκεί έχουν αναρτηθεί τα πορτρέτα των Αμβροσίου Ράλλη, Αλέξανδρου Μανούση, Κωνσταντίνου Χατζηκώνστα, Παύλου Ράλλη και Γεωργίου Αφεντούλη. Εντύπωση προκαλούν δύο έργα ελαιογραφίας της Μαγδαληνής του Βενετού ζωγράφου Natalo Scianoni και ο μεγάλος ιστορικός πίνακας της δολοφονίας του Καποδίστρια, του γνωστού Ζακυνθινού ζωγράφου Διονυσίου Τσώκου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

– Όλγα Κατσιαρδή-Hering, *Η ελληνική παροικία της Τεργέστης (1751-1830)*, τόμοι 2, Αθήνα 1986.
– Επτά Ημέρες, *Η Καθημερινή*, Κυριακή, 17 Δεκεμβρίου 1995.

ΕΝΔΟΣΥΣΤΗΜΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΚΥΡΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Εκλογές στην Τουρκική Δημοκρατία (II)

Το άρθρο-μελέτη αναλύει τη διαμόρφωση της «πολιτικής πραγματικότητας» στην Τουρκική Δημοκρατία (ΤΔ) από την ίδρυσή της μέχρι επί των ημερών μας, μέσω βουλευτικών, Προεδρικών και τοπικών εκλογών. Λόγω πολλών αναφορών σε αριθμούς και πίνακες, αλλά και για ευκολότερη ανάγνωση, έχουν αφαιρεθεί οι πλέον των 130 υποσημειώσεις. Μερικές εξ αυτών, απαραίτητες, συμπεριλαμβάνονται στο κείμενο εντός αγκυλών ή παρενθέσεων.

ΟΙ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΟΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ

Ας εξετάσουμε τα αποτελέσματα ως προς τους συνδυασμούς που εκφράζουν ιδεολογικές θέσεις:

Εθνικιστική Πτέρυγα: Ενώ η ιδεολογία του Παντουρκισμού (ή Τουρανισμού) πρωτοεμφανίζεται τη δεκαετία του 1860, ως συνδυασμός στις εκλογικές αναμετρήσεις θα εμφανιστεί τη δεκαετία του 1950. Στις τοπικές εκλογές στις 31/3/2024 μειώθηκε κατά πολύ η επιτυχία των εθνικιστικών κομμάτων που είχε σημειωθεί στις Προεδρικές και βουλευτικές εκλογές του 2023. Παρά τη διόγκωση του εκλογικού σώματος, έλαβαν 2.188.251 (BBP, İYİP, MHP) λιγότερες ψήφους από τις τοπικές εκλογές του 2019. Είναι γεγονός ότι οι 816.676 μετακινήθηκαν στο Τουρανικό αντιπροσωπικό κόμμα Zafer. Η μείωση δεν οφείλεται μόνο στα οικονομικά σκάνδαλα του İYİP, που αποκαλύφθηκαν και προβλήθηκαν «ως εκβιαστικό τέχνασμα» προεκλογικά, αλλά και στις αποκαλύψεις λεπτομερειών της δολοφονίας του αρχηγού της νεολαίας MHP, ακαδημαϊκού Sinan Ateş (Σινάν Ατές) στις 30/12/2022, που σχεδιάστηκε από τα στελέχη του MHP. Έτσι θα δεχθεί ισχυρό πλήγμα και η εθνικιστική ιδεολογική θέση της Τουρκοϊσλαμικής σύνθεσης (BBP, MHP) και η εθνικιστική ιδεολογική θέση της Ευρωεθνικιστικής σύνθεσης (İYİP).

Τα σοβαρά γεγονότα που ταλάνιζαν τα βασικά εθνικιστικά κόμματα, προκάλεσαν τη δημιουργία άλλων συνδυασμών που προβάλλουν ότι στηρίζουν τις εθνικιστικές ιδεολογικές θέσεις, όπως Millî Yol (14.039 ψήφοι), Ocağ (1.523 ψήφοι) και ADP (882 ψήφοι) ή την επανεμφάνιση των ιστορικών μικρών εθνικιστικών συνδυασμών, όπως Millet (27.914 ψήφοι) και άλλων που δεν συμμετέχουν στις εκλογικές αναμετρήσεις, αλλά προεκλογικά ανακοινώνουν τον συνδυασμό που στηρίζουν.

Εάν λάβουμε υπόψη ότι στις επόμενες εκλογές οι οποίες είναι προγραμματισμένες να διεξαχθούν το 2028 δεν θα βρίσκονται στο τιμόνι ούτε η Meral Akşener στο İYİP ούτε ο Devlet Bahçeli στο MHP, στα επόμενα 3 έτη αναμένονται μεγάλες εξελίξεις στον εθνικιστικό χώρο της ΤΔ.

Ισλαμοθρησκευτική Πτέρυγα: Αν και στην επαναστατική περίοδο ίδρυσης της ΤΔ τα Ισλαμικά Θρησκευτικά Τάγματα εκδιώχθηκαν και οι οπαδοί του καθεστώτος της Σαρίας τιμωρήθηκαν σκληρά, μετά το 1950 άρχισαν να χαλαρώνουν τα μέτρα, ενώ από το 1980 άρχισαν να εκφράζονται και πολιτικά. Μετά το 2010 η εμφάνισή τους θα είναι δυναμική με παγκόσμιες πολιτικές βλέψεις και εκδικητικές τάσεις κατά Κεμαλιστών και Γκιουλενιστών. Στις τοπικές εκλογές του 2024 για πρώτη φορά θα συμμετάσχει ως ανεξάρτητος συνδυασμός το επανιδρυθέν από τις 23/11/2018 κόμμα Yeniden Refah Partisi (YRP, Ευημερία

και πάλι), που στηρίζει την Ισλαμική ιδεολογία Millî Görüş (=Εθνική Βλέψη).

Η «Εθνική Βλέψη» είναι η Ισλαμική θέση που εκφράστηκε δημόσια από τον Necmettin Erbakan (Νετζμετίν Ερμπακάν, γ. 29/10/1926 Σινώπη-θ. 27/2/2011 Αγκυρα) το 1969. Βασίζεται στην πειθώ και όχι στον βίαιο εξισλαμισμό της οικουμένης (ακμή του Μετριοπαθούς Ισλάμ). Στόχος είναι η ένωση όλων των Ισλαμικών χωρών (D, dindas=Ομόθηθοι). Ο ιστορικός αλγόριθμος μπορεί να συνοψιστεί ως: **Συνεργασία (D-8, D-60, D-160) > Κοινό νόμισμα > Οικονομική Ένωση > Κοινή αμυντική πολιτική και κοινές Ένοπλες Δυνάμεις > Πολιτισμική Ένωση > Αυτόματα πολιτικοοικονομική Ένωση > Δημιουργία του σύγχρονου Μεγάλου Ισλαμικού Χαλιφάτου!**

Μετά την παύση όλων των πολιτικών κομμάτων με το Γ' κίνημα των Ένοπλων Δυνάμεων στις 12/9/1980, τις θέσεις της «Εθνικής Βλέψης» θα στηρίξει το Κόμμα Ευημερίας (RP, Refah Partisi) που ιδρύεται στις 19/7/1983. Στις 11/10/1987 Πρόεδρος του RP εκλέγεται ο Necmettin Erbakan (11/10/1987-16/1/1998). Το RP για πρώτη φορά θα αντιπροσωπευθεί στη Βουλή το 1991, ενώ στις βουλευτικές εκλογές του 1995 θα είναι το πρώτο κόμμα. Το 1997 θα σχηματίσει κυβέρνηση με το φιλελεύθερο κόμμα Ορθού Δρόμου (DYP, Doğru Yol Partisi). Το RP θα παυτεί στις 16/1/1988 με απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου, επειδή καταπατούσε τις αρχές του κοσμικού κράτους.

Σήμερα αρχηγός του YRP είναι ο από την πρώτη μέρα εκλεγμένος από τη βάση του κόμματος, υιός του Necmettin, Muhammed, Ali Fatih Erbakan (φημολογείται ότι το όνομα του δόθηκε λόγω του παγκόσμιου πρωταθλητή πυγμαχίας Cassius Clay, που εξισλαμίστηκε και έλαβε το όνομα Muhammed Ali+του Οσμανού Σουλτάνου Mehmed B' του Πορθητή). Το YRP στους Δήμους, αποσπώντας 2.922.024 (6,79%) ψήφους, θα είναι το τρίτο κόμμα σε έγκυρα ψηφοδέλτια (θα κερδίσει 1 Μητροπολιτικό και 63 άλλους Δήμους). Βέβαια θα κατατροπωθεί το ομοϊδεατικό κόμμα Saadet, που θα περιοριστεί στις 516.650 ψήφους (-748.585, από την εκλογική αναμέτρηση του 2019), που είχε ιδρύσει ο Necmettin Erbakan το 2001. Ο Fatih Erbakan είχε υπηρετήσει το Saadet μέχρι το 2014 σε διάφορες θέσεις και το είχε αντιπροσωπεύσει σε διάφορα κλιμάκια. Λαμβάνοντας υπόψη τις πολιτικές εξελίξεις, προφανώς μελλοντικά οι ψήφοι του Saadet θα μετακυλήσουν στο YRP, γεγονός που πανικοβάλλει το AKP...

Είναι αξιοσημείωτο ότι στο Ισλαμικό μέτωπο συγκαταλέγεται και το HÜDA-PAR, το οποίο εκφράζει το τουρκικό Hizbollah (στηρίζει την ίδρυση Ισλαμικού κράτους της Σαρία, η έκφραση της εν λόγω θέσης μέχρι το 2002 αποτελούσε κακούργημα) και αντιπρο-

σωπείται με 4 βουλευτές στη Μεγάλη Τουρκική Εθνική Βουλή (Βουλή, TBMM, Türkiye Büyük Millet Meclisi), οι οποίοι εκλέχτηκαν με τον συνασπισμό που ηγούνταν το AKP στις βουλευτικές εκλογές του 2023. Στις τοπικές εκλογές του 2024 το HÜDA-PAR στους Δήμους έλαβε 256.301 ψήφους (0,596%) βγάζοντας έναν Δήμαρχο.

ΚΕΜΑΛΙΚΟΙ ΚΑΙ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΤΟΥ CHP ΜΕΤΑ ΤΟ 1960

Μετά τους νεωτερισμούς του κινήματος του 1960 και υπό των παγκόσμιων ιδεολογικών ανησυχιών, το CHP θα ζήσει έντονα πολιτικά διλήμματα. Μετά από 3 κυβερνήσεις συνασπισμού που ηγείται ο Mustafa İsmet İnönü (20/11/1961-25/6/1962, 25/6/1962-25/12/1963, 25/12/1963-20/2/1965, γ. 24/9/1884-θ. 25/12/1973) και υπό των εξελίξεων στη Μέση Ανατολή (κυρίως σε Κύπρο και Παλαιστίνη), το CHP και με στόχο τον έλεγχο των ανερχόμενων τουρκικών Αριστερών κινήματων, θα χωριστεί ξανά σε δύο βασικές παρατάξεις:

- Αυτοί που υποστηρίζουν ότι βρίσκονται αριστερά του κέντρου που ηγείται ο İsmet İnönü.

- Αυτοί που υποστηρίζουν ότι βρίσκονται στο κέντρο της αριστεράς που ηγείται ο Mustafa Bülent Ecevit (Ecevit, Μουσταφά Μπουλέντ Ετζεβίτ, γ. 28/5/1925-θ. 5/11/2006), που θα εξελιχθούν σε σοσιαλδημοκράτες.

Ο εμφύλιος του CHP θα φέρει ξανά στην εξουσία τους φιλελεύθερους, που έχουν συσπειρωθεί γύρω από το Κόμμα Δικαιοσύνης (AP, Adalet Partisi), που ηγείται ο Süleyman Sami Demirel (Demirel, Σουλεϊμάν Ντεμιρέλ, γ. 1/11/1924-θ. 17/6/2015). Έτσι στις εκλογές 10/10/1965 λαμβάνοντας το 52,9% των ψήφων, το AP θα σχηματίσει αυτοδύναμη κυβέρνηση. Την περίοδο Α' αυτοδύναμης κυβέρνησης του AP (10/10/1965-2/10/1969) ο Demirel, στον βωμό του περιορισμού των ακροαριστερών κινήματων, θα επιτρέψει να συσταθούν δύο δεξιά ιδεολογικά κόμματα από τα μέλη του AP:

- Το Κόμμα Εθνικιστικού Κινήματος (MHP, Milliyetçi Hareket Partisi), που ηγούνταν ο τέως αξιωματικός των Ειδικών Δυνάμεων Τουρκοκύπριος Ali Arslan Alparslan Türkeş.

- Το Κόμμα Εθνικής Τάξης (MNP, Millî Nizam Partisi, το οποίο στις 20/5/1971 θα παυτεί από το Συνταγματικό Δικαστήριο λόγω καταπάτησης της μορφής του κοσμικού κράτους) αρχικά και το Κόμμα Εθνικής Σωτηρίας έπειτα (MSP, Millî Selamet Partisi), που ηγούνταν ο καθηγητής του Πολυτεχνείου Κωνσταντινούπολης Necmettin Erbakan.

Είναι αξιοσημείωτο ότι στις τοπικές εκλογές τις 31/3/2024 οι συνεχιστές του AP θα λάβουν ανά την επικράτεια στους δήμους μόνο 5.365 (0,012%) ψήφους!

Όταν οι παγκόσμιες πολιτικές εξελίξεις απαιτούσαν η Κύπρος να μείνει υπό την επιρροή της Δύσης και του NATO, καλείται η μιλιταριστική ΤΔ να διεκπεραιώσει την εν λόγω απαίτηση. Έτσι πρώτα μέσω του Βαθ Κινήματος των Ένοπλων Δυνάμεων (12/3/1971) απομακρύνεται από την εξουσία ο Demirel, περιορίζονται βίαια τα άκρα, αριστερά αλλά και δεξιά κινήματα. Με τις βουλευτικές εκλογές τις 4/10/1973 σχηματίζεται κυβέρνηση συνασπισμού των δύο ιδεολογικά αντίθετων κομμάτων [CHP (33,3%, 185/450 έδρες) και MSP (11,8%, 48/450 έδρες)]. Υπό τον μανδύα της «ειρήνης», την περίοδο 20/7/1974-16/8/1974 θα κατακτηθεί το 36,2% της Κύπρου και σε συνδυασμό των μαχών Γιομ-Κιπούρ (6-25/10/1973) εξασφαλίζεται η ΝΑΤΟϊκή λεκάνη της Ανατολικής Μεσογείου.

Το CHP στην Καταστατική Γενική Συνέλευσή του στις 28/6/1974, εν μέσω πολεμικών προετοιμασιών, στο καταστατικό του κόμματος θα προσθέσει ότι το κόμμα ανήκει στη Δημοκρατική Αριστερά και οι θέσεις του δεν πηγάζουν από τον Μαρξισμό!

Σύντομα, λόγω διαφωνιών της επικείμενης Συνταγματικής αναθεώρησης στις 18/9/1974, θα διαλυθεί η Κυβέρνηση CHP-MSP. Τα υπόλοιπα κόμματα δεν θα δώσουν τη συγκατάθεσή τους για πρόωρες εκλογές, με το πολιτικό επιχείρημα, ότι ο Ecevit θα εκμεταλλευτεί την επιτυχία του με την κατάκτηση της Βόρειας Κύπρου. Έτσι τα κόμματα AP-MSP-MHP-CGP στις 31/3/1975 θα σχηματίσουν την Α' Κυβέρνηση Συνασπισμού Εθνικιστικού Μετώπου (MC, Milliyetçi Cephe) αποτρέποντας την απόσυρση των Τουρκικών στρατευμάτων από την Κύπρο. Η αποστολή ειρήνης της Δημοκρατικής Αριστεράς θα μεταλλαχθεί σε στρατό κατοχής ενός κυρίαρχου κράτους, υπενθυμίζοντάς μας τις αρχές του Τζεμάλ!

Στις βουλευτικές εκλογές τις 5/6/1977, αν και το CHP θα λάβει τη μεγαλύτερη ιστορικά ποσοστία ψήφων [41,4 % (213/450 έδρες)], τα AP-MSP-MHP θα κατορθώσουν να συστήσουν τη Β' Κυβέρνηση Συνασπισμού Εθνικιστικού Μετώπου. Έτσι η ιστορική νίκη του CHP θα επιφέρει τη χειρότερη περίοδο πολιτικής κρίσης στην ΤΔ. Στο «πολιτικό αδιέξοδο» που προκλήθηκε θα προστεθούν από τη μία η οικονομική ανέχεια, λόγω των οικονομικών περιορισμών που επέβαλε η Δύση στην ΤΔ εξαιτίας της κατοχής της Κύπρου, από την άλλη οι ατέρμονες καθημερινές πολιτικές δολοφονίες. Έτσι στις 12/9/1980 θα επέλθει το Γ' Κίνημα των Ένοπλων Δυνάμεων, το οποίο ήταν προγραμματισμένο να διενεργηθεί τον Σεπτέμβριο του 1979. Αναβλήθηκε επειδή η Τουρκική κοινωνία δεν είχε ακόμα «επαρκώς ευαισθητοποιηθεί» και η ηγεσία των Ένοπλων Δυνάμεων ανέμενε επιπλέον θύματα...

Συνεχίζεται

ελληνοτουρκικά

www.tsoukatou.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΟΠΤΣΟΓΛΟΥ

Πρώτη η Τουρκία με 5,7% ανάπτυξη μεταξύ των χωρών ΟΟΣΑ. Δεύτερη στις χώρες G20

Πρώτη μεταξύ των χωρών ΟΟΣΑ και δεύτερη ανάμεσα στις χώρες G20 ήταν η ανάπτυξη που καταγράφηκε στην Τουρκία κατά την έναρξη της χρονιάς, στο τελευταίο πιθανότατα θετικό δείγμα πριν από μια αναμενόμενη επιβράδυνση λόγω των επιθετικών αυξήσεων στα επιτόκια. Το ΑΕΠ αυξήθηκε ετησίως κατά 5,7% το πρώτο τρίμηνο, ελαφρώς χαμηλότερα από τη μέση πρόβλεψη των αναλυτών που συμμετείχαν σε έρευνα του Bloomberg, αλλά υψηλότερα από το 4% των προηγούμενων τριών μηνών. Τα στοιχεία έδειξαν επίσης ότι ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ έφτασε στο 2,4% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο.

Η τουρκική οικονομία παρέμεινε αλώβητη παρά το γεγονός ότι η κεντρική τράπεζα έχει αυξήσει τα επιτόκια στο 50%, σε μια πρωτοφανή εκστρατεία νομισματικής σύσφιγξης που κορυφώθηκε στο τέλος του πρώτου τριμήνου. Η ανθεκτικότητα της οικονομίας οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην κατανάλωση των νοικοκυριών, η οποία αυξήθηκε κατά 7,3% σε ετήσια βάση.

Πολλοί Τούρκοι επιτάχυναν τις δαπάνες τους εν αναμονή της πτώσης του νομίσματος μετά τις τοπικές εκλογές του Μαρτίου. Και με τα νοικοκυριά να αναμένουν σχεδόν τριψήφιο πληθωρισμό μέχρι το τέλος του έτους, οι αγοραστές προχώρησαν σε αγορές που θα έκαναν ούτως ή άλλως, αλλά πιθανώς σε υψηλότερες τιμές. Η σχετικά γενναϊώδης δημοσιονομική πολιτική δεν βοήθησε να αναχαιτιστεί η ζήτηση για καταναλωτικά αγαθά και υπηρεσίες που είναι ένας από τους κύριους λόγους για τους οποίους ο πληθωρισμός πλησιάζει στο 75%. Καθώς πλησιάζαν οι δημοτικές εκλογές, για παράδειγμα, η κυβέρνηση αύξησε τον κατώτατο μισθό κατά 50% στην αρχή του έτους για να αντισταθμίσει το υψηλό κόστος διαβίωσης, απόφαση που συνέβαλε καθοριστικά στην ανθεκτικότητα των δαπανών των νοικοκυριών. Μια έρευνα σε νοικοκυριά από το Πανεπιστήμιο Κος διαπίστωσε ότι ο πληθωρισμός θα τελειώσει το έτος στο 92%, σε ποσοστό υπερδιπλάσιο δηλαδή από τις προβλέψεις της ίδιας της κεντρικής τράπεζας.

Η Τουρκία περιμένει φέτος 7 εκατομμύρια Γερμανούς τουρίστες

Η Τουρκία και φέτος θα είναι ο αγαπημένος τουριστικός προορισμός των Γερμανών παραθεριστών και απ' ό,τι όλα δείχνουν οι επισκέπτες από τη Γερμανία θα είναι φέτος περισσότεροι σε σύγκριση με την περίοδο προ πανδημίας με πακέτα all-inclusive, αναφέρει δημοσίευμα της Deutsche Welle. Η Τουρκία ευελπιστεί ότι θα φιλοξενήσει φέτος επτά εκατομμύρια Γερμανούς παραθεριστές (6.2 εκατ. το 2023).

«Το συνολικό μερίδιο αγοράς για Ελλάδα και Τουρκία θα αυξηθεί φέτος σε σύγκριση με το 2019 από 36% σε 44%», ανακοίνωσε ο γερμανικός Σύνδεσμος Ταξιδιών (DRV). Στα τέλη Μαρτίου η Τουρκία είχε ήδη πετύχει εντυπωσιακή αύξηση τζίρου της τάξης του 45% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο το 2023. «Η Τουρκία διαθέτει μια ολοκληρωμένη προσφορά ιδίως όσον αφορά τα πακέτα διακοπών all-inclusive, τα οποία είναι ιδιαίτερα ελκυστικά σε περιόδους πληθωριστικών αυξήσεων και υψηλού κόστους ζωής», αναφέρει ο DRV. Επίσης, είναι εύκολα προσβάσιμη από τη Γερμανία: «Υπάρχουν πολυάριθμες απευθείας πτήσεις, ακόμη και από μικρότερα αεροδρόμια όπως της Βρέμης, του Σααρμπρίκεν, της Δρέσδης».

Παρά το γεγονός ότι φέτος οι τιμές έχουν αυξηθεί, αφού κατά μέσο όρο είναι σχεδόν 92% υψηλότερες σε τουρκικές λίρες από ό,τι τον Μάιο του 2023. Την ίδια περίοδο, ωστόσο, η λίρα έχασε περίπου το μισό της αξίας της σε σχέση με το ευρώ. Κατά συνέπεια οι τιμές μπορεί να αυξήθηκαν και σε ευρώ, αλλά σημαντικά λιγότερο από ό,τι στο τουρκικό εθνικό νόμισμα. Έτσι, το ευρώ διατηρεί την υψηλή αγοραστική του δύναμη! Για τους Τούρκους οι διακοπές σε πολλά ξενοδοχεία στην Αττάλεια έχουν γίνει απλησίαστες, αλλά για τους Ρώσους και τους Γερμανούς παραθεριστές, οι αυξήσεις δεν αποτελούν πρόβλημα. Φέτος αναμένονται τέσσερα εκατομμύρια Γερμανοί στην Αττάλεια (3.3 εκ. το 2023).

Η Ρωσία «νουθετεί» την Τουρκία για τις οικονομικές σχέσεις της με τη Δύση

Με δύο αναρτήσεις της στην πλατφόρμα X η πρεσβεία της Ρωσίας στην Άγκυρα σχολιάζει με αιχμηρό τρόπο τις οικονομικές σχέσεις της Τουρκίας με χώρες της Δύσης. Η ρωσική πρεσβεία στην Άγκυρα ανήρτησε τη δήλωση του Ρώσου προέδρου Βλαντιμίρ Πούτιν στην Αγία Πετρούπολη, με την οποία εφιστούσε την προσοχή σε μια «δυσοίωνη προϊούσα εξάρτηση» της Τουρκίας από δυτικά κεφάλαια και στο ενδεχόμενο να έχει

αυτή αρνητική επίπτωση στις οικονομικές σχέσεις με τη Ρωσία.

Πούτιν: «Απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης στην Τουρκία επικεντρώνεται στο να πάρει δάνεια, επενδύσεις, επιχορηγήσεις από δυτικούς οικονομικούς οργανισμούς. Ίσως αυτό να μην είναι κακό. Ωστόσο, αν γίνεται εις βάρος των εμπορικών και οικονομικών σχέσεων με τη Ρωσία, θα είναι περισσότερο απώλεια παρά κέρδος για την τουρκική οικονομία», είναι το μήνυμα που ανήρτησε η ρωσική πρεσβεία.

Η δεύτερη ανάρτηση της ρωσικής πρεσβείας αφορά δήλωση του Ντιμίτρι Πεσκοφ, εκπροσώπου του Κρεμλίνου: «Οι ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο και οι δήθεν μυστικές υπηρεσίες τους ασκούν πρωτοφανείς πιέσεις. Έρχονται στην Άγκυρα και απειλούν σκληρά αξιωματούχους και επιχειρηματίες. Χαϊρόμαστε που ο πρόεδρος Ερντογάν υπερασπίζεται με αυτοπεποίθηση τα συμφέροντα της χώρας του». Μιλώντας στους δημοσιογράφους στο περιθώριο του Οικονομικού Φόρουμ της Πετρούπολης, ο Ρώσος πρόεδρος εξήρε τη στάση του Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν στο θέμα της Γάζας, ενώ αναφέρθηκε στην ενεργειακή συνεργασία Ρωσίας-Τουρκίας.

Επίσης, ο Βλαντιμίρ Πούτιν δεν έκρυψε τις επιφυλάξεις του για τη χρηματοδότηση της τουρκικής οικονομίας από δυτικά κεφάλαια και παράλληλα διαμήνυσε στον Τούρκο πρόεδρο ότι «η Ουκρανία, με την οποία η Τουρκία συνεργάζεται σε ορισμένους τομείς [...] προσπαθεί να χτυπήσει τους αγωγούς που μεταφέρουν φυσικό αέριο στην Τουρκία».

Πλήρης σπρίξη στη Γεωργία από την Άγκυρα

Ιδιαίτερη σημασία αποδίδει η Άγκυρα στις σχέσεις της με τη Γεωργία. Αυτό έγινε σαφές στην κοινή συνέντευξη Τύπου του προέδρου Ταγίπ Ερντογάν με τον νεοεκλεγέντα πρωθυπουργό της Γεωργίας, τον 45χρονο φιλορώσο και αντιαμερικανό Ιρακλί Κομπαχίτζε,

ο οποίος ανέλαβε την εξουσία τον περασμένο Φεβρουάριο και πραγματοποίησε την πρώτη επίσημη επίσκεψή του στην Άγκυρα. Η επίσκεψη αυτή έρχεται μάλιστα λίγες μόλις ημέρες μετά την ψήφιση του άκρως αμφιλεγόμενου νόμου περί ξένων πρακτόρων, που παραπέμπει στη Μόσχα και το Κρεμλίνο, αλλά και στον απόηχο μαζικών αντικυβερνη-

τικών διαδηλώσεων ακτιβιστών και απλών πολιτών στην πρωτεύουσα της χώρας.

«Θα συνεχίσουμε να υποστηρίζουμε τις προσπάθειες της Γεωργίας για ενσωμάτωση στους ευρωπαϊκούς θεσμούς», είπε χαρακτηριστικά ο πρόεδρος της Τουρκίας και σημείωσε ότι οι δύο άνδρες είχαν εποικοδομητικές συνομιλίες, κατά τις οποίες ο Ταγίπ Ερντογάν επιβεβαίωσε την ισχυρή υποστήριξη της χώρας του για «την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία, τη σταθερότητα και την ευημερία της Γεωργίας».

Οι δύο ηγέτες έθεσαν ως στόχο να φτάσουν οι διμερείς εμπορικές σχέσεις από τα τρία στα πέντε δισεκατομμύρια δολάρια μέσα από νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες. Το κύριο ενδιαφέρον της Άγκυρας φαίνεται να είναι τα έργα περιφερειακής συνεργασίας, δηλαδή να λειτουργήσει με πλήρη δυναμικότητα ο σιδηρόδρομος Μπακού-Τιφλίδας-Καρς.

Επίσης φαίνεται ότι συζητήθηκαν και άλλα έργα μεταφορών και ενέργειας, ενώ ο Ερντογάν πρόσθεσε ότι η Τουρκία είναι έτοιμη να υποστηρίξει τη Γεωργία σε μεγάλα έργα υποδομής, όπως «αεροδρόμια, λιμάνια και δρόμους, καθώς και στην παραγωγή και μεταφορά ανανεώσιμης ενέργειας».

Τη σημασία της επίσκεψης επιβεβαίωσε και ο Γεωργιανός πρωθυπουργός: «Μιλήσαμε σχεδόν για κάθε πτυχή της συνεργασίας μας, είτε με πολιτική είτε με οικονομική είτε με οποιαδήποτε άλλη μορφή. Θα γίνουν τα πάντα για να εμβαθύνουμε ακόμη περισσότερο τη φιλία και τη συνεργασία μας», ανέφερε χαρακτηριστικά

Ρεκόρ στο χρηματιστήριο της Πόλης (με τον πληθωρισμό στο 70%)

Την ώρα που ο πληθωρισμός καλπάζει επίσημα με 70% και η λίρα Τουρκίας έχει χάσει το 80% της αξίας της έναντι του δολαρίου από το 2019 μέχρι σήμερα, κάνοντας πανάκριβα τα εισαγόμενα προϊόντα, οι επενδυτές φαίνεται ότι έχουν στραφεί το τελευταίο διάστημα προς τις μετοχές της χώρας προσδοκώντας βελτίωση στην οικονομία από τα μέ-

τρα δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής που έχει αρχίσει να λαμβάνει η Άγκυρα. Αυτό επιδρά θετικά στις αγορές και ειδικά στους ξένους επενδυτές που αρχίζουν να καλοβλέπουν ξανά περιουσιακά στοιχεία, όπως μετοχές, σε λίρες Τουρκίας. Επίσης η μεγάλη υποτίμηση της λίρας Τουρκίας, ειδικά από το 2019 και μετά, κάνει πιο φθηνές τις αγορές μετοχών για τους ξένους στο Χρηματιστήριο. Ο δείκτης BIST100 (Borsa Istanbul) διαμορφώνεται πλέον γύρω και πάνω από τις 10.000 μονάδες, έχοντας φτάσει στις 22 Μαΐου κοντά στις 10.900 μονάδες, που είναι τα υψηλότερα επίπεδα όλων των εποχών.

ΤΟΥ ΟΡΧΑΝ ΤΟΥΡΚΕΡ

Η άρνηση χρήσης της Τουρκικής στην Πόλη

Στις αρχές της δεκαετίας του 1930 οι μειονότητες απο-τελούσαν περίπου το ήμισυ του πληθυσμού της Πόλης και διατηρούσαν τις συνήθειές τους της Οθωμανικής εποχής.

Παρ' όλες τις προσπάθειες και την επιμονή του εθνικιστικού νεούστατου κράτους, τα Ελληνικά, τα Αρμένικα, τα Μεσαιωνικά Ισπανικά, δηλαδή τα Λαδίνο των Εβραίων, τα Γαλλικά και τα Ιταλικά μιλιόταν επιμόνως στην καθημερινότητα και κυρίως στο εμπόριο. Η χρήση των γλωσσών αυτών στους δρόμους και στα μαγαζιά, προσλαμβάνονταν από τους Τούρκους ως ασέβεια των μειονοτήτων της Πόλης προς την Τουρκία. Στις τουρκικές εφημερίδες της Πόλης πολύ συχνά γραφόταν άρθρα σχετικά με το θέμα αυτό.

Η καμπάνια «Vatandas Turkce Konus» (Συμπατριώτη μιλά Τουρκικά) διήρκεσε από το 1930 μέχρι και τις αρχές του 1970. Στο διάστημα αυτό, με την καταπίεση που εξασκήθηκε κατά καιρούς, οι Εβραίοι έχασαν τα Λαδίνο που μιλούσαν και μιλούσαν μόνο Τουρκικά. Η Ελληνική γλώσσα έπαυσε να ακούγεται στην Πόλη, αφού το διάστημα αυτό αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την Πόλη το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού, που τη μιλούσε. Οι εναπομείναντες δε για να μην κινούν την προσοχή, απέφευγαν να μιλήσουν ελληνικά στον δρόμο, τα μιλούσαν μόνο μέσα στο σπίτι.

Τώρα πια οι μειονότητες που ζουν στην Πόλη, μιλούν άπταιστα την Τουρκική. Οι κυρίαρχες γλώσσες που ακούγονται στις μέρες μας στα σοκάκια της Πόλης, μαζί με τα Τουρκικά, είναι τα Κούρδικα και τα Αραβικά.

Θα συνεχίσουμε με τέσσερα άρθρα που δημοσιεύθηκαν σε εφημερίδες της Πόλης, τη δεκαετία του 1930, σχετικά με το θέμα αυτό.

Εφημερίδα Haber, 02.01.1937

Σήμερα ξύνουμε ξανά μια παλιά πληγή. Δεν μπορούμε να ανεχθούμε τις ομάδες, που δηλώνουν ότι είναι Τούρκοι, αλλά επιμένουν να μην μιλούν Τουρκικά στο εμπόριο, στις αγορές, στα μαγαζιά και να χρησιμοποιούν άλλες γλώσσες.

Λέμε ότι δεν ανεχόμαστε να ακούμε να μιλούν άλλες γλώσσες, από την άλλη όμως συμβαίνουν χειρότερα πράγματα.

Σήμερα το πρωί στη βαπορόσκαλα του Χαϊδαρπασά κίνησαν την προσοχή των παρευρισκομένων, τέσσερεις Εβραίοι νέοι φαντάροι, που φορούσαν στολή του Τουρκικού στρατού

και μιλούσαν επιμόνως Λαδίνο! Μας λυπεί πολύ το γεγονός, ότι οι νέοι αυτοί έχουν την ίδια νοοτροπία με τους ηλικιωμένους και δεν έχουν συνειδητοποιήσει ότι πρέπει να μιλούν Τουρκικά, αφού φορούν τη στολή του Τουρκικού στρατού.

Εφημερίδα Haber, 01.03.1937

Καλούμε στο καθήκον τους συμπολίτες μας που ακόμη επιμένουν να μην μιλούν Τουρκικά. Μιλήστε Τουρκικά δίχως την επιβολή του κράτους είτε του δήμου.

Αναμφίβολα δεν εννοούμε ότι πρέπει να μιλούν Τουρκικά οι ξένοι τουρίστες που έρχονται στην Πόλη. Ο λόγος γι' αυτούς που ζουν μεταξύ μας και επίσημα θεωρούνται «Τούρκοι». Ελπίζουμε οι συμπολίτες μας αυτοί που επιμένουν να μην μιλούν Τουρκικά μεταξύ τους να σεβαστούν τους δημόσιους χώρους και να μιλήσουν τουλάχιστον εκεί Τουρκικά δίχως την επέμβαση των αρχών,

Εφημερίδα Haber, 14.03.1937

Πως θα σωφρονίσουμε αυτούς που επιμένουν να μην μιλούν Τουρκικά.

Στο θέμα αυτό υπάρχουν δύο κατηγορίες. Στην πρώτη κατηγορία είναι ένα μέρος του λαού που επιμένει να μην μιλάει Τουρκικά στους δρόμους, στο τραμ, στο τουνέλ (μετρό), δηλαδή στους δημόσιους χώρους.

Στη δεύτερη κατηγορία βρίσκονται οι πωλητές καταστημάτων, που δεν ξέρουν ή δεν θέλουν να μιλήσουν Τουρκικά. Οι πωλητές των μεγάλων καταστημάτων της Ψαραγοράς του Πέρα μιλούν Ελληνικά με τους πελάτες. Ακόμη και όταν καταλάβουν ότι ο πελάτης είναι Τούρκος, επιμένουν και συνεχίζουν να του μιλούν Ελληνικά σαν να είναι υποχρεωμένοι όλοι να ξέρουν Ελληνικά. Οι σερβιτόροι στις μεγάλες μπιραρίες, ακόμη και ο υπεύθυνος της γκαρνταρόμπας, σας καλωσορίζουν στα Ελληνικά. Εν ολίγοις στην περιοχή του Πέρα οι Τούρκοι, σχεδόν σε όλα τα καταστήματα, αντιμετωπίζονται σαν ξένοι. Πρέπει πια να σταματήσουμε την κατάσταση αυτή. Πρέπει να ανακοινωθεί γραπτώς στους καταστηματάρχες ότι

Türkçe konuşmamakta hâlâ ısrar eden
Vatandaşları
vazifeye çağırıyoruz
Hükümet veya Belediye zoru olmadan Türkçe konuşunuz!
Bu mesele ile Dahiliye Vekâleti ve Belediye meşgul olmağa başladı. Halkevi alâkadar oldu

οι υπάλληλοι τους επιβάλλεται να μιλούν Τουρκικά. Εάν μετά από τρεις προειδοποιήσεις δεν συμμορφωθούν οι καταστηματάρχες, θα πρέπει να εκτεθούν δημοσίως.

Εφημερίδα İkdâm, 19.05.1939

Πότε επιτέλους οι συμπολίτες μας θα μιλήσουν Τουρκικά.

Ένα από τα σημαντικά καθήκοντα μας είναι να υπενθυμίζουμε σε κάποιους συμπολίτες μας να μιλούν Τουρκικά.

Οι Εβραίοι, οι Ρωμιοί και οι Αρμένιοι συμπολίτες μας επιμένουν με υπερηφάνεια να μιλούν τις μητρικές τους γλώσσες, με ύφος σαν να μιλούν Γαλλικά, Αγγλικά είτε Ιταλικά. Παρ' όλες τις προειδοποιήσεις επιμένουν και συνεχίζουν με πείσμα να μιλούν τις «πασίγνωστες» γλώσσες τους. Υποκύπτουν για ένα διάστημα και μιλούν «δήθεν Τουρκικά». Μόλις χαλαρώσουμε λίγο, αρχίζουν πάλι το βιολί τους. Για τον λόγο αυτό και η Πόλη δεν έγινε ακόμη Τουρκική Σταμπούλ! Αλλάξαμε τα Τατάυλα σε Κουρτουλούς, αλλά είναι ακόμη Ρωμεία. Το Κουλέντιμπι είναι ακόμη Εβραϊκό, τα Ψωμαθεία Αρμένικα.

Πιστεύω ότι πρέπει να απαγορευτούν διά νόμου να ομιλούνται οι δύο πιο κακόφωνες γλώσσες του κόσμου, τα Εβραϊκά και τα Αρμένικα. Τα παιδιά των μειονοτικών δεν πρέπει να είναι Τούρκοι μόνο στην Τουρκική ταυτότητα, που τους προστατεύει, αλλά να κατορθώσουμε να γίνουν Τούρκοι στην πράξη και στη συνείδηση.

Για πόσο ακόμη θα ανεχόμαστε να ακούμε στους δρόμους και παντού γύρω μας αυτές τις γλώσσες, που σίγουρα είναι υποδεέστερες της Τουρκικής και να δείχνουμε κατανόηση σ' αυτούς που τις μιλάνε. Ακόμη και οι ξένοι που έρχονται στην Πόλη για μικρό χρονικό διάστημα, πριν από τα Τουρκικά μαθαίνουν Ελληνικά από τους ανθρώπους γύρω τους. Αντί για «τερλίκ» λένε παντόφλα, αντί για «κεκίκ» λένε ρίγανη, αντί για «χιγιάρ» λένε αγγούρι, αντί για «πιλίτς» λένε πουλάκι!

Αν πάτε στην περίφημη Πρίγκηπο, θα νομίζετε ότι πήγατε στη Μυτιλήνη.

α-Πολίτης

Η Φωνή των ποιημάτων

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ Θ. ΚΟΛΜΑΝ

Ποιήματα που διάβασε η Ελένη Κοσμά¹³

Κάποιοι άνθρωποι αγαπούν τα φυτά.
Τους αρέσει να τα περιποιούνται
να τα ποτίζουν
να ραντίζουν τα φύλλα τους με ξίδι.
Άλλοι αγαπούν περισσότερο
τις γλάστρες.
Μια γλάστρα στη διάρκεια της ζωής της
αποχωρίζεται πολλά φυτά.
Αλλά μεγαλώνουν
και κατοικούν πιο ευρύχωρες γλάστρες
άλλα πεθαίνουν
και στη θέση τους
οι αμέριμνοι άνθρωποι
φυτεύουν καινούρια.
η ζωή μιας γλάστρας είναι
αδιάκοπη μάχη με την απώλεια
μέχρι –από κάποιο τυχαίο γεγονός,
έναν δυνατό άνεμο ή
κάποια αδέξια κίνηση–
να σπάσει.
Αναρωτιέμαι,
καθώς κοιτώ το δικό μου μπαλκόνι,
τι θα μου λείψει περισσότερο
στο μέλλον:
η καινούρια μου πικροδάφνη
ή η γλάστρα της.
Κάποιοι άνθρωποι
όπως και κάποιες πικροδάφνες
αφήνουν μια στυφή γεύση
στα σπίτια τους
όταν φεύγουν.

(Από τη συλλογή *Η ιστορία ενός*
καβοδέτη που φοβόταν τα σκoiνιά
(υπό έκδοση, εκδόσεις Πόλις)

–ο καβοδέτης κοιμάται–

Οι καβοδέτες κοιμούνται στο φτερό
σαν άλαλα πούπουλα –
κοιμούνται και ονειρεύονται
λιμάνια, πλοία και σκoiνιά
που ίπτανται και σκίζουν τον αέρα
που ραγίζουν τον ήλιο και τα σύννεφα
προσγειώνονται στο χέρι τους
βυθίζονται στην τρύπα της παλάμης τους
διακλαδίζονται
και γίνονται ένα
με τις φλέβες τους –
και μέχρι να ξυπνήσουν
φλέβες, φλεβίδια, αγγεία, αρτηρίες
και βαλβίδες
έχουν αντικατασταθεί
από το Σκοινί –
που στο μεταξύ έχει γίνει κόκκινο σαν το αίμα
των καπετάνιων του Κόντε Μπένιξ
και της Νέμεσης
του Αγίου Νικολάου και της γολέτας
του Ραφαλιά
του τσερνικίου του δίστηλου στη Σκόπελο
του πυρπολικού του Παπανικολή –
κόκκινο σαν το αίμα της θάλασσας.

Φλέβες από κάναβη
από γιούτα
από μανίλα
Φλέβες σιζάλ
φλέβες από λινάρι.

Οι καβοδέτες όταν κοιμούνται
μέσα από το ανοιχτό τους στόμα
ξεπηδούν λέξεις·
λέξεις που τους είναι εντελώς άγνωστες όταν
είναι ξύπνιοι.
θαλασσογραφία
λιμνοθάλασσα
θαλασσοπόρος
θαλασσοπνίγομαι

Θαλασσοπνιγήκαμε μ' αυτό το παλιοκάραβο,
ώσπου να φτάσουμε στο λιμάνι. (ΛΚΝ)

Ησυχία. Ο καβοδέτης κοιμάται –
κι από τα χείλη του ακούγεται αχνά ένα παλιό
τραγουδάκι:

«κάνω κύκλους στον αέρα
και τις λέξεις μου σκορπώ
τις σκορπώ και τις ποτίζω
με αλάτι και ιδρώτα
ίδιες λέξεις κάθε μέρα
με βροχή και με ιδρώτα
τις σκορπώ και τις μαζεύω
απ' τα βράχια και απ' την ξέρα
τις σκορπώ και τις δωρίζω
κι όλο αργεί για μένα η μέρα»

Ποίημα της Παυλίνας Μάρβιν¹⁴

Πρόσκληση σε ρεβεγιόν

Γιαγιά, φύγαν πέντε χρόνια
έλα, μέσ' από τα χιόνια
σίγουρα δεν το 'χεις ξεχάσει
να γελάς, κι ας μη μιλάς
Γιαγιά, έχουμε να πούμε
πολλά όσοι ψευτοζούμε
ξέρω, με προσέχεις
μα όταν σε καλώ, είναι
το τηλέφωνο νεκρό
Γιαγιά, δεν θα το πιστέψεις
έξοχα πως κάνω το ψητό
κι αν με τρών' οι σκέψεις, αντέχω
πιο πολύ στο γαργαλητό
Γιαγιά, ούτε με τρομάζει
πια η μασέλα στο ποτήρι
ούτε θα ζητήσω ξανά παλιοχατίρι
Γιαγιά, θέλω να μου πεις
χίλιες φορές τις ίδιες ιστορίες
φέματα πως βαριόμουν μικρή
τώρα θα σε διακόπτω για απορίες
Γιαγιά, ξένα ζαχαρωτά φιρίκια
άχρηστα χαλίκια στο τραπέζι
τα δώρα καμιά σημασία

ζητώ παρουσία
Γιαγιά, τρέξε, σ' αναμένω
την νύχτα της πρώτης του πρώτου μηνός
έλα, γιατί βιαστικά μεγαλώνω
δεν είμ' εγγονή κανενός

(Ιστορίες απ' όλον τον κόσμο μου,
Εκδόσεις Κίχλη 2017)

Η Έλλη Μέλη¹⁵ διάβασε ποιήματά της:

Σκέψεις αθέλητες

τα χρόνια μας τα παιδικά
πολύτιμα χρωματιστά χρυσόχαρτα
προσεχτικά στρωμένα
ανάμεσα σε σελίδες από βιβλία
πρωτοσυλλαβισμένα
χιλιοδιαβασμένα
τα φέραμε μαζί μας
ζυμωμένα με κόκκους μαστίχας
ραντισμένα με ροδόνηρο
πασπαλισμένα με σουσάμι
κεντημένα στο μετάξι του λογισμού
τα απλώσαμε
χαλιά ιπτάμενα να περιδιαβαίνουν
να ονειρεύονται
στους λόφους της Βιθυνίας
να ακολουθούν
τα ρεύματα του Βοσπόρου
τα χρόνια μας τα παιδικά
τα φέραμε μαζί
πλουμιστό προσκέφαλο
στην καθημερινότητα μας

Λέξεις

έχεις τόσα να πεις
ολονυχτίς τα σκέφτεσαι
τα ψιθυρίζεις όλη μέρα
το βήμα τους ακολουθείς
κινείσαι στο ρυθμό τους
φυλακισμένες λέξεις
σε ένα μολύβι
σκεπασμένες με το τουλπάνι στην ομίχλη
χαμένες
προσπαθείς να τις ξεσκεπάσεις
αντιστέκονται θολώνουν χάνονται
φοβούνται άλλες λέξεις
κρύβονται πάλι μέσα σου
στα σύννεφα του νου
οι μέρες φεύγουν
βαρέθηκαν να περιμένουν
αιχμάλωτες στην αναζήτηση
στρυμωγμένες στη γωνία
του δισταγμού

Ο Βασίλης Μούτσουλου¹⁶ διάβασε
τα ποιήματά του:

Τοπία φυγής

Σκεπτικοί λόφοι σκεπασμένοι με θάμνους
σε πεθαμένο κιτρινοπράσινο,
κόκκινα τα σπλάχνα της γυμνής γης,
γκρίζα χαλίκια και πάνω στο βουνό.
Μακριά η μενεξεδιά θάλασσα δε δίνει ελπίδες
για ένα ήσυχο απομεσήμερο.
Το φως θαμπώνει τα μάτια σου,
μια καφετιά σαύρα μας κοιτάζει προσεχτικά,
πέτρες και σκόνη και αποπνικτική ζέση.
Οι φοβεροί εχθροί αόρατοι
Αισθανόμαστε τον κίνδυνο,
μόνη επιφυλακή.
Μας λείπει ο αέρας.
Δεν πολεμάμε για το Βυζάντιο,
Αλλά για το τίποτα.

Η Περιπλάνηση

Κάθε φορά που φεύγεις
είναι σαν να πεθαίνεις και λιγάκι.
Γιατί τι είναι ο θάνατος
παρά μια διακοπή της συνέχειας,
μια διακοπή της ρουτίνας
που είναι τόσο καθησυχαστική;
Γιατί είναι εύκολο να ζεις
το καλοκαίρι
ή με κλειστά τα μάτια
ή ακόμη καλύτερα μέσα στο τρένο
με οδηγό κάποιον άγνωστο,
να προχωρεί πάνω σε σταθερή σιδηροτροχιά
με προκαθορισμένη πορεία.
Εμείς, όμως, νομίζαμε ότι ήμασταν φτιαγμένοι
Για κάτι άλλο.
Καταφέραμε να πεθάνουμε στο τέλος.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ:

13. Ελένη Κοσμά (1984), καθηγήτρια σχολής Μω-
ραΐτη, συγγραφέας. Ποιητικές συλλογές: *Φιλιά στη*
γη, 2016, *Μες τον ψυχρό καιρό*, 2021, *Η ιστορία ενός*
καβοδέτη που φοβόταν τα σκoiνιά, υπό έκδοση.
14. Παυλίνα Μάρβιν Χατζηγεωργίου (1987) απόφοιτη
Δραματικής σχολής Εθνικού Θεάτρου. Ποιητικές
συλλογές: *Ιστορίες απ' όλον τον κόσμο μου*, 2017
(Βραβείο Γιάννη Βαρβέρη, συμπεριλήφθηκε στα 10
καλύτερα βιβλία γυναικών συγγραφέων του PEN),
Θαύματα του Πολύφημου, *Σβήστε τους φάρους για*
τον Ιβάν Ισμαήλοβιτς, 2022. Μέλος της συντακτικής
ομάδας *Τεφλών* (2008-2012) και του περιοδικού ΑΚΤ,
(Ανω Κάτω Τελεία), μέλος του Versopolis, σκηνοθέ-
τησε το έργο «Απόγευμα με τη Νίκη Ρεβέκκα», 2023.
15. Έλλη Μέλη, ζωγράφος (14 ατομικές εκθέσεις),
συγγραφέας. Ποιητικές συλλογές: *Του έρωτα της*
σιωπής και της μοναξιάς, 1994, *Terra Sigillata*, 2005.
Συμμετείχε στο Siir Istanbul, 2008, και στο Ulus-
lararasi Izmir Edebiyat Festivali, 2015.
16. Βασίλης Μούτσουλου, πρέσβης επί τιμή, συγγρα-
φέας 8 μελετών σχετικά με τα ελληνιστικά, τη
διεθνή πολιτική, τη γεωπολιτική, τον ελληνισμό της
Πόλης, το 1821. Ποιητική συλλογή *Παραπλανητικές*
Περιπλανήσεις, 2023.

**Ο Ζωγραφειώτης
Ρωμιός εκπρόσωπος
του Υπουργείου
Πολιτισμού της Τουρκίας
στην 20η ΔΕΒΘ!**

ΑΡΗΣ ΤΣΟΚΩΝΑΣ, ο καθηγητής, μεταφραστής, συγγραφέας

Εις μνήμην Πρόδρομου Αλεκτορίδη, Απόστολου Μυλωνά, Δημήτρη Παπαγιαννάκη, Νικόλαου Μαγγίνα, Κυριάκου Μπερμπεράκη

Ο Άρης Τσοκώνας, ένας από τους 25 συμμαθητές μας της 12ης επιστημονικού του Ζωγραφείου, ακριβώς 50 χρόνια από την αποφοίτησή μας, (10 αποφοίτησαν από το Φιλολογικό, 12 από το Εμπορικό, σύνολο 46 απόφοιτοι 1973-1974) άθελά του μας προσέφερε την ύψιστη τιμή και χαρά, όχι μόνο σε εμάς τους συνταξιδιώτες της εφηβείας, αλλά κυρίως στους Ζωγραφειώτες, τους Κωνσταντινουπολίτες και τους απανταχού Έλληνες, εκπροσωπώντας το Υπουργείο Πολιτισμού της Τουρκίας στη συζήτηση που έλαβε χώρα στο πλαίσιο της 20ης Έκθεσης Βιβλίου στη Θεσσαλονίκη (16-19/5/24) με θέμα: «Λογοτεχνικές ανταλλαγές μεταξύ Ελλάδας-Τουρκίας και μεταφραστικά προγράμματα». Στη συζήτηση (Σάββατο 18 Μαΐου, αίθουσα «Γιώργος Ιωάννου»), που συντόνισε ο πρόεδρος του Συνδέσμου Εκδοτών Τουρκίας Kenan Kocaturk, εκτός του Αριστοτέλη (Άρη) μίλησε η αδελφή του Ιώ Τσοκώνα, ο Βασίλης Βασιλειάδης και ο Δημήτρης Σωτάκης.

Ο Πολίτης παρουσιάζει το κείμενο της ομιλίας του Άρη Τσοκώνα, γιατί, όπως θα διαπιστώσετε, εμφανίζει μεγάλο ενδιαφέρον για την απήχηση των Ελλήνων συγγραφέων στο τουρκικό κοινό.

Ευχαριστούμε τον Άρη Τσοκώνα που μας εμπιστεύτηκε το χειρόγραφο του: «Η μεταφρασμένη στα τουρκικά ελληνική λογοτεχνία». Ν. Κ.

Η ιστορία των μεταφρασμένων στα τουρκικά ελληνικών βιβλίων θα μπορούσε να μελετηθεί ξεκινώντας από πολύ παλιά. Διευρύνοντας λίγο τις έννοιες «μετάφραση», «βιβλίο», «τουρκικά» δεν θα ήταν παράλογο να ισχυριστούμε ότι το πρώτο βιβλίο που μεταφράστηκε είναι η *Ομολογία της Χριστιανικής Πίστεως προς το Ισλάμ* του Πατριάρχη Γεννάδιου Σχολαρίου. Ο Μωάμεθ ο Πορθητής, μετά την Άλωση, ζήτησε από τον Πατριάρχη να του εξηγήσει σε συντομία τι πιστεύουν οι Χριστιανοί. Το κείμενο του Πατριάρχη μετέφρασε ο ιεροδίκης Βέροιας (Karaferye Kadisi) Ahmed. Η μετάφραση είναι γνωστή με τον τίτλο *İtikâdnâme* και είναι γραμμένη με το ελληνικό αλφάβητο.

Το τουρκικό αναγνωστικό κοινό γνώρισε τη νεοελληνική λογοτεχνία σχετικά αργά. Οι Τούρκοι λόγιοι, κατά την περίοδο εκδυτικισμού της χώρας, δέχθηκαν την ισχυρή επίδραση της γαλλικής κουλτούρας και, μέσω αυτής, γνώρισαν τους Έλληνες κλασικούς. Το 1873 ο Μεχμέτ Καμίλ μεταφράζει από τα γαλλικά το μυθιστόρημα *Δάφνης και Χλόη* του Λόγγου. Το βιβλίο αυτό έχει για μένα ιδιαίτερη σημασία, γιατί η αδελφή μου Ιώ το μετέφρασε και στα ελληνικά και στα τουρκικά.¹

Κατά την περίοδο της Οθωμανικής Αυτο-

κρατορίας μεταφράστηκαν και πολλά άλλα ελληνικά βιβλία, αυτό όμως θα ήταν θέμα μιας άλλης μελέτης. Εμείς θα περιοριστούμε στην περίοδο της Δημοκρατίας.

Η Τουρκία το 1928 υιοθετεί το λατινικό αλφάβητο. Το 1940 ιδρύεται το «Tercüme Bürosu» (Μεταφραστικό Γραφείο), με σκοπό τη μετάφραση κλασικών έργων. Στα πρώτα 6 χρόνια της λειτουργίας του μεταφράστηκαν 63 ελληνικά βιβλία. Πολλές από αυτές τις μεταφράσεις συνεχίζουν να επανεκδίδονται και σήμερα. Επίσης 99 από τις 698 μεταφράσεις που δημοσιεύθηκαν στο περιοδικό του οργανισμού *Tercüme* (Μετάφραση), ήταν από τα αρχαία ελληνικά.

Η πρώτη μετάφραση νεοελληνικής λογοτεχνίας στα τουρκικά είναι ένα απόσπασμα από τη *Ζωή εν τάφω* του Στρατή Μυριβήλη, σε μετάφραση Αβραάμ Παπάζογλου στο περιοδικό *Varlık* (1933).² Ο ίδιος δημοσίευσε αργότερα μεταφράσεις του από τα τουρκικά στα ελληνικά και το αντίστροφο σε διάφορα περιοδικά.

Το πρώτο μεταφρασμένο στα τουρκικά ελληνικό βιβλίο είναι *Η Πάπισσα Ιωάννα* του Εμμανουήλ Ροΐδη³ και μεταφράστηκε από τα γερμανικά το 1943. Ακολουθεί μια μακρόχρονη διακοπή και το 1962 εκδίδονται, από

τα ελληνικά αυτήν τη φορά, το πρώτο μυθιστόρημα,⁴ το πρώτο θεατρικό έργο⁵ και η πρώτη ποιητική συλλογή.⁶ Πρόκειται για τα βιβλία:

Το στρατόπεδο του Χαϊδαρίου του Θέμου Κορνάρου σε μετάφραση του Nevzat Hatko.

Ο *Κροίσος* του Αλέξανδρου Μάτσα και *Τα ποιήματα* του Πέτρου Χρονά και τα δύο σε μετάφραση του Γιώργου Χορασάνογλου.

Τη δεκαετία του '60 μεταφράζονται συνολικά 13 βιβλία, 8 από τα οποία είναι μυθιστορήματα. Τα 4 του Καζαντζάκη, όπως και το ταξιδιωτικό του πόνημα *Ταξιδεύοντας: Ισπανία*. Θα ακολουθήσουν και άλλα μυθιστορήματά του για να τον κάνουν τον περισσότερο μεταφρασμένο στα τουρκικά Έλληνα συγγραφέα με 12 συνολικά τίτλους. Κατ'εξοχήν μεταφραστής του ήταν ο Αχμέτ Ανγκίν, γόνος τουρκοκρατικής οικογένειας. Δεν έχει μεταφραστεί όμως *Η Οδύσσεια*, το βιβλίο που αγαπούσε περισσότερο ο Καζαντζάκης.

Ακολουθούν *Το πεδίο της θύελλας* του Θέμου Κορνάρου και *Η Ζωή εν τάφω* του Στρατή Μυριβήλη. Ο μεταφραστής τους Nevzat Hatko καταγόταν από την Ελλάδα και ήταν σύζυγος της χαρισματικής προέδρου του Εργατικού Κόμματος Τουρκίας Behice Boran. Τελευταίο βιβλίο της δεκαετίας είναι

το Ζ του Βασιλικού, μεταφρασμένο όμως από τα γαλλικά. Το 1965 ο διακεκριμένος ποιητής, ακαδημαϊκός και μεταφραστής Cevat Çapan μεταφράζει το *Μυθιστόρημα* του Σεφέρη από τα αγγλικά.

Τη δεκαετία του '70 μεταφράζονται συνολικά 16 βιβλία. 8 μυθιστορήματα, 2 ποιητικές συλλογές του Ρίτσου και μια του Σεφέρη, το αυτοβιογραφικό του Μίκη Θεοδωράκη *Οι δρόμοι του αρχαγγέλου* και οι *Ανθρωποφύλακες* του Περικλή Κοροβέση. Το βιβλίο όμως που αγαπήθηκε περισσότερο απ' όλα ήταν *Τα ματωμένα χώματα* της Διδώς Σωτηρίου. Εκδόθηκε το 1970 σε μετάφραση του Atilla Tokatli από τα γαλλικά. Θα ήθελα όμως να επισημάνω ότι η μεσολάβηση μιας τρίτης γλώσσας στη μετάφραση δημιουργεί κάποια προβλήματα. Μεταφράζοντας από τα γαλλικά ο μεταφραστής δεν αντιλήφθηκε ότι το «*φαρδύ παντελόνι με λάστιχο στην μέση*» ήταν σαλβάρι και ότι το «*κόκκινο καπέλο με φούντα στην κορυφή*» ήταν φέσι.

Το βιβλίο, αν και εκδόθηκε σε μία εποχή που οι ελληνοτουρκικές σχέσεις ήταν τεταμένες, πούλησε πάνω από 100.000 αντίτυπα και διαμόρφωσε πολύ θετικό κλίμα για τους Έλληνες και την Ελλάδα. Ένας μάλιστα από τους αναγνώστες του, ο Osman Bleda, αγά-

πηρε από το βιβλίο αυτό την ελληνική λογοτεχνία τόσο πολύ, ώστε έμαθε μόνος του ελληνικά και μετέφρασε 12 βιβλία, ξεκινώντας με τη Λωξάνδρα της Μαρίας Ιορδανίδου.

Τη δεκαετία του '80 μεταφράζονται συνολικά 28 βιβλία, 15 από τα οποία είναι ποιητικές συλλογές. 8 του Ρίτσου, 2 του Καβάφη, 2 του Ελύτη και μία ανθολογία νεοελληνικής ποίησης.⁷ Αντιθέτως η πρώτη και μοναδική ανθολογία πεζού λόγου θα εκδοθεί πολύ αργότερα, μόλις το 2004.⁸ Την περίοδο αυτή εμφανίζονται και τα πρώτα παιδικά βιβλία: *Το καπλάνι της βιτρίνας* και *Ο μεγάλος περίπατος του Πέτρου* της Άλκης Ζέη, *Ο Αργοναύτης του Στρατή Μυριβήλη* και *Ο Χοντρούλης και η Πηδηχτή* της Έλλης Αλεξίου. Τον κατάλογο συμπληρώνουν δύο θεατρικά έργα του Νικηφόρου Βρεττάκου, δύο πολιτικές μελέτες του Νίκου Πουλαντζά και η *Επισκόπηση της νεοελληνικής ιστορίας* του Νίκου Σβορώνου.

Μετά το '90 παρατηρείται μία έκρηξη στις μεταφράσεις ελληνικών βιβλίων. Εκδίδονται συνολικά 82 βιβλία, 13 από τα οποία είναι ποιήματα, 42 πεζά και 19 μη λογοτεχνικού περιεχομένου. Δεν υπάρχει φανερή αιτία για την αύξηση των μεταφράσεων, καθώς δεν παρατηρείται καμία ουσιαστική καλυτέρευση των ελληνοτουρκικών σχέσεων τα χρόνια αυτά. Μπορεί όμως να συνδεθεί με μια τάση αύξησης των μεταφράσεων από γλώσσες μικρότερης εμβέλειας, όπως τα αραβικά και τα ρωσικά.⁹

Η άνευ προηγουμένου αύξηση των μεταφράσεων όμως που παρατηρείται τη νέα χιλιετία θα μπορούσε να αποδοθεί στην επαναπροσέγγιση των δύο λαών μετά τους καταστροφικούς σεισμούς του 1999 και τη μεγάλη συμπάθεια που απολαμβάνουν τα ελληνικά τραγούδια και ο ελληνικός τρόπος ζωής στην Τουρκία. Την πρώτη δεκαετία της τρίτης χιλιετίας εκδίδονται περισσότερες μεταφράσεις από όσες είχαν εκδοθεί αθροιστικά έως τότε. Συγκεκριμένα έχουμε 208 νέα βιβλία από τα οποία: τα 15 είναι ποίηση, τα 111 πεζά και τα 54 μη λογοτεχνικού περιεχομένου. Το παιδικό βιβλίο, που έως τότε είχε να επιδείξει μόνο 5 μεταφράσεις, εισβάλλει δυναμικά στον χώρο με την έκδοση 28 νέων τίτλων.

Τη δεκαετία του 2010 ελαττώνονται οι μεταφράσεις σε όλες τις κατηγορίες εκτός από τα παιδικά. Συγκεκριμένα έχουμε 125 βιβλία, από τα οποία τα 7 είναι ποιητικές συλλογές, τα 55 πεζά, τα 38 παιδικά και τα 23 μη λογοτεχνικά.

Η πτωτική τάση συνεχίζει και τη δεκαετία του 2020. Η πανδημία, η αύξηση τιμών στις πρώτες ύλες και ο υψηλός πληθωρισμός μείωσαν δραστικά την έκδοση νέων βιβλίων. Και οι μεταφράσεις επηρεάστηκαν ακόμη περισσότερο. Έτσι έχουμε 2 ποιητικές συλλογές, 6 πεζά, 1 παιδικό και 3 μη λογοτεχνικά βιβλία, συνολικά μόνο 12 τίτλους σε 3,5 χρόνια.

Η νεοελληνική λογοτεχνία γενικά δεν πουλάει πολύ. Απευθύνεται σε περιορισμένο κοινό και λίγα βιβλία καταφέρνουν να ξεχωρίσουν. Ο Ζορμπάς του Καζαντζάκη και *Τα ματωμένα χώματα* της Διδώς Σωτηρίου είναι διαχρονικά ευπώλητα. Επίσης *Οι μάγισσες της Σμύρνης* της Μεϊμαράκη και το *Βαμμένα κόκκινα μαλλιά* του Μουρσελά έγιναν εμπορικές επιτυχίες. Αντιθέτως, η κλασική λογο-

τεχνία διαβάζεται πολύ. Ενδεικτικά οι 25 μεταφράσεις μου από Έλληνες κλασικούς πουλάνε 150-200 χιλιάδες αντίτυπα τον χρόνο. Ενώ οι υπόλοιπες 28 μεταφράσεις και τα 8 βιβλία που έχω γράψει, πουλάνε όλα μαζί λιγότερο από την *Απολογία του Σωκράτη*.

Μετά την υιοθέτηση του λατινικού αλφαβήτου εκδόθηκαν στην Τουρκία συνολικά 464 ελληνικά βιβλία. Σε αυτά δεν έχω προσθέσει αρχαία και μεσαιωνικά κείμενα. Σίγουρα μπορεί να υπάρχουν και βιβλία που δεν κατάφερα να εντοπίσω, αλλά από όσο ξέρω ο κατάλογος που συνέταξα πρέπει να είναι αρκετά καλά ενημερωμένος.

Τα 53 από αυτά είναι ποιητικές συλλογές. Ο Ρίτσος είναι ο γνωστότερος Έλληνας ποιητής στην Τουρκία. Μεταφράστηκαν 20 ποιητικές συλλογές και το πεζογράφημά του *Αρίοστος ο Προσεχτικός*. Μετά έρχεται ο Καβάφης με 6 συλλογές και το πεζογράφημά του *Εκόμισα εις την τέχνην*. Εντύπωση προκαλεί το ότι υπάρχουν τέσσερις διαφορετικές μεταφράσεις όλου του αναγνωρισμένου έργου του. Ακολουθούν οι δύο νομπελίστες Σεφέρης και Ελύτης με 4 τίτλους ο καθένας. Επίσης μεταφράστηκαν και 3 πεζά του Σεφέρη. Σύγχρονοι Τούρκοι καλλιτέχνες ομολογούν ότι επηρεάστηκαν πολύ από τους Καβάφη, Ρίτσο, Σεφέρη και Ελύτη. Η ελληνική ποίηση είχε την τύχη να μεταφραστεί κυρίως από δύο εξαιρετους ποιητές. Ο Cevat Çapan (σήμερα 91 ετών) μετέφρασε 14 και ο Özdemir İnçe (88 ετών) 12 συλλογές. Σίγουρα κάποιος φορέας πρέπει να τους τιμήσει με κάποιον τρόπο για την προσφορά τους. Εντύπωση προκαλεί όμως η μη μετάφραση στα τουρκικά ποιητών της εμβέλειας του Σολωμού, του Κάλβου, του Παλαμά, του Καρυωτάκη και της Δημουλά.

Μεταφράστηκαν 234 πεζά λογοτεχνικά κείμενα, τα περισσότερα από τα οποία είναι μυθιστορήματα. Ο Πέτρος Μάρκαρης έρχεται δεύτερος μετά τον Καζαντζάκη στον κατάλογο των περισσότερων μεταφρασμένων Ελλήνων συγγραφέων, με 7 βιβλία. Αξιοπεριεργό είναι ότι όλα πλην ενός, μεταφράστηκαν από τα γερμανικά και από πέντε διαφορετικούς μεταφραστές. Τρίτος είναι ο Σαμαράκης με 3 συλλογές διηγημάτων και 3 μυθιστορήματα. Τέταρτος με 5 μεταφρασμένα βιβλία έρχεται ένας νέος συγγραφέας, ο Δημήτρης Σωτάκης. Ακολουθούν με τέσσερα βιβλία οι: Διδώ Σωτηρίου, Μαρία Ιορδανίδου, Βασίλης Βασιλικός, Στρατής Μυριβήλης, Στρατής Τσίρκας.

Ένα παραμελημένο είδος του πεζού λό-

γου είναι το διήγημα. Θεωρείται μη εμπορικό και έτσι μένουν αμετάφραστοι αριστοτέχνες του είδους. Ευτυχώς πρόσφατα εκδόθηκαν δύο συλλογές διηγημάτων του Παπαδιαμάντη, ο οποίος με τη *Φόνισσα* και τη *Μετανάστιδα* έφθασε τα 4 βιβλία. Πολλοί διηγηματογράφοι θα άξιζε να μεταφραστούν. Τα πρώτα ονόματα που έρχονται στον νου μου είναι: Εμμανουήλ Ροΐδης, Ανδρέας Καρκαβίτσας, Δημοσθένης Βουτυράς, Αλεξάνδρα Παπαδοπούλου.

Μεταφράστηκαν επίσης 12 θεατρικά έργα, 5 από τα οποία είναι του Καμπανέλλη. Ένα σχετικά μεγάλο ποσοστό των μεταφρασμένων στα τουρκικά ελληνικών βιβλίων, είναι αναμνήσεις Μικρασιατών ή Κων/πολιτών που αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τις εστίες τους. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται και 7 βιβλία του Γιώργου Ανδρεάδη, που αναφέρονται στον ελληνισμό του Πόντου.

Η ποιοτική παιδική λογοτεχνία τα τελευταία χρόνια γνωρίζει μεγάλη άνθιση στην Τουρκία. Υπάρχουν μάλιστα κάποιοι εκδοτικοί οίκοι, όπως Güneşişi, Tudem, Mavi Bulut που εκδίδουν κυρίως παιδικά βιβλία. Μεμονωμένοι συγγραφείς δύσκολα μπορούν να ανταγωνιστούν τους μεγάλους εκδοτικούς οίκους του εξωτερικού, που προβάλλουν τα προϊόντα τους με τηλεοπτικές σειρές, όπως τα Στρουμφάκια ή ο Μπομπ Σφουγκαράκης. Παρ' όλες όμως τις δυσκολίες της αγοράς, μεταφράστηκαν στα τουρκικά 73 ελληνικοί τίτλοι, από τους οποίους οι 64 μετά το 2005. Περισσότερο μεταφρασμένοι είναι οι συγγραφείς: Βαγγέλης Ηλιόπουλος με 10, Άννη Χατζημανώλη με 7, Ευγένιος Τριβιζάς με 6, Ρένα Ρώσση Ζαΐρη με 6 και Βασίλης Παπαθεοδώρου με 5 βιβλία.

Τέλος, μεταφράστηκαν 104 μη λογοτεχνικά βιβλία, πολλά από τα οποία αναφέρονται στα ελληνοτουρκικά. Οι περισσότεροι συγγραφείς, όπως Καστοριάδης, Πουλαντζάς, Γούτας και άλλοι μεταφράστηκαν από τα γαλλικά ή τα αγγλικά. Στην κατηγορία αυτή δεν συμπεριέλαβα τον Κων/πολίτη ιστορικό Στέφανο Γερασίμου, 15 βιβλία του οποίου μεταφράστηκαν από τα γαλλικά, ενώ τα περισσότερα από αυτά παραμένουν αμετάφραστα στα ελληνικά.

Πάνω από 100 μεταφραστές μετέφρασαν τα 424 βιβλία που αναφέρθηκαν. Το 1/3 περίπου μεταφράστηκε από τρίτες γλώσσες, ενώ τα υπόλοιπα από τα ελληνικά. Οι περισσότεροι από τους μεταφραστές είναι Έλληνες της Πόλης ή απόγονοι προσφύγων από την Ελλάδα, κυρίως από την Κρήτη. Σήμερα, το ελληνικό στοιχείο της Πόλης συρρικνώθηκε πληθυσμιακά, ενώ η γενιά των ελληνόφωνων προσφύγων έχει σχεδόν εκλείψει. Η σκυτάλη περνά σταδιακά στους νέους μεταφραστές που, από αγάπη προς τον ελληνικό πολιτισμό, μαθαίνουν ελληνικά. Επίσης καθηγητές και απόφοιτοι των τμημάτων νεοελληνικής λογοτεχνίας των πανεπιστημίων της Πόλης, της Άγκυρας, της Αδριανούπολης άρχισαν να ασχολούνται επαγγελματικά με την μετάφραση.

Θα ήθελα να πω και λίγα λόγια για τους μεταφραστές.

Παναγιώτης Αμπατζής 21 (έχει μεταφράσεις και από τα τουρκικά στα ελληνικά).

Ηρακλής Μήλλας 21 (έχει μεταφράσεις

και από τα τουρκικά στα ελληνικά, καθώς και πλούσιο συγγραφικό έργο).

Osman Bleda 12.
Şebnem Aslan Hristakopoulos 12.
Κώστας Σαρίογλου 10.
Sema Sandalc 10.
Fulya Aktüre Koçak 10.
Κρίτων Ντίντση 9 (έχει γράψει και πολλά βιβλία στα τουρκικά).
Ahmet Angin 8.
Ahmet Yorulmaz 7.
Nevzat Hatko 7.
Seda Kostik 15 (μετέφρασε μόνο παιδικά βιβλία).

Θα αναφερθώ πολύ σύντομα και στους εκδότες.

Belge 40, İstos 21 (εκδίδει επίσης ελληνικά και δίγλωσσα βιβλία), Can 21, İletişim 17, Doğan 14, İş Bankası 12, Pena 12, Altın Kitaplar 11, Literatür 10, Yayı Kredi Bankası 9, Kuraldışı 14 (μόνο παιδικά), Adam 10 (μόνο ποίηση), Mitos Boyut 6 (μόνο θεατρικά έργα).

Θα ήθελα να δώσω και κάποιες πληροφορίες για την εκδοτική βιομηχανία της Τουρκίας. Το 2021, εκτός από τα σχολικά βιβλία που διένειμε δωρεάν το Υπουργείο Παιδείας στους μαθητές των δημοτικών και των λυκείων, εκδόθηκαν 87.231 νέοι τίτλοι σε 438 εκατομμύρια αντίτυπα. Αν εξαιρέσουμε τα σχολικά βοηθήματα, τα εισαγόμενα βιβλία και τα βιβλία θρησκευτικού περιεχομένου μένουν για τις κατηγορίες στις οποίες αναφερόμαστε 165,5 εκατομμύρια βιβλία συνολικής αξίας 576,7 εκατομμυρίων δολαρίων σε λιανικές τιμές. Σύμφωνα με αυτά τα στοιχεία, η μέση λιανική τιμή ενός βιβλίου είναι 3,5 δολάρια. Αν κάνουμε έναν απλό υπολογισμό, ένας εργαζόμενος με βασικό μισθό (17.002 TL/32,30=3,5 \$) μπορεί να αγοράσει 150 βιβλία τον μήνα. Τα αντίστοιχα ποσά για την Ελλάδα είναι (830 /15,25) 54 βιβλία.

1. Λόγγος, *Δάφνης και Χλόη*, Ιώ Τσοκώνα, Μεταίχμιο, Αθήνα, 2017 - Longos, *Dafnis ve Hloi*, Io Çokona, Heyamola Yayınları, İstanbul, 2014.

2. Behçet Necatigil, *Balkan Ülkeleri Edebiyatlarından Türkçeye Çeviriler*, [Τουρκικές μεταφράσεις από την λογοτεχνία των βαλκανικών χωρών], *Türk Dili, Çeviri Sorunları Özel Sayısı*, 1 Ιουλίου 1978, σελ. 322.

3. Εμμανουήλ Ροΐδης, *Kadın Papa İoanna*, (Η Πάπισσα Ιωάννα), μετάφραση από τα γερμανικά, Asım Çalıkoğlu, [170 σελίδες] Hilmi Kitabevi (σήμερα Elips Kitap), Κων/πολη 1943.

4. Θέμος Κορνάρος, *Haydari Kampı*, (Το στρατόπεδο του Χαϊδαρίου), Nevzat Hatko, [187 σελίδες] Atas Yayınları, Κων/πολη 1962.

5. Αλέξανδρος Μάτσας, *Krezüs - Üç perdelik dram*, (Κροίσος) Γιώργος Χορασάνογλου, [86 σελίδες], Yeditepe Yayınları, Κων/πολη 1962.

6. Πέτρος Χρονάς, *Şiirler*, Γιώργος Χορασάνογλου, [29 σελίδες], Yeditepe Yayınları, Κων/πολη 1962.

7. Çağdaş Yunan Şiiri Antolojisi, Cevat Çapan, Adam Yayınları, İstanbul 1982.

8. *Ege'nin Karşı Yakasından... I, II*, (Από την απέναντι όχθη του Αιγαίου, I και II, Ανθολογία νεοελληνικού πεζού λόγου), Άρης Τσοκώνας, [267+267 σελίδες], Alt n Kitaplar, Κων/πολη 2004.

9. http://www.transeuropeennnes.eu/ressources/pdfs/TIM_2011TurkishGreekHakanOeZ-KAN76.pdf Ενημέρωση στις 15.10.2011.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΚΗΔΕΙΑ

Τον πολυαγαπημένο μας σύζυγο, πατέρα, παππού, αδελφό και συγγενή

**ΧΑΡΙΛΑΟ (Λάκη)
ΒΑΓΙΑΝΟ**

κηδεύσαμε την Παρασκευή 24 Μαΐου 2024 από τον Ι. Ν. του Κοιμητηρίου Παλ. Φαλήρου.

*Η σύζυγος Δέσποινα
Τα παιδιά Αικατερίνη,
Ευστάθιος μετά της συζύγου
του Κωνσταντίνος*

Τα εγγόνια

Τα αδέρφια

Οι λοιποί συγγενείς

E-MAIL & SITE: **ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ**
ekdoseis.tsoukatou@yahoo.gr, www.tsoukatou.gr

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ

ΠΟΙΜΕΝΙΔΗ
ΑΠΟ ΤΟ 1982

Αγίου Αλεξάνδρου 50, Παλαιό Φάληρο
Τηλ.: 210 9828800, 210 9814891
Κιν.: 6944 143133, 6944 242570
www.poimenidi.gr

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ

«ΠΙΣΤΩΦ»

ΤΟ ΓΝΩΣΤΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ, ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ - ΤΑΞΙΜ

τώρα και στο Φάληρο

Θα βρείτε σ' αυτό φροντίδα και ειλικρινή συμπαράσταση

ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ 73Α, Π. ΦΑΛΗΡΟ

210.98.38.801 - 210.98.28.070

ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΟΥΣΟΣ

PiZes
ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ
ΛΕΜΒΟΣ

Εκοιμήθη ο Μέγας Πρωτοπρεσβύτερος π. Γεώργιος Τσέτσης

Ο Μέγας Πρωτοπρεσβύτερος του Οικουμενικού Πατριαρχείου Γεώργιος Τσέτσης γεννήθηκε στο Πικρίδιο Κωνσταντινουπόλεως το 1934. Είναι απόφοιτος της Θεολογικής Σχολής Χάλκης, φοίτησε στο Οικουμενικό Ινστιτούτο του Bossey, το δε 1988 αναγορεύθηκε Διδάκτωρ από το Τμήμα Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Τον Μάιο του 1961 χειροτονήθηκε στον διακονικό βαθμό από τον Μητροπολίτη Πριγκηποννήσων Δωρόθεο, του οποίου διετέλεσε Αρχιδιάκονος, τον δε Αύγουστο του 1964 χειροτονήθηκε από τον ίδιο Αρχιερέα Πρεσβύτερος, και, με έγκριση του Οικουμενικού Πατριάρχου Αθηναγόρα, μετέβη στη Γενεύη, όπου ανέλαβε διακονήματα σε διάφορες επιτελικές θέσεις του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών ΠΣΕ (1964-1984).

Το 1985, με απόφαση της Αγίας και Ι. Συνόδου, διεδέχθη τον Μητροπολίτη Σηλυβρίας Αιμιλιανό στη θέση του Μονίμου Αντιπροσώπου του Οικουμενικού Πατριαρχείου στο ΠΣΕ, όπου παρέμεινε μέχρι τη συνταξιοδότησή του το 1999.

Το πρώτο διάστημα της διακονίας του στο ΠΣΕ και πριν την ίδρυση της Ιεράς Μητροπόλεως Ελβετίας το 1982, κατά παράκληση του Μητροπολίτου Αυστρίας και Εξάρχου Ελβετίας Χρυσόστομου, διακόνησε εθελοντικά την αρτισύστατη (1966) Ελληνορθόδοξη ενορία Γενεύης, εκτελών συνάμα και καθήκοντα Επιτρόπου του οικείου Μητροπολίτου (1966-1982).

Κατά τις περιόδους 1970-1982 και 1991-2000 υπήρξε Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου του εν Σαμπεζύ Γενεύης «Ορθόδοξου Κέντρου του Οικουμενικού Πατριαρχείου». Το 2001 διετέλεσε Προϊσταμενέων του Κέντρου αυτού και Κοσμήτωρ του παρ' αυτό λειτουργούντος «Ινστιτούτου Μεταπτυχιακών Σπουδών Ορθόδοξου Θεολογίας».

Από το 1968 και εξής μετέσχε σε Γενικές Συνελεύσεις

και Συνέδρια του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Εκκλησιών (ΚΕΚ), κυρίως δε του ΠΣΕ, είτε ως επιτελικό στέλεχος είτε ως μέλος της Κεντρικής και Εκτελεστικής του Επιτροπής, εκπροσωπών το Οικουμενικό Πατριαρχείο.

Μετέσχε των εργασιών της Διορθόδοξου Προπαρασκευαστικής Επιτροπής της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου (τα έτη 1986, 2009 και 2016), όπως και της Τρίτης (1986), Τετάρτης (2009) και Πέμπτης Πανορθόδοξου Προσυνεδικής Διασκέψεως (2016). Δίδαξε κατά περιόδους στο Οικουμενικό Ινστιτούτο του Bossey, στο Ρωμαιοκαθολικό Θεολογικό Ινστιτούτο της Λυών και στο Ινστιτούτο Ορθόδοξου Θεολογίας του Αγίου Σεργίου στο Παρίσι.

Δημοσίευσε στην ελληνική, γαλλική και αγγλική βιβλία, μελέτες και άρθρα θεολογικού, λειτουργικού, αγιολογικού, ποιμαντικού, οικουμενιστικού και κοινωνικο-πολιτικού ενδιαφέροντος.

Μεταξύ των ετών 1999 και 2013 ηχογράφησε σε 13 ψηφιακούς δίσκους (CD) παλαιά και νεότερα λειτουργικά μέλη, σύμφωνα με την ψαλτική παράδοση του Πατριαρχικού Ναού, στις μουσικο-φιλολογικές σειρές «Μνημεία Εκκλησιαστικής Μουσικής» και «Σύμμεικτα Εκκλησιαστικής Μουσικής» του «Κέντρου Ερευνών και Εκδόσεων» (Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών).

Το 1971 ο Πατριάρχης Αθηναγόρας του απένειμε το οφίκιο του Μεγάλου Πρωτοπρεσβυτέρου της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας, εις αναγνώρισιν της διακονίας και αφοσίωσώς του προς τον Οικουμενικό Θρόνο. Τιμήθηκε ωσαύτως από τα Πρεσβυγενή Πατριαρχεία Αντιοχείας και Ιεροσολύμων και τις Εκκλησίες Ρωσίας, Βουλγαρίας και Πολωνίας.

Τον Μάιο του 2018, με ομόφωνη απόφαση της Θεολογικής Σχολής και της Συγκλήτου του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, αναγορεύθηκε Επίτιμος Διδάκτωρ του Τμήματος Θεολογίας της εν λόγω Σχολής.

Θεραπειά 3 Ιουνίου 1821

Οπως συνηθίζει το κύμα, πρωί-μεσημέρι-βράδυ, θα ακουμπούσε στο ακρογιάλι εκεί που αρχίζει ο κολπίσκος, που κάποιες βάρκες θα ήταν αραγμένες και μερικά πλεούμενα θα αρμένιζαν εκείνη την ώρα σαν έγινε αυτό που έγινε.

Καμιά εβδομηνταριά μέτρα, ίσως και ογδόντα από τη θάλασσα, στον περίβολο του Αη Γιώργη, ένας άνθρωπος με τις αποσκευές της αιωνιότητας αποθηκευμένες στα βάθη της καρδιάς του, ετοιμάζεται για μακρινό ταξίδι. Συλλογισμοί και σκέψεις θα περνούν από το μυαλό του, καθώς θα αφουγκράζεται τον γνώριμο παφλασμό της Βοσποριανής θάλασσας που η μυρωδιά της γλυκιάς της αλμύρας θα τον ζυγώνει. Ίσως να θυμάται τη Δημητσάνα, το Ναύπλιο και τη Μεγάλη του Γένους Σχολή που σπούδασε, μπορεί και το χωριό του, Ζουμπάτα στην Αχαΐα, εκεί που πρωτάνοιξε τα ματάκια του σαν ήρθε, βρέφος, μουσαφίρης στον κόσμο, χρόνια πριν.

Ίσως να αναλογίζεται τη διαφυγή του από την Τρίπολη, την άφιξή του στην Πόλη, την τοποθέτησή του στον Θρόνο της Επαρχίας Δέρκων... Ίσως, ίσως και μαζί τους Φιλικούς του συντρόφους. Ίσως να συλλογιέται τους πριν από αυτόν ταξιδιώτες προς τον ίδιο προορισμό και τους τρεις άλλους συναδέλφους στα γειτονικά παραθαλάσσια προάστια πιο πέρα, που θα αντιμετωπίζουν την ίδια τύχη.

Και γράφει ο συναξαριστής: «...η αγχόνη είχε στηθεί στην αυλή του σπιτιού του στα Θεραπειά, στην Κωνσταντινούπολη, ο Γρηγόριος προσευχήθηκε, ευλόγησε τη θηλιά της αγχόνης του και την πέρασε στον τράχηλό του, έκανε το σημείο του Σταυρού και έτσι τελείωσε την επίγεια ζωή του, ο Μέγας Δέρκων Γρηγόριος...».

Θεραπειά, 3 Ιουνίου 2024

Η αυλή δεν υπάρχει πιά ούτε και το σπίτι που, όπως λέγεται, χτίστηκε κάπου στα 1655-1660 και ήταν η έδρα της Μητροπόλεως Δέρκων. Έγιναν στάχτη από μανιασμένα πλήθη έναν ματωμένο Σεπτέμβρη. Ούτε και ο Αη Γιώργης υπάρχει πλέον, πάει και αυτός τρία χρόνια αργότερα.

Στη θέση τους, τσιμέντο, μπετόν και μνήμες... Το κύμα της θάλασσας, όπως το έχει συνήθειο, πρωί-μεσημέρι-βράδυ, ακουμπά το ακρογιάλι... εκεί που αρχίζει ο κολπίσκος...

Νίκη Beales

Αθλητικά Νέα

ΤΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΤΟΥ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΣΙΔΕΡΙΔΗ
Αναπλ. Καθηγητού ΕΜΠ

ΣΤΟ ΔΕΚΑΤΟΕΚΤΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΕΥΡΩ- ΠΗΣ [EURO 2020] οι προκριματικοί αγώνες διεξήχθησαν από τον Σεπτέμβριο του 2018 έως τον Νοέμβριο του 2019. Από το 2012 η ΟΥΕΦΑ (UEFA) είχε αποφασίσει οι τελικοί αυτού του πρωταθλήματος να γίνουν σε διαφορετικές πόλεις της Ευρώπης, ώστε να εορτασθούν τα εξηκοστά γενέθλια του πρωταθλήματος. Ως εκ τούτου δεν υπήρχε αυτόματο σύστημα προκρίσεως και έτσι και οι 55 εθνικές ομάδες των χωρών που ανήκουν, ως μέλη, στην UEFA, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων όπου θα διεξάγοντο οι αγώνες έπρεπε να αγωνισθούν στα προκριματικά διά τις θέσεις της τελικής φάσεως όπου υπήρχαν 24 ομάδες, δηλ. με την νέα μορφή όπως και στο Euro 2016. Εδημιουργήθησαν 6 όμιλοι από 4 ομάδες και μετά ηκολούθησαν τρεις φάσεις, εκείνη των 16 όπου προεκρίθησαν οι δύο πρώτες ομάδες εκάστου ομίλου και οι τέσσαρες καλύτερες τρίτες των ομίλων, των 8 [προημιτελικά], των 4 [ημιτελικά] και ο τελικός. Οι αγώνες διεξήχθησαν μεταξύ 11 Ιουνίου και 11 Ιουλίου 2021 [αντί του 2020] λόγω της αναβολής, η οποία απεφασίσθη από την UEFA εξ αιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού, γεγονός που είχε προκαλέσει την αναστολή αγώνων αλλά και προσωρινή ή μόνιμη διακοπή πρωταθλημάτων πολλών χωρών της Ευρώπης, όχι μόνο σε ποδόσφαιρο αλλά και σε άλλα αθλήματα.

Στους προημιτελικούς αγώνες της τελικής φάσεως προεκρίθησαν οι εξής εθνικές ομάδες: Γαλλία, Γερμανία, Ισπανία, Πορτογαλία, Ιταλία, Αγγλία, Σουηδία, Ολλανδία, Δανία, Τσεχία, Ρωσία, Κροατία, Πολωνία, Ουκρανία, Αυστρία, Ελβετία, Βέλγιο, Ουαλία, Σλοβακία, Τουρκία, Ουγγαρία, Σκωτία, Φινλανδία και Β. Μακεδονία, με τις δύο τελευταίες να εμφανίζονται διά πρώτη φορά σέ τελική φάση Ευρωπαϊκού πρωταθλήματος. Στην κλήρωση, η οποία διεξήχθη στις 30-11-2019 στο Βουκουρέστι, οι 24 αυτές ποδοσφαιρικές ομάδες ετοποθετήθηκαν σε ομάδες [γκρουπ] δυναμικότητας βάσει των αποτελεσμάτων τους στην βαθμολογία της UEFA, ως εξής: Στην πρώτη ομάδα δυναμικότητας ήταν το Βέλγιο, η Ιταλία, η Αγγλία, η Γερμανία, η Ισπανία και η Ουκρανία. Στην δεύτερη, η Γαλλία, η Πολωνία, η Ελβετία, η Κροατία, η Ολλανδία και η Ρωσία. Στην δε τρίτη, η Πορτογαλία, η Τουρκία, η Δανία, η Αυστρία, η Σουηδία και η Τσεχία. Τέλος, στην τετάρτη ομάδα ήταν η Ουαλία, η Φινλανδία, η Ουγγαρία, η Σλοβακία, η Σκωτία και η Β. Μακεδονία.

Μετά την κλήρωση προέκυψαν οι κάτωθι έξι όμιλοι των αγώνων:

Α΄ Όμιλος: Ιταλία, Ελβετία, Ουαλία, Τουρκία. Β΄ Όμιλος: Βέλγιο, Δανία, Φινλανδία, Ρωσία. Γ΄ Όμιλος: Ολλανδία, Αυστρία, Ουκρανία, Β. Μακεδονία. Δ΄ Όμιλος: Αγγλία, Κροατία, Σκωτία, Τσεχία. Ε΄ Όμιλος: Ισπανία, Σλοβακία, Πολωνία, Σουηδία. Στ΄ Όμιλος: Πορτογαλία, Γερμανία, Γαλλία, Ουγγαρία.

Τους αγώνες φιλοξένησαν στάδια ένδεκα πόλεων από ένδεκα διαφορετικές χώρες: Λονδίνο, Μόναχο, Ρώμη, Μπακού, Αγία Πετρούπολις, Άμστερνταμ, Σεβίλλη, Βουδα-

πέστη, Γκλασκώβη, Κοπεγχάγη και Βουκουρέστι. Σημειωτέον, ότι επτά εξ αυτών των χωρών και οκτώ εκ των πόλεων δεν είχαν φιλοξενήσει τελικούς Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος από τότε που Euro είχε ξεκινήσει ως Ευρωπαϊκό Κύπελλο Εθνών το 1960.

Τα αποτελέσματα της φάσεως των ομίλων ήταν ως εξής: Α΄ όμιλος: Τουρκία-Ιταλία 0-3, Ουαλία-Ελβετία 1-1, Τουρκία-Ουαλία 0-2, Ιταλία-Ελβετία 3-0, Ιταλία-Ουαλία 1-0, Ελβετία-Τουρκία 3-1. Η τελική βαθμολογία του ομίλου ήτο: Ιταλία 9 βαθμ., Ουαλία 4, Ελβετία 4, Τουρκία 0. Προεκρίθησαν οι δύο πρώτες ομάδες του ομίλου και η Ελβετία ως μία από τις τέσσαρες καλύτερες τρίτες ομάδες των ομίλων.

Β΄ Όμιλος: Δανία-Φινλανδία 0-1, Βέλγιο-Ρωσία 3-0, Ρωσία-Φινλανδία 1-0, Δανία-Βέλγιο 1-2, Ρωσία-Δανία 1-4, Φινλανδία-Βέλγιο 0-2. Η βαθμολογία του ομίλου διεμορφώθη ως εξής: Βέλγιο 9 βαθμ., Δανία 3, Φινλανδία 3, Ρωσία 3. Προεκρίθησαν οι δύο πρώτες ομάδες του ομίλου.

Γ΄ Όμιλος: Αυστρία-Β. Μακεδονία 3-1, Ολλανδία-Ουκρανία 3-2, Ολλανδία-Αυστρία 2-0, Ουκρανία-Β. Μακεδονία 2-1, Ουκρανία-Αυστρία 0-1, Β. Μακεδονία-Ολλανδία 0-3. Ο όμιλος είχε την εξής τελική βαθμολογία: Ολλανδία 9 βαθμ., Αυστρία 6, Ουκρανία 3 και Β. Μακεδονία 0. Προεκρίθησαν οι δύο πρώτες ομάδες και η Ουκρανία ως μία από τις καλύτερες τρίτες των ομίλων.

Δ΄ Όμιλος: Αγγλία-Κροατία 1-0, Σκωτία-Τσεχία 0-2, Τσεχία-Κροατία 1-1, Αγγλία-Σκωτία 0-0, Τσεχία-Αγγλία 0-1, Κροατία-Σκωτία 3-1. Η βαθμολογία του ομίλου ήτο ως εξής: Αγγλία 7 βαθμ., Κροατία 4, Τσεχία 4, Σκωτία 1. Οι δύο πρώτες ομάδες προεκρίθησαν στην επομένη φάση μαζί με την Τσεχία, την μία από τις τέσσαρες καλύτερες τρίτες ομάδες των ομίλων.

Ε΄ Όμιλος: Ισπανία-Σουηδία 0-0, Πολωνία-Σλοβακία 1-2, Σλοβακία-Σουηδία 0-1, Ισπανία-Πολωνία 1-1, Σλοβακία-Ισπανία 0-5, Σουηδία-Πολωνία 3-2. Η βαθμολογία του ομίλου ήτο: Σουηδία 7 βαθμ., Ισπανία 5, Σλοβακία 3, Πολωνία 1. Προεκρίθησαν οι δύο πρώτες ομάδες του ομίλου.

Στ΄ Όμιλος: Πορτογαλία-Ουγγαρία 3-0, Γαλλία-Γερμανία 1-0, Ουγγαρία-Γαλλία 1-1, Πορτογαλία-Γερμανία 2-4, Γαλλία-Πορτογαλία 2-2, Ουγγαρία-Γερμανία 2-2, με την τελική βαθμολογία να είναι ως εξής: Γαλλία 5 βαθμ., Γερμανία 4, Πορτογαλία 4, Ουγγαρία 2. Προεκρίθησαν οι δύο πρώτες και η Πορτογαλία ως μία από τις καλύτερες τρίτες των ομίλων.

Στην ΦΑΣΙΝ ΤΩΝ 16: Στο Βουκουρέστι, Γαλλία-Ελβετία 4-5 στα πέναλτυ, με τον κανονικών αγώνων και την παράτασιν να λήγουν 3-3. Στην Κοπεγχάγη, Κροατία-Ισπανία 3-5 στην παράτασιν με τον κανονικών αγώνα να λήγει 3-3. Στην Σεβίλλη, Βέλγιο-Πορτογαλία 1-0. Στο Λονδίνο, Ιταλία-Αυστρία 2-1 στην παράτασιν με τον κανονικών αγώνα να λήγει 0-0. Στο Λονδίνο, Αγγλία-Γερμανία 2-0. Στην Γκλασκώβη, Σουηδία-Ουκρανία 1-2 στην παράτασιν με τον κανονικών αγώνα να λήγει 1-1. Στην Βουδαπέστη, Ολλανδία-Τσε-

χία 0-2. Στο Άμστερνταμ, Ουαλία-Δανία 0-4.

Στα ΠΡΟΗΜΙΤΕΛΙΚΑ: Στην Αγία Πετρούπολη, Ελβετία-Ισπανία 1-3 στα πέναλτυ, με τον κανονικών αγώνων και την παράτασιν να λήγουν 1-1 με τέρματα του Shaqiri στο 68΄ διά την Ελβετία και του D.Zacaria στο 8΄ διά την Ισπανία. Στο Μόναχο, Ιταλία-Βέλγιο 2-1 με τέρματα των Barella στο 31΄ και Insigne στο 44΄ διά την Ιταλία, και Lukaku στο 45΄ +2΄ διά το Βέλγιο. Στο Μπακού του Αζερμπαϊτζάν, Τσεχία-Δανία 1-2 με τέρμα του Schick στο 49΄ διά την Τσεχία και των Delaney στο 5΄ και Dolberg στο 42΄ διά την Δανία. Στην Ρώμη, Αγγλία-Ουκρανία 4-0 με τέρματα των Kane στο 4΄ και στο 50΄, Maguire στο 46΄ και J.Henderson στο 63΄.

Στα ΗΜΙΤΕΛΙΚΑ, στον πρώτο ημιτελικό στο Στάδιο Wembley του Λονδίνου, η Ιταλία ενίκησε την Ισπανία 4-2 στα πέναλτυ με τον κανονικών αγώνα και την παράτασιν να λήγουν 1-1 με τα τέρματα του Chiesa στο 60΄ διά την Ιταλία και του Morata στο 80΄ διά την Ισπανία. Στον δεύτερο ημιτελικό και πάλι στο ίδιο στάδιο, η Αγγλία ενίκησε στην παράτασιν την Δανία 2-1 με τον κανονικών αγώνα να λήγει 1-1. Τα τέρματα της Αγγλίας εσημείωσαν Kjaer στο 39΄, με αυτογκόλ, και ο Kane στο 104΄ ενώ της Δανίας ο Damsgaard στο 30΄.

Ο μεγάλος ΤΕΛΙΚΟΣ, τον οποίον παρηκολούθησαν 67000 θεαταί, διεξήχθη την 11 Ιουλίου 2021 στο Στάδιο Wembley του Λονδίνου μεταξύ της Ιταλίας και της Αγγλίας με διαιτητή τον Ολλανδό B. Cuipers. Οι δύο ομάδες ήταν από τις παραδοσιακά μεγάλες δυνάμεις του Ευρωπαϊκού αλλά και του παγκοσμίου ποδοσφαίρου. Η Ιταλία, με συμμετοχή σέ εννέα τελικούς Euro και κατάκτησιν το 1968 και η Αγγλία, η οποία είχε λάβει μέρος σε εννέα τελικούς Euro. Τελικά, η Ιταλία ενίκησε με 3-2 στα πέναλτυ, ενώ στον κανονικών αγώνα και στην παράτασιν οι δύο ομάδες έμειναν ισόπαλες 1-1 με τα τέρματα του Bonucci στο 67΄ διά την Ιταλία και του Shaw στο 2΄ διά την Αγγλία. Έτσι, η Ιταλία κατέκτησε διά δεύτερη φορά στην ιστορία της το Πρωτάθλημα Ευρώπης.

Όσον αφορά τους πρώτους σκόρερ του

Euro 2020 ήταν οι P. Schick (Τσεχία), C. Ronaldo (Πορτογαλία) με 5 τέρματα και R. Lucasu (Βέλγιο), H. Kane (Αγγλία), K. Benzema (Γαλλία), E. Forsberg (Σουηδία) με 4 τέρματα. Διά την ανάδειξιν του κορυφαίου, ελήφθησαν υπ΄ όψιν τά τέρματα, οι ασίστ και ο χρόνος επιτεύξεως αυτών. Οι τρεις καλύτεροι παίκται οι οποίοι επελέγησαν με αυτόν τον τρόπον ήταν, ο C. Ronaldo με 5 τέρματα και 1 ασίστ σε 360΄, ο P. Schick με 5 τέρματα και 0 ασίστ σε 404΄ και ο K. Benzema με 4 τέρματα και 0 ασίστ σε 349΄. Τελικά, βάσει αυτών των στοιχείων ως κορυφαίος σκόρερ ανεκηρύχθη ο C. Ronaldo, ο οποίος ταυτοχρόνως έγινε και ο πρώτος σκόρερ των Euro, με 14 τέρματα στο σύνολο.

Ως καλύτερο τέρμα των αγώνων εψηφίσθη το δεύτερο τέρμα που επέτυχε ο Τσέχος P. Schick εναντίον της Σκωτίας.

Συνολικά, επετεύχθησαν 142 τέρματα σε 51 αγώνες, δηλ. 2.78 τέρματα ανά αγώνα. Αριθμός ο οποίος δεν δύναται να θεωρείται υψηλός. Όμως λαμβάνοντας υπ΄ όψιν την, κατ΄ εμέ, κάπως «αρνητική» [διά κάποιους θετικήν] εξέλιξιν του ποδοσφαίρου με το να βασίζεται περισσότερο σε σωματικά προσόντα, δύναμιν, αντοχήν/φυσικήν κατάστασιν, ταχύτητα, «αυστηρές» τακτικές αντί το ταλέντο και το «ξεδίπλωμα» του και, κυρίως, την τεχνικήν κατάρτισιν, επίσης και με τον «σύγχρονο» προσανατολισμό περισσότερον στην άμυνα, ίσως ο αριθμός αυτός να είναι ικανοποιητικός.

Ως καλύτερος ποδοσφαιριστής του Euro 2020 επελέγη ο Ιταλός G. Donnarumma, τίτλος ο οποίος απενεμήθη διά πρώτη φορά σέ τερματοφύλακα ενώ ως καλύτερος νέος ο Ισπανός Pedri σε ηλικία 18 ετών.

Τέλος, στην καλύτερη ενδεκάδα του Euro 2016 εψηφίσθησαν οι κάτωθι:

Τερματοφύλακες: G. Donnarumma (Ιταλία). Αμυντικοί: K. Walker (Αγγλία), H. Maguire (Αγγλία), L. Bonnucci (Ιταλία) και L. Spinazzola (Ιταλία). Μέσοι: P. E. Højbjerg (Σουηδία), Jorginho (Ιταλία) και Pedri (Ισπανία). Επιθετικοί: F. Chiesa (Ιταλία), R. Sterling (Αγγλία) και R. Lukaku (Βέλγιο).

NOMIKO ΓΡΑΦΕΙΟ & ΓΡΑΦΕΙΟ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΕΩΝ GÜMÜŞKAPI & SILVERGATE BV.

Με επαγγελματική πείρα μισού αιώνα, αναλαμβάνουμε από τα κεντρικά γραφεία μας σε Κωνσταντινούπολη και όλη τη Τουρκία, Ρότερνταμ, Άμστερνταμ, Ξάνθη, Γερμανία, Γαλλία και Καναδά κάθε είδος νομικής συμβουλής και παρακολούθησης νομικής υποθέσεως από έμπειρους συνεργάτες μας.

Αγγλικά και Τουρκικά: Av. Mustafa Demir (0090 5552229489)

Ελληνικά και Τουρκικά: Av. Nalian Hasanoğlu Kutlu (0090 5325748275)

Αγγλικά με όλους τους υπολοίπους συνεργάτες μας 0090 2122744764, 2727468, 2756356

GUMUSKAPI *

Email: gumuskapi.hukuk@gmail.com,
mstfdmr.gumuskapi@gmail.com, nhasanoglu74@gmail.com

Ortaklar Cad. No: 12/10 Mecidiyeköy/Istanbul/Turkey

πρόσωπα και άνθρωποι

Γ' ΜΕΡΟΣ

Η ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

κ. Αιμιλία Θεμοπούλου

ΤΗΣ ΚΟΡΝΗΛΙΑΣ ΤΣΕΒΙΚ ΜΠΑΪΒΕΡΤΙΑΝ

Το ζήτημα της αξιοκρατίας προϋπήρχε πριν τριάντα χρόνια, στην αρχή της καριέρας σας;

Θεωρώ ότι ήταν πιο εύκολα τα πράγματα. Είχαμε την τύχη να ακολουθήσουμε την ειδικότητα που επιθυμούσαμε, να ασκούμε ένα λειτουργήμα που αγαπάμε – αναφέρομαι σε εμάς τους εκπαιδευτικούς, το οποίο εμπεριέχει και τον εθελοντισμό. Επέλεξα συνειδητά μια ειδίκευση που αναπτυσσόταν τότε στην Ελλάδα και η επαγγελματική μου αποκατάσταση δεν καθυστέρησε πολύ. Τώρα πλέον οι προκλήσεις νέων θέσεων στο Πανεπιστήμιο, σε σχέση με τους καθηγητές που αφυπηρετούν, είναι ελάχιστες. Αν δείτε την αναλογία φοιτητών/διδασκόντων στην Ελλάδα είναι τραγικά χαμηλή, το χαμηλότερο σε όλη την Ευρώπη είναι πίσω και από την Τουρκία. Αν λάβουμε υπόψη μας τις Ελβετίες, Νορβηγία που αντιστοιχεί περίπου σε 8/1, στην Ελλάδα η αναλογία αυτή είναι 47/1! Τα τελευταία 15 χρόνια τα Πανεπιστήμια έχουν χάσει το 30% των θέσεων τους (περίπου 2.500 θέσεις), οι οποίες δεν αναπληρώθηκαν ποτέ! Όπως τραγικά χαμηλό είναι και το ποσοστό της ετήσιας χρηματοδότησης του κράτους στα δημόσια πανεπιστήμια.

Ποια είναι η γνώμη σας σχετικά με τα ιδιωτικά πανεπιστήμια; Πώς δικαιολογείτε την αντίσταση που έχει δημιουργηθεί σήμερα στην Ελλάδα σχετικά με τα ιδιωτικά πανεπιστήμια;

Εμείς δεν φοβόμαστε τα ιδιωτικά πανεπιστήμια. Απλά, το ζήτημα είναι ότι δεν θα έρθει το Harvard να ανοίξει παραρτήματα στην Ελλάδα. Θα έρθουν κάποια πανεπιστήμια, όπως ορισμένα από αυτά που βρίσκονται στην Κύπρο είναι αμερικανικών συμφερόντων και αφορούν κυρίως Ιατρικές Σχολές, οι οποίες αποτελούν πεδίο διείσδυσης ξένων συμφερόντων στην Κύπρο και στην Ελλάδα. Να επισημάνουμε ότι ο όμιλος ο οποίος εξαγόρασε ιδιωτικά νοσοκομεία στην Ελλάδα ενδιαφέρεται και για την ίδρυση μη κρατικής Ιατρικής Σχολής στη χώρα μας! Αναφέρθηκε ότι θα γίνουν στην Ελλάδα παραρτήματα αυτών των πανεπιστημίων. Ένα πανεπιστήμιο μη κρατικό θα αποσκοπεί οπωσδήποτε στο κέρδος. Πώς μπορεί να λειτουργήσει διαφορετικά; Δεν πρόκειται για φιλανθρωπικά ιδρύματα! Συνεπώς δεν μπορεί να είναι μη κερδοσκοπικό. Πώς θα συντηρηθεί; Η Ελλάδα,

λόγω του πληθυσμού της, αποτελεί μια πολύ μικρή αγορά και δεν ενδιαφέρει κάποιο καλό πανεπιστήμιο να έρθει να εγκατασταθεί στην αγορά αυτή. Η περίπτωση μας δεν είναι αυτή της Τουρκίας, λόγω του πληθυσμού που έχει, υπάρχουν εκεί ορισμένα καλά ιδιωτικά πανεπιστήμια. Είναι επίσης πολύ πιθανό να έρθουν σποραδικά παραρτήματα ξένων κολλεγίων ή ακόμη και κολλεγίων που λειτουργούν στην Ελλάδα και να αναβαθμιστούν σε πανεπιστήμια. Πράγμα το οποίο είναι ενάντια στο άρθρο 16 περί δημόσιας παιδείας.

Τι είναι το πανεπιστήμιο; Ένας χώρος που παρέχει απλά πτυχία; Δεν είναι ένας χώρος ανάπτυξης της εκπαίδευσης, της ελεύθερης διακίνησης ιδεών, της ακαδημαϊκής γνώσης; Γιατί σε αυτά τα ιδιωτικά πανεπιστήμια δεν θα απαιτούνται τόσες υψηλές βάσεις; Εξάλλου τι δυνατότητα θα έχουν οι φοιτητές να ανταποκριθούν στα δίδακτρα; Με φοιτητικά δάνεια, τα οποία θα υποχρεωθούν να αποπληρώνουν για μακρά περίοδο της ζωής τους, αν βέβαια έχουν δουλειά μετά την αποφοίτησή τους. Πώς καταστρατηγείται η ισότητα όλων των πολιτών, οι οποίοι διά της εκπαίδευσης μπορούσαν να εξελιχθούν; Και έως τώρα μέσα από την εκπαίδευση όλοι οι πολίτες ήταν ίσοι, και οι μη έχοντες και οι κατέχοντες. Έχουμε αποτελέσματα εξαιρετικών επιστημόνων που ήταν από οικογένειες μη κατέχουσες κι έφθασαν σε κορυφαία αξιώματα. Εσφαλμένα λέγεται ότι για να μην πηγαίνουν οι φοιτητές στο εξωτερικό να φοιτούν σε παραρτήματα ξένων πανεπιστημίων στην Ελλάδα. Δεν είναι ακριβώς η ίδια περίπτωση. Τα ποσά που θα πληρώνουν οι φοιτητές στα ιδιωτικά Πανεπιστήμια θα αποτελούν ξένα κεφάλαια, τα οποία δεν θα παραμείνουν στην Ελλάδα. Τα παραρτήματα που θα ανοίξουν εδώ θα αναγνωρίζονται και στο εξωτερικό; Δεν υπάρχει επαρκής πληροφόρηση για το καθεστώς των μη κρατικών Πανεπιστημίων που θέλουν να ιδρύσουν. Τι θα γίνει με το θέμα της ισοτιμίας; Από το 2007 μέχρι φέτος ήμουν αμειψί σύμβουλος σε θέματα ισοτιμίας και αναγνώρισης πτυχίων του ΔΟΑΤΑΠ από την Τουρκία. Έρχονται κάποια πτυχία από το εξωτερικό τα οποία μπορούν να είναι ισοτίμα, αλλά όχι αντίστοιχα. Τι θα γίνει με τις περιπτώσεις αυτές; Θα υπάρχει μια άκρατη αναγνώριση πτυχίων αμφιβόλου ποιότητας; Δεν υπάρχει δυστυχώς σήμερα ένα νομικό πλαίσιο, το οποίο να καλύπτει αυτά τα θέματα.

Ζήτησαν από κάθε Τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών να εκφράσει τις απόψεις του. Για να δικαιολογηθεί η ίδρυση των μη κρατικών Πανεπιστημίων γίνεται επίσης λόγος για εξωστρέφεια. Εμείς ήδη έχουμε πολλές συνεργασίες με πανεπιστήμια του εξωτερικού σε επίπεδο Erasmus. Είμαι επιστημονική υπεύθυνη στο Τμήμα μας με πέντε Πανεπιστήμια του εξωτερικού για συνεργασίες σε επίπεδο Erasmus. Είχα διαπανεπιστημιακές επιστημονικές συνεργασίες Erasmus από τότε που ήμουν στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, όπως προανέφερα. Η εξωστρέφεια δεν επιτυγχάνεται με παραρτήματα αμφιβόλου ποιότητας ξένων πανεπιστημίων. Έχουμε πραγματικά πολύ καλά κρατικά πανεπιστήμια, τα οποία βρίσκονται πολύ υψηλά στη διεθνή κατάταξη.

Αναφορικά δε με το αφήγημα ότι η ίδρυση μη κρατικών Πανεπιστημίων θα συμβάλει στην αναστροφή του «brain drain» δεν θα αποτελέσει διέξοδο, διότι οι νέοι επιστήμονες με σημαντικές ακαδημαϊκές προοπτικές και απολαβές στο εξωτερικό δεν θα εγκαταλείψουν τα ιδρύματα του εξωτερικού στα οποία εργάζονται, έχοντας υπόψη τις απολαβές στην Ελλάδα. Ένα αντικίνητρο για το «brain gain» είναι οι πολύ χαμηλές αποδοχές των Καθηγητών Πανεπιστημίων στην Ελλάδα, οι οποίες υπέστησαν οριζόντιες περικοπές που φθάνουν έως και το 40%.

Για να διατηρηθούν οι Οθωμανικές Σπουδές διδάσκω μέχρι και δεκαπέντε ώρες την εβδομάδα σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, πολύ πέραν των προβλεπόμενων ελαχίστων ωρών διδασκαλίας των καθηγητών κι όμως θα συνεχίζω να διδάσκω.

Πριν λίγο καιρό ανήλθατε στον ύπατο βαθμό της Καθηγήτριας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Ένα αξίωμα που τιμάει την ακαδημαϊκή σας σταδιοδρομία κι εξέλιξη. Πώς βιώνετε την επιτυχία σας αυτή;

Η προαγωγή μου σε Καθηγήτρια αποτελεί μια καθυστερημένη δικαίωση. Δεν έχει αλλάξει τίποτα για μένα. Ασκώ τη δουλειά μου ως λειτουργήμα και όχι ως εργασία. Εύχομαι να συνεχίσουν οι Οθωμανικές Σπουδές τόσο στο Τμήμα μας όσο και σε άλλα Τμήματα Πανεπιστημίων στην Ελλάδα. Συνεχίζω με ζήλο το λειτουργήμα μου.

Είστε Πρόεδρος του Συλλόγου των Ζαππίδων Αθηνών. Μπορείτε να μας μιλήσετε

για τις εκδηλώσεις και δραστηριότητες του Συλλόγου μας; Υπάρχει ενδιαφέρον των νέων σε ηλικία Ζαππίδων προς τον Σύλλογο;

Ο βασικός σκοπός του Συλλόγου μας είναι πρωτίστως η σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ των Ζαππίδων, οι πολιτιστικές δραστηριότητες, η αρωγή στη μητέρα Σχολή και σε Ζαππίδες. Προσπαθούμε όσο το δυνατόν να ανταποκριθούμε στους συγκεκριμένους σκοπούς. Το ζήτημα κατά την άποψή μου είναι πώς θα μεταλαμπαδεύσουμε στις νεότερες γενεές τον εθελοντισμό και το πνεύμα του Συλλόγου. Γιατί πιστεύω ότι οι νεότερες Ζαππίδες, για διάφορους προσωπικούς και αντικειμενικούς λόγους, δεν ευκαιρούν ή ίσως δεν ενδιαφέρονται. Βέβαια υπάρχουν πολλές αιτίες. Πρώτον οι νεότερες κοπέλες εργάζονται. Έχουν παιδιά που πηγαίνουν σε φροντιστήρια και διάφορες δραστηριότητες και ίσως έχουν πολλές οικογενειακές κι επαγγελματικές υποχρεώσεις. Οι κυρίες αντιθέτως, που είναι κάπως μεγαλύτερες στην ηλικία, πιστεύω πως ηλικιακά και σωματικά είναι πολύ κατάλληλες. Για να συμμετέχει κανείς σε συλλόγους και ομαδικές συσσωματώσεις θα πρέπει να υπάρχει η επιθυμία του εθελοντισμού. Ίσως και να σχετίζεται με τα βιώματα της κάθε κυρίας στην Πόλη. Εμείς, την εποχή που φοιτούσαμε στο Ζάππειο, μεγαλώσαμε σε μια πιο κλειστή κοινωνία. Όπως προανέφερα, το Ζάππειο μας έμαθε, εκτός από την πειθαρχία, και την αγάπη για τα κοινά. Οι κοινές εκδηλώσεις μας στο σχολείο, η ημέρα μνημοσύνου του Ιδρυτή μας Κωνσταντίνου Ζάππα μας ενέφυσαν ίσως το ενδιαφέρον για τα κοινά.

Διοργανώνουμε διάφορες εκδηλώσεις στον Σύλλογό μας. Παρακολουθούμε ποιτικές παραστάσεις σε θέατρα, επισκεπτόμαστε εκθέσεις σε μουσεία και διοργανώνουμε μονοήμερες ή πολυήμερες εκδρομές. Διοργανώνουμε επίσης το Χριστουγεννιάτικο γεύμα, την κοπή της πίτας μετά την Πρωτοχρονιά και το Γεύμα Αγάπης μετά το Πάσχα. Το θέμα της πανδημίας οφείλω να πω ότι επηρέασε πολύ τη δράση του Συλλόγου μας, όπως και κάθε συλλογική δραστηριότητα. Προσπαθούμε να ανταποκριθούμε και στις ανάγκες της νεότερης γενεάς. Παρατηρώ ωστόσο μια σχετική απουσία των νέων από όλους τους κωνσταντινουπολίτικους συλλόγους μας στην Αθήνα. Τέλος, θα πρέπει να βρούμε τρόπους να προσελκύσουμε τις νεότερες γενεές στους Συλλόγους μας.

Η ΜΑΚΡΑΙΩΝΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΤΟΥ ΜΙΧΑΛΗ ΜΠΟΓΙΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Πρόσφατα, με αφορμή τη μνημειώδη έκθεση «Χαιρώνεια, Αύγουστος 338 π.Χ., η μάχη που άλλαξε τον κόσμο» (Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης), στο διεθνές συνέδριο που διοργανώθηκε μεταξύ 28/2 και 1/3/2024, έκανε μια εξόχως εμπεριστατωμένη εισήγηση η κ. Αγγελική Κοτταρίδη*, «Ο αντίκτυπος των μεταρρυθμίσεων του Φιλίππου του Β' στη Μακεδονική Αρχιτεκτονική», όπου ανέλυσε ολόκληρο το ανορθωτικό έργο του Φιλίππου του Β', την ίδρυση του Ανακτόρου των Αιγών, πρωτοφανούς για τα ελληνικά μέτρα, και τον ρόλο του Γυμνασίου ως πολιτικής-πολιτιστικής δομής, άρρηκτα συνδεδεμένης με την κραταίωση της μακεδονικής ισχύος, καθώς τον αξιοποίησαν απόλυτα ο Φίλιππος και ο Αλέξανδρος.

Είναι γνωστό ότι τα πιο εντυπωσιακά δημόσια κτίσματα της ελληνικής αρχαιότητας ήταν, μετά τους ναούς, τα γυμνάσια, τα θέατρα και τα στάδια. Ήταν το καθένα μια όψη του πανελλήνιου πολιτισμού, που είχε πολλές κοινές αξίες (μέτρο, αγωνιστικότητα ως ουσία της ζωής, ιδανικό του καλού κι αγαθού, αρετές της ευσέβειας, της εγκράτειας, της σωφροσύνης, της δικαιοσύνης και της ανδρείας) που διαιωνίστηκαν και στη ρωμαϊκή εποχή και αργότερα στον ελληνοχριστιανικό (βυζαντινό) πολιτισμό.

Οι ρίζες του Γυμνασίου βρίσκονται ήδη στην ομηρική εποχή: δίπλα στο μέγαρο του Οδυσσέα υπήρχε «τυκτόν δάπεδον» (Οδύσσεια, δ 627), παραέξω «χοροί», χώροι δηλαδή για άθληση, αθλοπαιδιές και όρχηση (δ 635 και ν 414) και «δρόμοι» για το τρέξιμο. Είναι εν σπέρματι η εικόνα του αρχαϊκού και κλασικού γυμναστηρίου που, σε διάφορα μεγέθη, πολλαπλασιάστηκε και κόσμησε τις ελληνικές πόλεις. Μικρές εγκαταστάσεις ίδρυναν ιδιώτες και γυμναστές/παιδοτρίβες (π.χ. του Αθηναίου Ταυρέου, του Δηλίου Στασέου). Η στοιχειώδης μορφή περιλάμβανε τον «δρόμο» ή «ξυστό», την παλαίστρα (κατάστεγον γυμνάσιο) και τον υπαίθριο τομέα (σκάμματα, χώροι ρίψεων κ.λπ.). Στο κατάστεγο απαραίτητα ήταν τα αποδυτήρια, τα αλειπτήρια και τα λουτρά. Τέλος, στον σκιασμένο χώρο περί την παλαίστρα έβαζαν κλιμακωτά καθίσματα (εξέδρα) για τους θεατές.

Το ιδανικό του καλού κι αγαθού πολίτη δεν μπορούσε ν' αφήσει το ίδρυμα αυτό να ασχολείται με τη σωματική εκγύμναση μόνο. Γι' αυτό κρίθηκε ως κατάλληλος χώρος όπου οι μέλλοντες πολίτες, στρατιώτες και αθλητές, θα καλλιεργούσαν και το πνεύμα τους. Τελικά, ένας φωτισμένος ηγέτης και μια ιστορική συγκυρία θα μετατρέψουν το Γυμνάσιο σε «σήμα κατατεθέν» του ελληνοιστικού κόσμου. Ποια ήταν η μήτρα του;

Τον Δ' αιώνα π.Χ. μια μόνον Πόλη-κράτος, η Θήβα, είχε τον θεσμό του Κρατικού Γυμνασίου: συνεχής προπόνηση στα αθλήματα και την τέχνη πολέμου. Αυτό γνώρισε από κοντά ο Φίλιππος ως όμηρος στην ισχυρή Θήβα μεταξύ 350-340 (σώθηκε επιγραφή «τοξευόμεν κη ακοντιδόμεν κη ταδδέσθη σύνταξις ται περί τον πόλεμον»). Ο Φίλιππος το υιοθέτησε και το μεταφύτευσε στη Μακεδονία. Μέχρι τα

τέλη του Δ' αιώνα (301 π.Χ.) όλες οι παλιές και νέες ελληνικές πόλεις θα το υιοθετούσαν. Ο Φίλιππος το «εργαλειοποίησε» για να παράγει καλούς στρατιώτες για τον βασιλιά, καλούς πολίτες για την πόλη, αστούς με αυτοσεβασμό (αιδώ και δίκην). Με τον Αλέξανδρο και τους Διαδόχους έγινε μέσον κοινωνικής ανόδου που αφορούσε εκ των πραγμάτων και τους αλλοεθνείς (από την κατακτημένη Ασία) που ήθελαν να «προσπολιτισθούν» και να αφομοιωθούν προς τον ελληνικό πολιτισμό.

Έγινε επίσης ένας ιδανικός θεσμός για να προωθήσει το ιδανικό του Αριστοτέλη: φιλία ανδρών («φιλοτησία»), ένας χώρος εξοπλισμένος («πρίνέ κλιν») επιπλέον με χώρους εστίασης/ανδρώνες, κοιτώνες, λουτρά. Σ' αυτά τα Γυμνάσια γίνονταν και διαλέξεις από φιλοσόφους και επιστήμονες. Άρα, εκτός από προπονήσεις και πολεμική εξάσκηση, προσφερόταν άφθονη πνευματική καλλιέργεια!

Στον Γ' αιώνα π.Χ. Γυμνάσια υπήρχαν: στην Ολυμπία, στους Δελφούς, στην Ερέτρια (με μαγειρείο και ανδρώα), στη Δήλο, στην Πριήνη (με λουτρά-λουτήρες), στη Μεσσήνη και στην Πτολεμαίδα της Αιγύπτου. Στη Δύση υπήρχαν στην Πομπηία και την Κυρήνη. Στη Μ.Ασία υπήρχαν στην Κίβυρα, τη Λαοδικεία επί Λύκω (Νότια), στη Στρατονίκεια, την Τερμησό. Εξαπλώθηκαν από τη Συρία (μια «νέα Μακεδονία»), από πόλεις που ίδρυσε ο Σέλευκος: Δίον, Έδεσσα, Αίγες, Βέροια, Δούρα-Ευρωπός έως το σημερινό Αφγανιστάν: Αλεξάνδρεια Εσχάτη, Άι-Χανούμ, Καράτσι, Πατιάλα (Ινδός ποταμός).

Βάσει των ανασκαφών και όσων λένε οι πηγές (Αρριανός, Πλούταρχος) ο ελληνικός πολιτισμός ως γλώσσα και τρόπος ζωής μέσω 2 θεσμών διαδόθηκε στους «βαρβάρους»:

- Θέατρο: η υψηλότερη τέχνη, δεμένη με τη θρησκεία, εντυπωσίαζε. Θίασοι των *περί τον Διόνυσον τεχνιτών* διέδιδαν τους μύθους, τις ιδέες και τις αξίες των Ελλήνων έως τα βάθη της Ανατολής.

- Γυμνάσιο: χρηματοδοτούνταν από Βασιλείς, τα Κοινά των πόλεων και τους πλουσίους. Ενόστε η γυμνασιάρχος ήταν γυναίκα, πρωτιέ-ρεια, κι αυτό ήταν σημείο κοινωνικής απελευθέρωσης (αν σκεφθούμε πόσο περιορισμένες ήταν οι γυναίκες στον ιωνικό κόσμο).

Χάρη σε αυτά εξελληνίστηκε το εσωτερικό της Μ.Ασίας, μέρος της Συρίας και μέρος της Παλαιστίνης και της Αιγύπτου. Η ελληνική γλώσσα ρίζωσε στη Συρία για 1.000 έτη (έως το 700 μ.Χ.), στην Ινδία ο Ασόκα βάζει σε τρίγλωσση επιγραφή το κήρυγμα του Βούδα (με επιρροές από τους Πυθαγόρειους) και τον Η' Θ' μ.Χ. αιώνα, κινέζικες πηγές αναφέρουν την ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΩΣ ΟΜΙΛΟΥΜΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ, στις δυτικές εσχαιές του σινικού βασιλείου.

Το Γυμνάσιο θα ξαναεμφανιστεί ως θεσμός και ονομασία, με υποτονισμένο το στοιχείο της σωματικής εκγύμνασης, στις παραμονές της Αναγέννησης στη Δ. Ευρώπη. Αλλά με αυτή την ιστορία θα ασχοληθούμε σε επόμενο σημείωμά μας.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΡΥΠΑΣ

ΤΗΣ ΑΝΔΡΟΜΑΧΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Είχε αρχίσει να σουρουπώνει, όταν φορτωμένη με βαλίτσες κατέβαινα τις σκάλες του τελευταίου φέρι μποτ από Κεραμωτή για Θάσο. Επέστρεφα από την Κωνσταντινούπολη και ενώ έβλεπα τα όμορφα βουνά της πράσινης Θάσου να με χαιρετίζουν, σαν συγγενείς μακρινοί με χαρά, στα μάτια μου είχα τον πολιτισμό που είδα σε πλήρη άνθηση στην Τουρκία! Τις ατελείωτες πολυκατοικίες-ουρανοξύστες, τους κρεμαστούς κήπους με λουλούδια, την καθαριότητα στους δρόμους, την έλλειψη παντελώς των κάδων!

Αχ Θεέ μου, μονολογούσα, ευτυχώς εμείς έχουμε ακόμη τα βουνά, το πράσινο, το γαλάζιο της αμόλυντης θάλασσας και προσπαθούσα να παρηγορηθώ, ενώ μέσα μου κράταγα έναν θυμό, που αυξανόταν επικίνδυνα σαν αναμμένη πυρίτιδα, γιατί ενώ είχα άλλη άποψη για τη γείτονα, καθώς την επισκέφθηκα, εντυπωσιάστηκα.

Αυθόρμητα βγήκαν αυτές οι συγκρίσεις, αναρωτήθηκα σε τι είναι χρήσιμα άραγε τόσα τηλεπαράθυρα που καθημερινά βλέπουμε στην τηλεόραση, τόσοι υπουργοί, τόσα συσχεπτόμενα πολιτικά άτομα που κονταροχτυπιούνται, για το καλό της πατρίδας μας πάντα, συντονισμένα όχι από τον Πρόεδρο της Βουλής, αλλά από τον κάθε δημοσιογραφίσκο κάθε τηλεοπτικής εκπομπής!!!

Έφθασα στο αυτοκίνητό μου και, προσπαθώντας να βρω τα κλειδιά, για να βάλω μέσα τα πράγματά μου και να αποθέσω την κούραση του πολύωρου ταξιδιού μου... Να την, την είδα! Αχ! Ευτυχώς την είδα, την τρύπα, σαν από οβίδα πολέμου! Αυτήν, που απείχε από το πόδι μου μονάχα πέντε εκατοστά, που ο καλός θεός με φώτισε τελευταία στιγμή, κοιτώντας κατά το συνήθειο μου χάμω, να τη δω, πριν βυθιστώ μέσα της, με τι συνέπειες... Από στραμπούληγμα μέχρι σπάσιμο συντριπτικό, σε νοσοκομεία της υπό διάλυση πατρίδας μας και με συνέπειες άγνωστες για την αρτιμελεία μου!

Θεέ και Κύριε, σε ευχαριστώ, αλλά για πες μου, ως πότε θα με σώνεις; Όταν δεν μπορούν όλοι αυτοί που συνεδριάζουν στα τηλεπαράθυρα να κλείσουν μια τρύπα!

Το 2024 να έχουμε μια τέτοια τρύπα στον Λιμένα της Θάσου, μπροστά στα φέρι μποτ, σε μια χώρα που παίρνει τόσα κονδύλια ευρωπαϊκά, που παίρνει τόσες επιδοτήσεις από την Περιφέρεια, τον Κρατικό Προϋπολογισμό, από... από... από... Και δεν είναι μόνο στη Θάσο, μια Θάσο γεμάτη με λακκούβες, φωτιζόμενες κιόλας!!

Γιατί έχουμε τη μοναδική πατέντα εδώ στο χωριό μας, να έχουν κάνει οι εκάστοτε Δήμαρχοι, πλούσιο φωτισμό παντού, σε δρόμους όμως ακατάλληλους, γεμάτους λάκκους, τρύπες. Και είναι λυπηρό ότι αυτό γίνεται σε όλη την Ελλάδα.

Δεν θα ξεχάσω όταν πρόσφατα επισκέφθηκα την Αθήνα –είχα να πάω από φοιτήτρια– τις ίδιες ακριβώς λακκούβες βρήκα στο Σύνταγμα, την Ερμού και άλλους γνωστούς δρόμους! Στην Αθήνα την πρωτεύουσα είκοσι χρόνια μετά τίποτα δεν άλλαξε στους δρόμους. Όπως τις ίδιες ακριβώς λακκούβες βρήκα στη Θεσσαλονίκη και μάλιστα με απίστευτη βρωμιά... Η όμορφη συμπερωτεύουσα, ειδικά το κέντρο της, όπου κάδοι σκουπιδιών ξεχειλίζουν στην περίφημη Αριστοτέλους, κάδοι γεμάτοι έως επάνω, δίπλα στα παγκάκια με τα λουλούδια!

Εγώ όμως δεν ζω στη Θεσσαλονίκη, μήτε στην Αθήνα, ζω στην όμορφη Θάσο, με μακρινούς συγγενείς μου τα βουνά και φίλη μου την αμόλυντη θάλασσα. Παρακαλώ άμεσα τους αρμόδιους, που νομίζω είναι το Λιμενικό Ταμείο Θάσου, να κλείσει άμεσα, να σιμεντώσει αυτήν την καταραμένη τρύπα πριν συμβεί κάτι τραγικό στον επόμενο, που δεν θα τη δει, δεν θα την καταλάβει, αλλά θα πέσει μέσα...

Και άντε να την ξέρεις από παλιό σου πέσιμο τη λακκούβα – υπάρχει βαθιά σαν κοιλωμά εδώ και χρόνια μπροστά στην ALPHA BANK... Άλλη μια στο παλιό ψαράδικο του Καλόπουλου, κοντά στο παλιό ποδηλατάδικο του αείμνηστου Χατζημανώλη –αυτή μου έδωσε κάποτε ένα γενναίο πέσιμο ήμουν με περπατούρα έναν μήνα και φυσιοθεραπείες– ακόμα εκεί είναι, να την προσέχετε... Και άντε να ξέρεις τη λακκούβα από χρόνια, σαν παλιά σου γνωστή, θα την προσέξεις άμα πλησιάσεις... Αν όμως είναι καινούργια, τότε τι γίνεται;

Δεν πάει πίσω η ζωή, να αναστήσουμε τον παλιό Δήμαρχο Αθανάσιο Μπαλτά, που μόνος του έπαιρνε τη σκούπα και το φαράσι και σκούπιζε τους δρόμους της Θάσου και έκλεινε με τιμμένο κάτι τέτοιες τρύπες. Οι εποχές έχουν αλλάξει και θα πρέπει όλοι οι υπεύθυνοι να είναι πιο προσεκτικοί. Να προσέχουν επίσης την πληθώρα ξεθωριασμένων ελληνικών σημαιών που υπάρχουν στα τελωνεία, τα λιμάνια και τις βάρες των ψαράδων μας, σε αντίθεση με τις ατσαλάκωτες, καθαρές σημαίες των γειτόνων μας!

Από αυτά φαίνεται μια πατρίδα, τα μικρά... Τα μικρά που είναι μεγάλα και υψηλά. Όπως δεν μπορεί να έχεις μια σημαία ελληνική ξεθωριασμένη και σκισμένη να κυματίζει έτσι, δεν έχεις και το δικαίωμα να έχεις πληθώρα από φώτα, σε δρόμους με λακκούβες και τρύπες. Κλείστε άμεσα αυτή την τρύπα. Σας παρακαλώ.

Με χρέος προς την πατρίδα μου, χρειάζεται να γίνω και δυσάρεστη.

* Αρχαιολόγος, συνεργάτης του Μανώλη Ανδρόνικου στις ανασκαφές της Βεργίνας. Προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Μακεδονίας (υπεύθυνη για την αναστύλωση του Ανακτόρου των Αιγών).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΚΟΥΝΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Δέχεται 9-1 και 5-8 επί συνεντεύξει

Σόλωνος 52 και Ομήρου, 5ος όροφος Αθήνα
Τηλ. 2103615867 Κιν. 6937120360**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΓΟΠΟΥΛΟΣ**

Χειρ. Οδοντίατρος

ΜΙΧΑΗΛΣ ΠΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Χειρ. Οδοντίατρος

Τοποθετούνται **εμφυτεύματα-Εφαρμογές LASER**

Δέχεται καθημερινά με ραντεβού

Αγγέλου Σικελιανού 12, Ν. Ψυχικό

Τηλ.: 210.6740.777 - Fax: 210.6740.900

**ΚΕΝΤΡΟ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ
και ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ****ΓΕΩΡΓ. ΑΘ. ΓΟΥΓΟΥΔΗ**ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΩΝ,
ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ, ΚΑΡΔΙΟΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ
ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ 1 και ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ - Π. ΦΑΛΗΡΟ
ΤΗΛ. 210.9848482**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΖΗΣΙΑΔΗΣ**

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Αμφιτρίτης 12, Π. Φάληρο

Τηλ. Ιατρείου: 210 9838877, κιν.: 6944 475212

e-mail: k.zisiadis@gmail.com

Dr. ΓΕΩΡΓΙΟΣ Σ. ΤΣΟΛΑΣ

Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών

ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

Αλκυόνης 18α, Π. Φάληρο 175 61

(έναντι Ι.Ν. Αγ. Αλεξάνδρου, στον Φλοίσβο)

Β' Ιατρείο: Πάρνηθος 32, Σαρωνίδα

Τηλ./Fax: 210-98 28 894

Κινητό: 697-2201044

Τηλ.: 22910 55019

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΜΟΥΓΚΡΙΑΔΗΣ

ΧΕΙΡ. ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ-ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΟΛΟΓΟΣ

Μετεκπαιδευθείς στην

Οδοντιατρική Σχολή Αθηνών

Παρθενώνος 5 (στάση Μπάτης) Π. Φάληρο

Τηλ. Ιατρείου: 210 9824212 οικίας: 210 96 7740

ΜΕΤΤΙΣΟΠΟΥΛΟΣ**ΟΠΤΙΚΑ ΕΙΔΗ**

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΟΜΗΡΟΥ 64 Ν. ΣΜΥΡΝΗ

ΤΗΛ: 210 9359539 - 210 9344690

ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ**ΧΡΙΣΤΙΝΑ Α. ΟΖΟΥΛΕΡ**

Δέχεται από τις 10.00-13.00. και 17.00-20.00

Έλλης 16 (Έδερ) Παλ. Φάληρο

Τηλ. Φυσικ/τηρίου 210 9832978, Κιν.: 6944958130

ΠΑΝΤΕΛΗΣ Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΟΣ

Επ. Καθηγητής Οφθαλμολογίας SMU

Διευθυντής Οφθαλμολογικής Κλινικής

Νοσοκομείου Metropolitan

www.eyelaser.gr

Λεωφ. Ποσειδώνος 42, Π. Φάληρο 210 9881800

Δρ. ΑΡΓΥΡΩ ΧΑΤΖΗΪΩΑΝΝΟΥ

MD, Dipl. rer. nat., PhD

ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΠΑΝ/ΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ - ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΟΣ

Υπεύθυνη τμήματος Ειδικών Θεραπειών

& Δερματοχειρουργικής, Νοσ. "Α. Συγγρός"

Βασ. Σοφίας & Χατζηκώστα 7

Τηλ. 6937 191322

haciargiro.ac@gmail.com

211 4134859

Dr ΛΥΔΙΑ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ-ΜΟΥΖΑΚΑ

ε. Καθηγήτρια Ιατρικής Σχολής Παν/μίου Αθηνών

Χειρουργός-Γυναικολόγος, Χειρουργός-Μαστολόγος

• Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Μαστολογίας

• Εθνικός Εκπρόσωπος της Ελλάδος στην
European Commission Initiative for Breast Cancer• Εκπρόσωπος του Π.Ι.Σ. στη UEMS για τις ανάγκες
στη χειρουργική εκπαίδευση στον καρκίνο του μαστού

• Δ/της Ελληνικής Σχολής Μαστολογίας

• Πρόεδρος του 21st SIS World Congress
on Breast Cancer & Breast Healthcare

Λ. Βασ. Σοφίας 124Β, 115 26 Αθήνα • Τηλ.: 210 77 71 246

Φαξ: 210 77 16 834 • E-mail: lydiamouzaka@yahoo.gr

www.mastologos.gr

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΠΕΚΙΑΡΟΓΛΟΥ - ΕΞΑΔΑΚΤΥΛΟΥ
**ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ
ΚΑΙ ΔΑΡΔΑΝΕΛΛΙΑ**

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΙΟΥΚΑΤΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΙΟΥΚΑΤΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΙΟΥΚΑΤΟΥ

Ξύπνησαν Μνήμες

ΤΗΣ ΙΩΑΝΝΑΣ ΨΑΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΔΟΚΟΥ

στον πρώτο, με αρτιότερη επίπλωση και επιστημονικό εξοπλισμό χωρίς να σταματήσει τον συνεχή εμπλουτισμό του.

Θαύμασα και τη φωτογραφία του εργαστηρίου της Φυσικής Πειραματικής με τον χαμογελαστό άξιο μαθητή μου, τον διευθυντή της σχολής, το οποίο δημιούργησε και συντήρησε επί χρόνια ο Αλέξανδρος Αλεξανδρίδης. Οι δύο συνάδελφοι, από τους κορυφαίους εκπαιδευτικούς της Πόλης, αφιέρωσαν 40-44 χρόνια της επίγειας ζωής τους μέσα σ' αυτές τις αίθουσες που τις ένιωθαν σαν δεύτερό τους σπίτι.

Ευτύχιστα να συνεργαστώ και με τους δύο παλαιούς λειτουργούς της έδρας, αυτούς που δεν βρίσκονται πλέον μαζί μας. Ο Δημήτρης Παντελάρας έφυγε από τη ζωή στις 13.05.1982, πριν προλάβει να ολοκληρώσει τη θητεία του στο λειτούργημα και συγχρόνως βιοποριστικό επάγγελμα του δασκάλου, που τόσο τίμησε με τη συνεχή του παρουσία, την επιμέλεια και εργατικότητα του.

Ο φίλος και ομογάλακτός του συνάδελφος Αλέξανδρος Αλεξανδρίδης μας άφησε πριν από έναν χρόνο χωρίς να

ξεχάσει και να παύσει να αναφέρεται στη μητέρα του σχολή, το Ζωγράφειο, και τη δική του αίθουσα, όπως αποκαλούσε το εργαστήριο της Φυσικής Πειραματικής. Όταν το 1964 ο Δημήτρης Παντελάρας έφυγε από το Ζωγράφειο, χωρίς να το εγκαταλείψει παντελώς, για να αναλάβει τη διεύθυνση του Ιωακειμείου, διορίστηκε στη θέση του και ανέλαβε τη Βιολογία της Γ' Γυμνασίου και του Λυκείου. Και αγχωμένη προσπάθουσα να μην νιώσουν οι μαθητές την έλλειψη του ούτε τη δική μου ανεπάρκεια. Καθ' όλη τη διάρκεια της πορείας μου στην έδρα, τον παρακολουθούσα και προσπαθούσα να πάρω έστω κάτι λίγο από την πείρα και τις γνώσεις του.

Τον θεωρούσα τον δάσκαλο που δυστυχώς δεν συνήντησα ως μαθήτρια.

Θάθελα στο καλαίσθητο αυτό τεύχος να διαβάσω τα ονόματα των συναδέλφων κάτω από τις δύο απει-

■ εφυλλίζοντας τον *Γαστρονόμο*, τεύχος 24 Απρίλιος 2024, που αναφέρεται στην Πόλη στα ήθη, έθιμα, στις παραδόσεις, όπως και σε φορείς, ιδρύματα, σχολεία και άπειρες γευστικές συνήθειες για τις Άγιες Μέρες και το Πάσχα, ένιωσα ότι βρίσκομαι στη γενέτειρα.

Θαύμασα ακόμα μια φορά την επιμονή, το κουράγιο, τη δράση των εκεί συμπατριωτών μας που διατυπώνεται με τόση αγάπη και ευχήθηκα να είναι καλά και να προσφέρουν ότι μπορούν. Ταυτόχρονα ξύπνησαν οι ενοχές για την επιλογή της αποχής μου από τα πατρία εδάφη.

Συγκινήθηκα με τις φωτογραφίες των εργαστηρίων της Φυσικής Πειραματικής (σελ. 42) και της Βιολογίας (σελ. 43 και 44, 45). Στην αίθουσα της Βιολογίας πέρασα 16 χρόνια, αμέτρητες εβδομαδιαίες ώρες, προσπαθώντας να φανώ αντάξια του προκατόχου μου και να δώσω όσα περισσότερα μπορούσα στους μαθητές μας.

Η αναφορά στη συγκεκριμένη αίθουσα δεν αποσκοπεί στην προσωπική προβολή αλλά στην πρόθεση της μνημόνευσης του ιδρυτού της, του εξαίρετου εκπαιδευτικού της Ρωμιούσης Δημητρίου Παντελάρα.

Ο Κωνσταντινουπολίτης Δημήτρης Παντελάρας μαθήτευσε στο Δημοτικό της Αγίας Τριάδος του Πέρα. Συνέχισε στο Ζωγράφειο και αποφοίτησε το 1937. Αμέσως ανέλαβε καθήκοντα γραμματέως και δασκάλου του δημοτικού της σχολής του. Αργότερα μπήκε στη σχολή Βιολογίας του κρατικού Πανεπιστημίου, που λειτουργεί στο Beyazit.

Υπήρξε ο πρώτος Ρωμιός φοιτητής της σχολής μας. Δακτυλοδεικτούμενος για τις άριστες του επιδόσεις. Αγαπητός στους συμφοιτητές και καθηγητές του. Οργανώθηκε στο σωματείο των Βιολόγων με ενεργό δράση και στα ύστερα χρόνια. Μετά την αποφοίτηση και αποστράτευσή του, επανήλθε στο Ζωγράφειο ως καθηγητής της μέσης στην έδρα της Βιολογίας και των Φυσιογνωστικών.

Δίδαξε παράλληλα και στα άλλα ομογενειακά σχολεία. Συνέγραψε σχολικά βιβλία Βιολογίας. Διαμόρφωσε το ετήσιο και εβδομαδιαίο πρόγραμμα ύλης των μαθημάτων μας για όλες τις τάξεις. Υπήρξε ιδρυτικό μέλος του Συνδέσμου Αποφοίτων Ζωγραφείου που ιδρύθηκε το 1944.

Αμέσως ξεκίνησε βήμα βήμα τη δημιουργία του εργαστηρίου της Βιολογίας, το οποίο εγκατέστησε στον τελευταίο όροφο της σχολής για να το μεταφέρει αργότερα

κονιζόμενες φωτογραφίες, όπως και περισσότερα για τα δύο σχολεία, το Ζάππειο και τη ΜΓΣ.

Να θαυμάσω τις φωτογραφίες τους μαζί με του Πατριαρχείου και ακόμα των ιδρυμάτων που δεν λειτουργούν Ιωακειμείου και Κεντρικού με σύντομη αναφορά και στα δύο εκπαιδευτήρια.

Όμως κατανοώ και δικαιολογώ τους συντάκτες του τεύχους. Η εκτενέστερη αναφορά στα φαγητά και τα γλυκά είναι η δικαίωση του τίτλου που φέρει το έντυπο και του χώρου στον οποίο ανήκει.

Χαίρομαι και επικροτώ την προσπάθεια. Αντί του καθόλου η όποια αναφορά για την αγαπημένη μας Πόλη, με τον οποιονδήποτε τρόπο έστω και με ελλείψεις είναι προτιμότερα από τη σιωπή.

ΜΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ με τη δική της ιστορία

ΤΟΥ ΝΤΙΝΟΥ ΚΑΤΣΑΡΟΥ

Η φωτογραφία είναι η εικόνα μας που αποθανατίζεται πάνω στο φωτογραφικό φιλμ σε μια χρονική στιγμή. Δηλαδή όσο κρατάει το «κλικ» της μηχανής.

Σχολικές
θύμησες

Η φωτογραφία που δημοσιεύεται σε αυτό το φύλλο, έχει τη δική της ιστορία, η οποία ξεκινάει από το σχολείο μας, το Ζωγράφειο, όταν ήμασταν 9η τάξη ή Γ' Γυμνασίου.

Μία μέρα του Δεκεμβρίου 1960 εμφανίζεται ο καθηγητής μας Ισίδωρος Παπίνης στην τάξη και αντί να πάρει παρουσίες ή ακόμη να ζητήσει να μας εξετάσει στο μάθημα της ημέρας, ζητά από όλους, από όλη την τάξη, να σηκωθούμε και να σταθούμε στον χώρο μπροστά από τον πίνακα μέχρι την πρώτη σειρά των θρανίων.

27/12/1960, Ζωγράφειο τάξη 9η, 65 μαθητές.

Την εποχή εκείνη μόνο η Γ' Γυμνασίου είχε 65 μαθητές! Άλλες εποχές, που δυστυχώς πέρασαν... Η πληθώρα των μαθητών ανάγκασε, αργότερα, να προστεθεί όροφος στο σχολείο για να δημιουργηθούν νέες τάξεις.

Στις 27 Δεκεμβρίου 1960 ο καθηγητής μας Ισίδωρος Παπίνης μας ανακοινώνει ότι εμφάνισε το φιλμ με την επίμαχη φωτογραφία και ότι το μοναδικό της αντίτυπο θα λάβει ο μαθητής που έχει τον ίδιο αριθμό μαθητολογίου με τον αριθμό της σελίδας του βιβλίου, που θα αφήσει να πέσει στην έδρα του.

Το θαύμα έγινε! Η σελίδα είχε τον αριθμό 7, που ήταν και ο δικός μου αριθμός. Εγώ ήμουν ο τυχερός!

Η φωτογραφία είναι διαστάσεων 9x7 cm. Τότε έβλεπες τους συμμαθητές σου «διά γυμνού οφθαλμού». Τώρα πλέον χρειάζεται μεγεθυντικό φακό!

Λόγω του μικρού μεγέθους της, η κόρη μου Κατερίνα την επεξεργάστηκε, τη μεγένθυσε και είναι ευκολότερο να γνωρίσεις άτομα, αν και έχουμε αλλάξει πολύ.

Όταν την παρατηρώ προσεκτικά, επαναφέρω στη μνήμη μου όλους που απεικονίζονται στη φωτογραφία που μας έκανε αθάνατους για μια χρονική στιγμή. Πολλοί συμμαθητές μας έφυγαν από αυτόν τον πλανήτη για το μεγάλο ταξίδι στο διάστημα. Η φωτογραφία αυτή της τάξης μας έχει δύο μεγάλες αξίες:

α. Να μνημονεύσεις αυτούς τους φίλους, συμμαθητές και συμπατριώτες μας που έφυγαν.

β. Να αναζητήσεις για να βρεις αυτούς που παραμένουν στη ζωή.

Και μην ξεχνάς το διαστημικό όχημα μας περιμένει για το μεγάλο ταξίδι δωρεάν και άνευ επιστροφής!

ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ BEALES

Να με πέρανανε τα κύματα...

Ο River Thames, Τάμεσης στα Ελληνικά, ο ποταμός που έχει παρακλάδια, παραπόταμους και παραποταμάκια με ανταμώνει στην καρδιά του Λονδίνου. Μόνος του, χωρίς τα παραπάνω παιδιά του. Αυτός κάτω και εγώ πάνω από τη γέφυρα, κοντά στη Βουλή των Κοινοτήτων.

Στο μυαλό μου έρχεται η γέφυρα του Γαλατά. Γέφυρα η μια, γέφυρα και η άλλη. Η μια πάνω από ποταμό, η άλλη πάνω από θάλασσα. Νερό το ένα, νερό και το άλλο με βαπόρια, βάρκες και βαρκάκια, πλεούμενα λογής-λογής που πάνε και έρχονται, ρίχνουν άγκυρα, σηκώνουν άγκυρα, αρχίζουν και τερματίζουν ταξίδια...

Γλάροι φωνάζουν, πετούν, μαλώνουν, χτυπιούνται και χάνονται για να ξανάρθουν, πλησιάζουν, κάνουν βουτιές και ξαναφεύγουν. Και η γέφυρα του Γαλατά παρελαύνει μπροστά στα μάτια μου και ας είναι μίλια –ναυτικά και μη– μακριά. Οι καλαμιές των ερασιτεχνών ψαράδων στη σειρά –αλήθεια δεν μπερδεύονται;– ανεβοκατεβαίνουν, τα ψάρια τσιμπούν, το τηγάνι έτοιμο και η φρέσκια φραντζόλα κομμένη στα δύο σε αναμονή... Τα «UCAN KUSLAR, MARTILAR...» του τροβαδούρου Zeki Muren, που εγκωμιάζει τους γλάρους και τα άλλα πετούμενα, τη φύση, τους ερωτευμένους, τα τραγούδια και τη θάλασσα, συνοδεύει Ince saz (λεπτά έγχορδα, σε ελεύθερη μετάφραση) μίλια και χρόνια μακριά, έρχονται στα αυτιά μου...

Η Άνοιξη προς το τέλος της, αλλά η μέρα μοιάζει χειμωνιάτικη, μουντή, σκούρα και ας είναι μόνο τρεις το απόγευμα. Ψιλοβρέχει. Οπως λέει και το τραγούδι, «Στον Γαλατά ψιλή βροχή...». Μποτιλιάρισμα και θό-

ρυβος από τις μηχανές των οχημάτων, τις ομιλίες των πεζών, τα πλεούμενα που είπαμε πιο πάνω, αλλά ούτε ένα κλάξον δεν ακούγεται ούτε μπιπ-μπιπ ούτε ένα πραμ-πραμ «pathetic», μουρμουρίζει ένας από τους συνταξιιώτες μου. Από τα Ελληνικά έρχεται η λέξη βέβαια και τη μεταφράζω σιωπηλά... Μάλλον απάθεια θα θέλει να πει. Από το δικό μας «πάθος» πόσες λέξεις βγαίνουν, αρχίζω να μετρώ: παθαίνω, πάθημα, συμπάθεια, εμπάθεια, απαθής...

Τακ-τακ, γκρ-γκρ, τα σιλετζέκια* μπαίνουν σε εφαρμογή, ο θόρυβός τους διακόπτει το μέτρημά μου, η βροχή δυνάμωσε, τα παράθυρα του αυτοκινήτου χουχουλίζονται, κάνω γροθιά την αριστερή μου παλάμη και την ακουμπώ στο τζάμι. Τραβώ το χέρι μου και στο γυαλί μένει ένα σχέδιο καμπουριαστό στο οποίο με το μικρό μου δάκτυλο, τον μικρό, προσθέτω κάποιες γραμμούλες για ποδαράκια και στα μάτια μου παρουσιάζεται μια μέλισσα, δεν βουίζει, αλλά και να βούιζε δεν θα την άκουγε κανείς. Κλείνω τα μάτια μου και στη θύμηση εμφανίζεται η γιαγιά μου με ένα άλλο μέτρημα, «Μέγας, δείκτης, μέσος, παράμεσος, μικρός...». Ανοίγω τα μάτια μου, όχι δεν δακρύζω, το χουχούλισμα είναι...

Μπροστά ένα λεωφορείο, κόκκινο και διώροφο, από τα κλασικά λονδρέζικα που βλέπουμε και στις τουριστικές κάρτες, κρύβει τη θέα και δεν βλέπω τι γίνεται μπροστά μας. Ένας νομοταγής ποδηλάτης –νομοταγής αφού φορά κράνος– περνά ξυστά από δίπλα μας, παραβλέπει τη δική του απάθεια, προσπερνά την απραξία του, ανεβαίνει στο πεζοδρόμιο και, από νομοταγής πολίτης που φορά κράνος, έκανε παρανομία. Δικό του το πρόβλημα. Τον χάνω από τα μάτια μου.

Ξαναγυρίζω στη μέλισσά μου, τείνει να εξαφανιστεί, με το μανίκι μου την εξαφανίζω εγώ.

Το κόκκινο όχημα μπροστά μας ξεκίνησε, και εμείς μαζί, πηγαίνουμε με βήμα σημειωτόν. Σε πέντε λεπτά θα αρχίσει η διάλεξη και εμείς έχουμε πολύ δρόμο μπροστά μας. «Θα βρούμε μέρος να παρκάρουμε;» αναρωτιέται συνεπιβάτης, «Pathetic» επαναλαμβάνει αυτός που το είπε και πριν. «Νάτο πάλι!» Οι υπόλοιποι; Τσιμουδιά, ο καθείς στις σκέψεις του και εγώ στις δικές μου και η απάθεια στο μεγαλείο της.

Πόσες σκέψεις χωρούν στο μυαλό ενός ανθρώπου μέσα σε λίγα λεπτά της ώρας; Αναρωτιέμαι. Το κάνω πάντα, από παιδί. Από τότε που όταν ρωτούσα τους μεγάλους ερχόταν σχεδόν πάντα η ίδια απάντηση, «τα παιδιά δεν ρωτούνε...».

Επιστρέφω στην απάθεια. Απαριθμώ και βρίσκω πάλι σειρά από λέξεις που σχετίζονται με αυτήν. Τη βρίσκω ακόμα και μέσα στα Εγκώμια της Μεγάλης Παρασκευής, στον Δεύτερο στίχο της Δεύτερης Στάσης: «...Την γαρ την παθήμασι έχομεν, την απάθειαν ρυσθέντες της φθοράς...».

Η κυκλοφοριακή συμφόρηση οχημάτων –για να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους– στη γέφυρα πάνω από τον Τάμεση πήρε τέλος, οι ρόδες του αυτοκινήτου τώρα κυλούν με την επιτρεπόμενη ταχύτητα, η βροχή σταμάτησε, το ουράνιο τόξο εμφανίστηκε στον ορίζοντα, ανοίξαμε τα παράθυρα, με δεκάλεπτη αργοπορία φτάσαμε στον προορισμό μας...

Κατεβήκαμε και ο οδηγός πάει να βρεί parking. Αυτός σίγουρα θα χάσει τη διάλεξη.

Χριστός Ανέστη!

*. Υαλοκαθαριστήρες.

